

AFRICOR

LUGO

MEMORIA 2022

AFRICOR LUGO

ASOCIACIÓN PROVINCIAL DE
CRIADORES DE FRISÓN
DE LUGO PARA O CONTROL
DE RENDEMENTOS

Memoria de actividades da
Asociación Provincial de Criadores de Frisón
de Lugo para o Control de Rendementos,
AFRICOR LUGO, correspondente ao ano 2022

Edita:
Africor Lugo

Maquetación e deseño:
Transmedia Comunicación & Prensa

Depósito Legal:
LU 280-2007

É un pracer para nós podervos presentar a Memoria de actividades de Africor Lugo do ano 2022, onde se trata de reflectir o traballo desenvolvido pola Asociación, na que se salientan os méritos das principais ganderías no seu labor como criadores e produtores de leite.

Dende a directiva de Africor Lugo traballamos para ofertar os mellores servizos, conscientes de que estamos ante un sector en continua modernización. O Control Leiteiro sempre debe procurar ir por diante do gandeiro, ofrecéndolle servizos e información que cubran as súas expectativas.

Así, en Galicia tentamos sacarlles o máximo partido ás mostras recollidas, analizando BHB e ácidos graxos en todas as mostras, pois esta información é única e pode ser moi útil para o gandeiro e para os seus técnicos no manexo da explotación.

Coma sempre neste sector, a incerteza sobre os prezos é un gran problema, que os contratos polo de agora non conseguiron reducir. Se a isto lle sumamos a escalada de prezos dos insumos necesarios para producir o leite, estamos, coma case sempre, cunhas marxes moi pequenas que nos obrigan a ser moi eficientes e medrar en tamaño para poder vivir do noso traballo.

Pese ao continuo peche de ganderías, Lugo é un referente na produción de leite a nivel nacional, e Galicia unha das principais rexións produtoras de Europa, a produción de leite e o gran motor económico de moitos concellos galegos, un sector capaz de xerar riqueza e postos de traballo a partir do uso da terra, á vez que contribúe ao mantemento das paisaxes e da poboación no rural.

Estamos convencidos de que o Control Leiteiro é unha ferramenta importante na xestión das explotacións, axudando na toma de decisións e permitindo identificar os animais verdadeiramente rendibles.

Quixera achegar o noso agradecemento, en nome propio e da Xunta de Goberno, a todos aqueles que entenden o Control Leiteiro coma unha ferramenta de xestión e a todos os traballadores de Africor Lugo, polo seu esforzo en mellorar a recollida de datos e en transmitirles información ás ganderías asociadas, así como agradecer a confianza que están a depositar todos os socios de Africor Lugo, a súa Asociación.

Así mesmo, queremos deixarlles constancia do noso agradecemento ás institucións que financian e apoian o Control Leiteiro, xa que desta forma están potenciando o sector produtivo máis importante da provincia.

Manuel Sandamil Cabana
Presidente de Africor Lugo

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN	7
2. SERVIZOS PRESTADOS AOS ASOCIADOS	9
3. O CONTROL LEITEIRO	13
3.1. Evolución do número de explotacións en Control Leiteiro en Galicia	
3.2. Evolución do Programa de Control Leiteiro na provincia de Lugo	
3.3. Estrutura do rabaño	
3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro	
4. FORMACIÓN	19
4.1. XIV Xornada Técnica de Producción de Leite	
5. MERCADO DE ANIMAIS	22
5.1. Poxas	
5.2. Bolsa de recría	
6. PROMOCIÓN E DIFUSIÓN DO SECTOR PRODUTOR DE LEITE	24
6.1. Concurso Autonómico Febriga-Moexmu	
6.2. I Open Internacional da Raza Frisoa (Lalín)	
6.3. Concurso Nacional Conafe	
7. DATOS DE CONTROL LEITEIRO	35
7.1. Producción	
7.2. Analíticas	
7.3. Partos	
7.4. Inseminacións	
8. ESTUDO DAS PRODUCCIÓNS	41
8.1. Evolución da media de produción por vaca en Galicia	
8.2. Producións medias por provincia	
8.3. Evolución dos grupos de produción	
8.4. Produción por raza	
9. MELLORES GANDERÍAS POR PRODUCCIÓN	47
9.1. Mellores explotacións por produción diaria	
9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos	
9.3. Mellores explotacións por concello	
10. PRODUCCIÓN MEDIAS POR CONCELLO	58
11. CLASIFICACIÓN DAS MELLORES VACAS POR PRODUCCIÓN	60
11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto	
11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos	
11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022	
12. LONXEVIDADE	73
12.1. Motivos de baixa	
12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia	
12.3. Produción por día de vida	
12.4. Mellores vacas por produción por día de vida	
12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida	

13. RECONTO DE CÉLULAS SOMÁTICAS	83
13.1. Reconto celular diferenciado	
13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio	
14. LIBRO XENEALÓXICO	91
14.1. Animais inscritos no Libro Xenealóxico	
14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico	
15. CUALIFICACIÓN MORFOLÓXICA	94
15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos	
15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2022	
15.3. Vacas Excelentes cualificadas en 2022	
16. VALORACIÓN XENÉTICA	101
16.1. Mellores ganderías por media de ICO	
16.2. Mellores vacas por ICO	
16.3. Mellores xovencas por ICO	
16.4. Mellores femias por GICO	
17. ESTUDO DAS FILLAS DE TOUROS DE XENÉTICA FONTAO	110
17.1. Datos xerais	
17.2. Produción das fillas de touros de Xenética Fontao	
17.3. Cualificación das fillas de touros de Xenética Fontao	
18. INFORME REPRODUTIVO	120
18.1. Taxa de non retorno	
18.2. Número de inseminacións por vaca preñada	
18.3. Intervalo entre partos	
18.4. Intervalo de parto-primeira inseminación	
18.5. Intervalo parto-inseminación fecundante	
19. ESTUDO DOS TOUROS USADOS EN CONTROL LEITEIRO	126
19.1. Touros máis usados durante o ano 2022	
19.2. Taxa de non retorno (TNR)	
19.3. Seme sexado	
19.4. Facilidade de parto	
19.5. Velocidade de muxido	
20. INFORMACIÓN DO CONTROL LEITEIRO	143
20.1. Informe mensual	
20.2. Informe de lactacións	
20.3. Informe técnico	
20.4. Informe anual	
21. MELLORES GANDERÍAS DA PROVINCIA DE LUGO	150

1. INTRODUCCIÓN

A Asociación Provincial de Gandeiros de Lugo para o Control de Rendementos, Africor Lugo, é unha asociación sen ánimo de lucro, que vén realizando dende o ano 1992 o control leiteiro oficial na provincia de Lugo. Na actualidade dáselles servizo a 1.182 socios, a través dun cadro de persoal de 46 empregados.

Os controladores visitan mensualmente todas as explotacións asociadas, recollendo datos de produción, reprodución e mostras de leite de cada vaca, o que permite obter unha información que, unha vez procesada, é remitida ao gandeiro en informes con periodicidade mensual.

Toda esta información serve para unha mellor xestión das ganderías asociadas, tanto a nivel reprodutivo coma sanitario, para o control da alimentación, a orientación sobre a mellora xenética, a recría etc. Así mesmo, con esta información realízanse as avaliacións xenéticas oficiais a nivel nacional, que permiten valorar tanto as vacas como os touros utilizados na inseminación artificial.

A **estrutura organizativa de Africor Lugo** é a seguinte:

- Asemblea Xeral: formada por todos os socios; é o órgano supremo de decisión.
- Consello Xeral de Delegados: composta polos representantes de cada concello. É un órgano consultivo.
- Xunta de Goberno: composta polos sete delegados con maior número de votos elixidos pola Asemblea Xeral.

Xunta de Goberno de Africor Lugo:

Presidente:	D. Manuel Sandamil Cabana
Vicepresidente:	D. José Alberto Iglesia Vila
Secretario:	D. María Castro López
Tesoureiro:	D. Antonio Alvite Luaces
Interventor:	D. Julio López Fernández
Vogal:	D. Fernando López Fernández
Vogal:	D. José Manuel Castro Núñez

Africor Lugo forma parte, xunto co resto das Africores provinciais, da Federación Frisona Galega (Fefriga), entidade que representa a Galicia a nivel nacional na Confederación Nacional de Frisona Española (Conafe). Actualmente, o presidente de Africor Lugo, Manuel Sandamil é presidente das tres entidades: Africor Lugo, Fefriga e Conafe.

Á súa vez, Africor Lugo forma parte do Centro Autonómico de Control Leiteiro (Cegacol), unha entidade que ostenta a delegación da Administración autonómica para a realización do Control Leiteiro en Galicia.

Os datos presentados nesta Memoria pretenden amosar o traballo das ganderías lucenses na mellora das súas explotacións. A mellora das producións está baseada nun manexo máis axeitado do gando, tanto no que se refire ás instalacións coma á alimentación ou ás condicións de produción e ao benestar animal.

De igual xeito, estase a poñer moito máis énfase na recría, tanto en calidade coma en cantidade, xunto cunha mellor selección dos animais a recría e dos touros que se van empregar, o que contribúe igualmente ao melloramento das ganderías.

Se ben a Memoria salienta aqueles animais e ganderías máis produtoras, o obxectivo de todas elas debe ser a rendibilidade, polo que cada granxa debe coidar o seu nivel de produción ás súas posibilidades e ao seu sistema de manexo.

Nesa procura da rendibilidade é onde a mellora xenética pode achegar animais que sexan capaces de transformar mellor o alimento en leite, cunha maior resistencia ás enfermidades e que duren máis tempo, para obter así altas producións de leite, de boa calidade e a baixo custo.

Como asociación colaboradora do Plan de Mellora Gandeira de Galicia, salientáanse de xeito particular os datos das fillas de touros de Xenética Fontao.

Para a elaboración desta memoria, utilízanse datos ata 31 de decembro de 2022. As lactacións son normalizadas a 305 días e non se empregan lactacións proxectadas. As lactacións empregadas corresponden a vacas con data de secado entre o 1 de xaneiro e o 31 de decembro de 2022, cun mínimo de 240 días en produción. As lactacións reais só se empregan nos cálculos de produción vitalicia.

As avaliacións xenéticas empregadas corresponden ás publicadas por Conafe en novembro de 2022.

Africor Lugo ten a certificación ISO 9001-2015 e é a primeira asociación de control leiteiro de España que conseguiu esta acreditación.

Esta certificación de calidade ten os seguintes alcances:

- Control leiteiro
- Testaxe de equipos de medición
- Trámite e envío de documentación ao Libro Xenealóxico
- Xestión de toma de mostras para probas de filiación por ADN

O sistema de xestión da calidade que ten implantada a asociación cumpre coas esixencias da norma ISO 9001:2015 e trata de desenvolver procedementos de traballo que redunden nunha mellor calidade do servizo que se lles presta aos socios e aos clientes.

2. SERVIZOS PRESTADOS AOS ASOCIADOS

CONTROL LEITEIRO

É a actividade principal desenvolvida pola Asociación e ten carácter oficial, ao estar integrada no Centro Galego de Control Leiteiro (Cegacol), entidade que coordina a realización do Control Leiteiro Oficial en Galicia.

Os técnicos de campo visitan cada unha das explotacións asociadas unha vez ao mes, durante a realización do muxido, anotando a produción de cada animal e tomando unha mostra de leite de cada un deles para o seu posterior envío ao laboratorio (Ligal), onde se fai a analítica de graxa, proteína, recento de células somáticas, lactosa, ácidos graxos e BHB (betahidroxibutirato, indicador de cetose) e urea. Durante estas visitas tamén se recollen datos reprodutivos como datas de parto, incidencias do parto, inseminacións etc., e tamén se proceden a actualizar os censos (altas e baixas) dende a última visita. Na propia visita emítese un informe do traballo levado a cabo, o cal contén índices e ratios calculados a partir dos datos recollidos.

Cada visita lévase a cabo cun intervalo de entre 26 a 35 días dende a visita do mes anterior, sempre cambiando de mes.

Toda a información recóllese en dispositivos móbiles e é procesada en Africor Lugo, onde se xeran informes que son remitidos ao gandeiro, como ferramenta de traballo para realizar unha xestión máis adecuada da súa explotación. Esta información almacénase na Coleweb, a páxina web do Control Leiteiro Oficial de Galicia, <https://cegalcol.xunta.gal>.

No ano 2022 realizáronse 893.730 controis, recolléronse 286.336 inseminacións e déronse de alta 91.856 partos, o que dá idea do volume de datos recollidos.

XESTIÓN DE ENVÍO DE DATOS AO LIBRO XENEALÓXICO

Os técnicos de campo, en cada visita á explotación, son os encargados de recoller a información necesaria para dar de alta os animais que se atopen de novo na explotación, xa sexan altas por nacemento ou compra.

Os animais son identificados co CIB (código de identificación bovina). O controlador envíalle a información a Africor Lugo e, tras cotexala, envíaselle a Fefriga, quen lles asigna un número de rexistro e emite un certificado conforme está inscrito no Libro Xenealóxico. O certificado de rexistro entrégaselle ao gandeiro a través do controlador na seguinte visita.

Os gandeiros en Control Leiteiro teñen a obriga de controlar todos os efectivos da explotación e de inscribir todos os seus animais de raza frisoa no Libro Xenealóxico.

No ano 2022 tramitáronse 35.805 expedientes, dos que 20.261 corresponden a nacementos na propia explotacións e o resto a compras, transferencias, cambios etc.

PROMOCIÓN E DIFUSIÓN DA RAZA FRISOA

Outra das actividades da Asociación é a organización de eventos nos que os gandeiros poidan amosar os seus animais como criadores de frisón, facendo promoción das súas ganderías. Os concursos de gando son, a maiores, eventos que permiten ver os avances acadados na mellora da raza frisoa, tanto a nivel xenético coma de manexo da recría, e son un punto de encontro de profesionais dedicados á produción de leite. Africor Lugo colabora coa Asociación de Empresarios de Muimenta na organización do concurso de gando frisón de Moexmu.

COMERCIALIZACIÓN DE ANIMAIS

Calquera socio pode publicitar os seus animais a través da bolsa de recría da páxina web e da aplicación para teléfonos móbiles, tanto machos coma femias para a súa venda. Tamén pode inscribir as femias nas poxas organizadas pola Asociación, sempre que cumpran os requisitos esixidos. A inscrición ás poxas debe realizarse como mínimo cun mes de antelación á celebración desta co fin de poder levar a cabo as probas sanitarias. A compra nas poxas organizadas por Africor Lugo está aberta a todos os gandeiros, socios ou non.

ACTIVIDADES FORMATIVAS

Africor Lugo organiza charlas formativas sobre temas de interese para o sector, onde interveñen relatores de prestixio, tanto nacionais coma estranxeiros. De xeito periódico organízase a xornada técnica, no mes de febreiro ou marzo, onde acoden centos de gandeiros e técnicos relacionados co sector para actualizar coñecementos sobre a produción de leite.

ENVÍO DE INFORMACIÓN AO MÓBIL

Permite achegar de forma fácil e rápida a información sobre eventos de importancia para o socio, como a celebración de poxas, charlas, calendario de repartición de doses etc. Tamén se pode solicitar o envío de datos de reconto celular e de BHB a través do móbil, que son enviados no mesmo día no que se dispón das analíticas, sen ter que estar pendente de cando se publican na páxina web. O servizo é gratuíto.

PROGRAMA DE APAREAMENTOS

Trátase dun programa independente, sen interese comercial, levado a cabo por técnicos da Asociación. Consiste en acoplar os touros que o gandeiro desexe, para obter o máximo rendemento ao investimento realizado en doses seminais. Dispónse dun programa informático que traballa cos índices xenéticos de vacas e touros, que se actualiza constantemente. Un dos obxectivos é minimizar a consanguinidade nos cruzamentos e orientar á mellora xenética de forma personalizada en cada unha das ganderías. Existen varias modalidades en función de se o técnico visita a granxa ou non, así como do número de veces ao ano que se realizan os apareamentos. Na actualidade utilizan este servizo o 30 % dos socios.

ANÁLISE DE ADN

Este servizo préstase en colaboración co Laboratorio de Xenética Molecular de Xenética Fontao, ao que se lle remiten mostras de sangue, pelo ou cartílago, para illar o ADN do animal e poder realizar diferentes determinacións:

Freemartin: con este nome coñécense as femias xemelgas con macho. A análise do sangue de femias nadas de parto xemelgar con macho permite diferenciar aqueles animais que poden ser non aptos para a reprodución, dende o mesmo momento tras o nacemento.

A porcentaxe de femias aptas para a reprodución nadas xunto cun macho é do 16 %. É unha porcentaxe baixa, polo que non se debe arriscar a criar unha xemelga de macho sen facerlle esta proba.

Probas de filiación: as probas de paternidade son unha ferramenta para darlle fiabilidade ao Libro Xenealóxico.

- Probas oficiais, a petición de Conafe, tanto con probas aleatorias como dirixidas
- Recuperación de xenealoxías
- Probas a machos de monta natural
- Animais participantes en poxas e concursos
- Control de erros detectados por medio de depuracións realizadas sobre o Libro Xenealóxico:
  - Inseminacións dobres: vacas inseminadas con dous touros frisóns no mesmo celo ou cun intervalo curto de tempo
  - Fillas de touros con nomes moi parecidos ou iguais
  - Animais nados tras xestacións de máis de dez meses

Probas xenómicas: a análise xenómica permite estimar con maior fiabilidade o valor xenético do animal, o que axuda a seleccionar mellor os animais a criar, á vez que estas probas permiten precisar determinados xenotipos de interese, como xenes recesivos non desexables (transmisión hereditaria de enfermidades) ou xenotipos relacionados cunha maior rendibilidade para a produción de queixo (como a K-caseína) ou unha mellor dixestibilidade do leite (B-caseína).

TESTAXE DOS EQUIPOS DE MEDICIÓN

Todos os equipos utilizados para determinar a cantidade de leite producida polas vacas son testados seguindo a normativa do ICAR, para garantir a fiabilidade da información recollida. A testaxe dos equipos lévase a cabo de forma gratuíta para os socios, tanto dos medidores portátiles coma dos que dispoñen as instalacións (medición electrónica). A maiores, realízase a testaxe dos equipos doutras asociacións de control leiteiro do resto de España.

REPARTICIÓN DE DOSES SEMINAIS

Africor Lugo pon a disposición dos socios as doses que comercializa Xenética Fontao, achegándolles toda a información a través de catálogos informativos. Así mesmo, realízase a repartición de doses da campaña de seme dentro do Programa de Mellora Ganadeira de Galicia.

PÁXINA WEB

A páxina web de Africor Lugo, www.africorlugo.com, serve de medio de divulgación das actividades desenvolvidas pola Asociación, á vez que é o portal de referencia para a consulta de datos de Control Leiteiro.

APP

Aplicación gratuíta para o teléfono móbil que lles permite aos gandeiros acceder á información dun xeito máis rápido e sinxelo.

Esta aplicación consta basicamente de dúas partes: unha pública, dedicada a amosar as novas máis salientables do sector, así como unha bolsa de animais á venda, e outra personalizada, na que cada gandeiro pode consultar os datos dos seus animais. Así, con tan só teclear os catro últimos díxitos do crotal da vaca podemos acceder aos datos do animal, o leite producido no último control, a analítica, a súa xenealoxía, o seu estado reprodutivo e ata unha recomendación de apareamento.

Amosa dun xeito rápido e áxil a información máis salientable dunha vaca, o que permite comprobar a información de calquera animal sen ter que ir ata a oficina e consultar os informes en papel ou en Internet. Aínda que é preciso conectarse á Rede para actualizar os datos, unha vez descargados pódense consultar sen necesidade de cobertura, en calquera parte do establo.

Esta aplicación é gratuíta e está dispoñible en Internet, accedendo a ela como Cegacol. Unha vez descargada en configuración, hai que darse de alta coas credenciais de Control Leiteiro (CEA e contrasinal).

3. O CONTROL LEITEIRO

O Control Leiteiro é unha ferramenta para o manexo da explotación. Os técnicos que visitan as explotacións recollen os datos, que, unha vez procesados, retornan ao gandeiro nun formato que lle permite utilizar esa información na xestión da explotación.

3.1. Evolución do número de explotacións en Control Leiteiro en Galicia

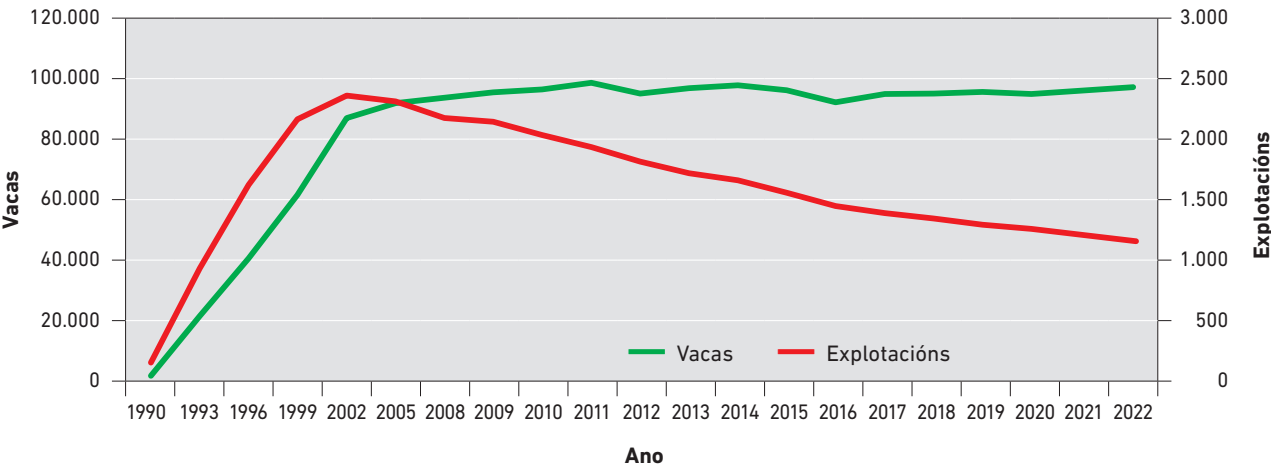
Ano	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	
					Neto	Acumulado
1992	139	330	15	99	583	1.729
1993	94	155	-2	22	269	1.998
1994	62	317	8	119	506	2.504
1995	103	182		44	329	2.833
1996	211	183	4	111	509	3.342
1997	75	154	-2	65	292	3.634
1998	75	196	-2	83	352	3.986
1999	33	185	1	57	276	4.262
2000	78	221		101	400	4.662
2001	9	5	-3	-26	-15	4.647
2002	9	-36	-1	-11	-39	4.608
2003	-30	-42	0	1	-72	4.536
2004	11	50	-1	-1	59	4.595
2005	-27	-54	-4	-11	-96	4.497
2006	-30	-73	0	-27	-130	4.367
2007	-38	-28	-4	-26	-96	4.271
2008	-25	-33	0	-9	-67	4.204
2009	10	-32	2	1	-19	4.185
2010	-56	-108	-5	-64	-233	3.952
2011	-37	-98	0	-29	-165	3.787
2012	-43	-119	0	-31	-193	3.594
2013	-41	-93	-2	-26	-162	3.436
2014	-22	-59	-1	-20	-102	3.335
2015	-41	-102	0	-21	-164	3.171
2016	-44	-107	-7	-28	-186	2.985
2017	-32	-49	-4	-23	-108	2.877
2018	-32	-45	0	-18	-93	2.784
2019	-20	-55	2	-13	-86	2.698
2020	-23	-37	1	-12	-71	2.627
2021	-26	-40	-2	-24	-92	2.535
2022	-21	-53	-1	-22	-97	2.438

TOTAL	847	1.212	14	365
%	34,7	49,7	0,6	15,0

3.2. Evolución do Programa de Control Leiteiro na provincia de Lugo

Ano	Explotacións	Vacas (maiores de 2 anos)	Vacas/gandería
1990	216	4.260	19,7
1993	982	23.725	24,2
1996	1.664	42.550	25,6
1999	2.199	63.220	28,7
2002	2.389	88.336	37,0
2005	2.343	93.126	39,7
2008	2.209	94.899	43,0
2009	2.177	96.669	44,4
2010	2.069	97.669	47,2
2011	1.971	99.812	50,6
2012	1.852	96.264	52,0
2013	1.759	97.988	55,7
2014	1.700	98.983	58,2
2015	1.598	97.390	60,9
2016	1.491	93.394	62,6
2017	1.432	96.129	67,1
2018	1.389	96.305	69,3
2019	1.337	96.792	72,4
2020	1.304	96.097	73,7
2021	1.258	96.752	76,9
2022	1.210	97.046	80,2

De forma gráfica:

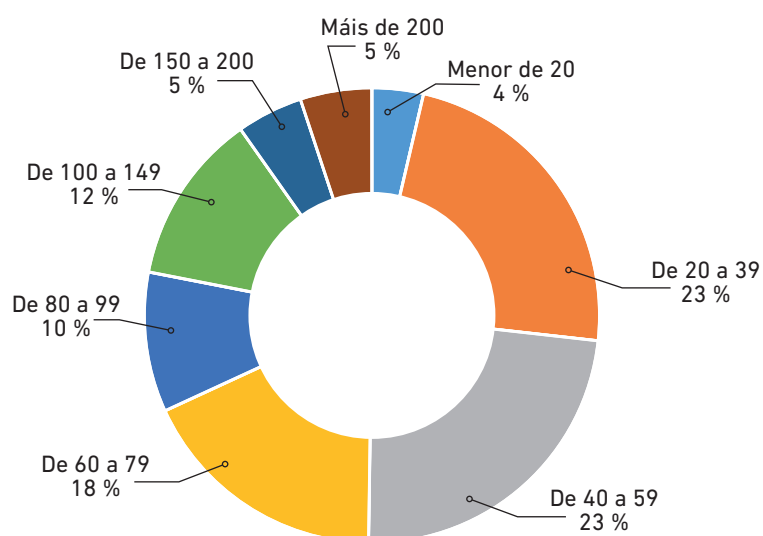

Obsérvase un continuo incremento do tamaño das explotacións, o que, sen dúbida, é unha mostra da profesionalidade do sector.

3.3. Estrutura do rabaño

Vacas por gandería	Ganderías	Porcentaxe	Media vacas	Porcentaxe recría
Menor de 20	46	3,7	13	54,3
De 20 a 39	291	23,1	28	50,0
De 40 a 59	295	23,4	43	58,2
De 60 a 79	225	17,9	71	61,2
De 80 a 99	125	9,9	90	62,1
De 100 a 149	153	12,2	126	65,0
De 150 a 200	59	4,7	143	64,7
>200	64	5,1	324	73,8

De forma gráfica:

Podemos ver como, a pesar de que aumenta o número de grandes explotacións, a metade ten menos de 60 vacas.

Debemos traballar na procura dun servizo capaz de servir tanto a esas explotacións máis pequenas como as máis grandes, que, sen dúbida, seguirán a medrar, tal e como indica a súa maior porcentaxe de recría.

3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

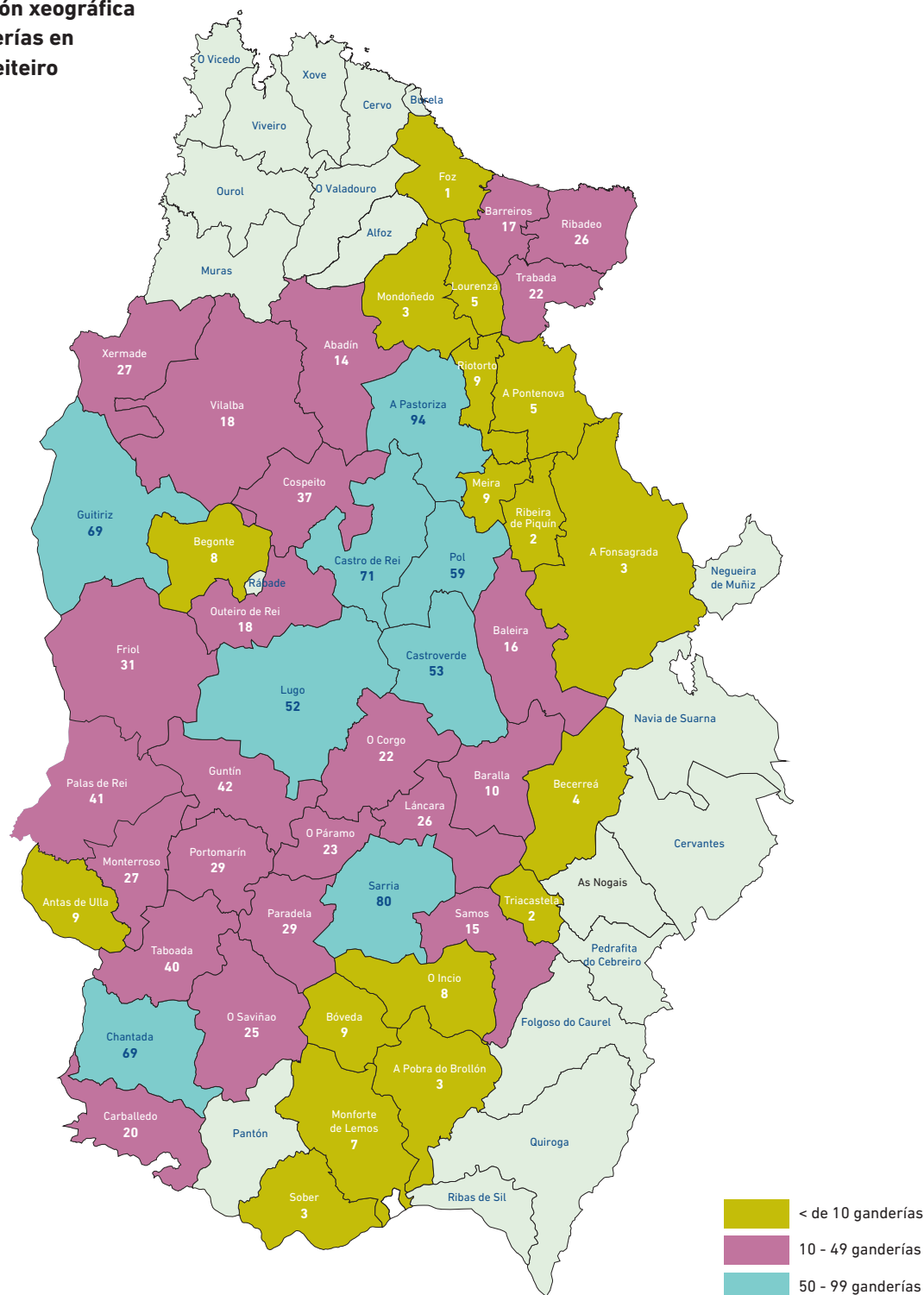
Concello / Comarca	N.º explotacións	Vacas	Media por explotación
A FONSAGRADA	3	183	
BALEIRA	16	1.235	
A FONSAGRADA	19	1.418	74,6
FOZ	1	50	
LOURENZÁ	5	249	
MONDOÑEDO	3	137	
A MARIÑA CENTRAL	9	436	48,4
A PONTENOVA	5	282	
BARREIROS	17	1.420	
RIBADEO	26	2.055	
TRABADA	22	1.927	
A MARIÑA ORIENTAL	70	5.684	81,2
ANTAS DE ULLA	9	629	
MONTERROSO	27	2.303	
PALAS DE REI	41	3.678	
A ULLOA	77	6.610	85,8
CARBALLEDO	20	1.299	
CHANTADA	69	3.882	
TABOADA	40	2.897	
CHANTADA	129	8.078	62,6
CASTROVERDE	53	3.417	
FRIOL	31	2.278	
GUNTÍN	40	4.802	
LUGO	52	3.868	
O CORGO	22	1.196	
OUTEIRO DE REI	18	1.135	
PORTOMARÍN	29	3.157	
LUGO	245	19.853	81,0

3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

Concello / Comarca	N.º explotacións	Vacas	Media por explotación
MEIRA	9	715	
POL	59	5.031	
RIBEIRA DE PIQUÍN	2	52	
RIOTORTO	9	540	
MEIRA	79	6.338	80,2
BARALLA	10	680	
BECERREÁ	4	156	
OS ANCARES	14	836	59,7
LÁNCARA	26	1.927	
O INCIO	8	485	
O PÁRAMO	23	2.166	
PARADELA	29	2.449	
SAMOS	15	1.135	
SARRIA	80	5.734	
TRIACASTELA	2	105	
SARRIA	183	14.001	76,5
A PASTORIZA	94	9.012	
ABADÍN	14	765	
BEGONTE	8	653	
CASTRO DE REI	71	7.957	
COSPEITO	37	3.304	
GUITIRIZ	69	4.451	
VILALBA	18	1.942	
XERMADE	27	2.122	
A TERRA CHÁ	338	30.206	89,4
A POBRA DO BROLLÓN	3	234	
BÓVEDA	9	425	
MONFORTE	7	831	
O SAVIÑAO	25	1.867	
SOBER	3	229	
TERRA DE LEMOS	47	3.586	76,3
LUGO	1.210	97.046	80,2

3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

Distribución xeográfica das ganderías en Control Leiteiro

4. FORMACIÓN

Africor Lugo sempre apostou pola formación como vía para acadar explotacións capaces de producir moito leite, de boa calidade e con baixos custos, pois esta é a única forma de garantir o futuro do sector, traballando para ser cada vez máis eficaces e eficientes. Por iso, organízase anualmente unha Xornada Técnica dirixida a gandeiros e técnicos que traballan na produción de leite.

4.1. XIV Xornada Técnica de Producción de Leite

Nesta ocasión puidemos volver celebrar a Xornada de forma presencial na Facultade de Veterinaria do Campus de Lugo da USC. Organizada por Africor Lugo e Vaca Pinta, chegou este ano á 14.ª edición, polo que se consolida xa como unha cita ineludible no calendario dos gandeiros. Malia todo, o encontro, a diferenza doutros anos, non se puido levar a cabo no inverno, senón que tivo lugar o 14 de xuño.

Consideramos moi importante este retorno á modalidade presencial, xa que así os asistentes poden comunicarse entre eles, poñendo en contacto a gandeiros e técnicos do sector de diferentes comarcas e axudando así a establecer vínculos dentro do sector produtor de leite, algo cada vez máis necesario, tendo en conta a diminución de ganderías, o que leva a unha maior distancia entre elas.

A inauguración das xornadas contou coa presenza do conselleiro do Medio Rural, José González; do deputado de Recursos Sostibles da Deputación de Lugo, Roberto Fernández, e do presidente de Africor Lugo, Manuel Sandamil. Tamén estiveron presentes o decano da Facultade de Veterinaria, Gonzalo Fernández, e o presidente do Colexio de Veterinarios de Lugo, José Luis Benedito.

A cita deu comezo cunha exposición de **Israel Flamenbaum**, consultor e experto internacional na xestión de rabaños leiteiros e no control do estrés por calor, e propietario da empresa Cow Cooling Solutions, sobre **o deseño das instalacións e os medios que se poden implementar para mitigar os efectos da calor e a importancia do uso de medios de monitorización** para o control dos rabaños.

Israel Flamenbaum

Gerardo Rivero

Tras el, tomou a palabra **Gerardo Rivero**, xefe de servizo no Departamento de Seguridade Alimentaria nas Producións Gandeiras da Xunta de Galicia, quen explicou a **nova normativa da Unión Europea en materia de medicamentos veterinarios no exercicio desta profesión**, especialmente cando se prescriben antimicrobianos para animais produtores de alimentos, e como é o labor de control oficial.

Logo dun breve descanso, Luis Miguel Jiménez, veterinario e director técnico de Servet Talavera (Toledo), seguiu tratando o tema do uso de antibióticos e **centrouse no período seco como fase decisiva na aparición da mastite e na importancia de curar posibles infeccións intramamarias que tivesen lugar durante a lactación.**

Pasada a media mañá, **Gregorio Salcedo**, profesor técnico e investigador do CIFP La Granja en Cantabria, interpretou os **aspectos de manexo relacionados coa pegada de carbono** e mostrou as ferramentas que se poden considerar nas explotacións para este asunto.

A continuación, **Jesús Combarro**, director de Abanca Agro, expuxo as **principais liñas de axuda actualmente en vigor para o sector e as liñas de financiamento en convenio coas distintas Administracións.**

Rematou a mañá cunha última charla a cargo de Israel Flamenbaum, quen retomou a palabra e volveu falar do estrés por calor e a **súa influencia na produción e fertilidade das vacas, así como do prexuízo económico que produce expoñelas a condicións de carga térmica en climas similares aos de Galicia e o beneficio, pola contra, que se deriva da óptima aplicación da refrixeración no verán.**

Rodrigo García, director técnico de Nutrición de Ruminantes en TechMix Europa e consultor en nutrición en granxas do leste de Europa, Alemaña, Bélxica, Os Países Baixos e Luxemburgo, deu paso á sesión da tarde abordando o **manexo da transición entre o período seco e a lactación e repasou os beneficios do uso de marcadores metabólicos pre- e posparto para predicir que animais son susceptibles de padecer enfermidades e propoñer tratamentos eficaces e sostibles.**

Gregorio Salcedo

Luis Miguel Jiménez

Jesús Combarro

Rodrigo García

Juan Cainzos

Xa pola tarde, Juan Cainzos, Senior Sales Manager en ABS España, disertou sobre as **distintas tecnoloxías que nos permiten avaliar a composición cualitativa e cuantitativa dos ácidos graxos presentes no leite**. Precisamente Africor Lugo comezou en setembro de 2021 a reportarlles información sobre o perfil de ácidos graxos no leite aos seus asociados. Cainzos describiu a potencialidade desta información comparada cos resultados obtidos noutras partes do mundo, así como as diferentes interpretacións e análises que podemos facer con estes datos.

Media hora despois, **Xosé Ramón Botana**, veterinario de AIRA SCG e copropietario da Granxa O Lameiro (Frades, A Coruña), centrou a súa charla en que **criterios debemos ter en conta para elixir correctamente as aplicacións informáticas** que se empregan na granxa, en como integrar as diferentes fontes de información para poñela ao alcance do gandeiro e dos técnicos que o asesoran e en como empregar esta tecnoloxía para simplificar o traballo diario, gañar eficiencia e adaptarse aos retos presentes e futuros da produción leiteira.

Xosé Ramón Botana

Manuel Candamio

O día concluíu coa intervención de Manuel Candamio, gandeiro e xestor de Finca Cabreira (Irixoa, A Coruña), quen xustificou, con base na súa experiencia real, os motivos polos que decidiu instalar un sistema de monitorización na súa gandería, describiu como a instalación do sistema cambiou a súa forma de traballo en canto a manexo, saúde e reprodución das vacas e comparou o antes e o despois das súas rutinas.

5. MERCADO DE ANIMAIS

A gandería é unha actividade tradicional que se foi transmitindo de xeración en xeración. Nun principio o produto era a carne, pero logo moitas comezaron a vender leite e, pouco a pouco, foron especializándose ata chegar á situación actual.

Hoxe hai ganderías que elixen centrar todo o seu esforzo na produción de leite, externalizando a recría ou mercando os animais para producir, unha opción que pode resultar válida en moitos casos, pero como tamén pode ser a contraria, ganderías cun bo nivel xenético e sanitario, que optan pola recría como unha actividade complementaria da explotación e que precisan dunhas canles de comercialización que lles permitan vender os seus animais.

Uns modelos deben complementar os outros, porque sabemos que hai explotacións que permanentemente precisan incorporar animais para a produción de leite e, se conseguimos que estes animais procedan de ganderías próximas, cunha sanidade e un nivel xenético coñecidos, isto vai fortalecer o sector, incrementando os volumes de negocio e os postos de traballo, algo que non ocorre cando se incorporan animais procedentes doutros países, enviando os cartos para eses países e xerando alí o traballo que se podía facer aquí.

Por iso, dende Africor Lugo levamos anos a traballar na organización de poxas e na publicidade de animais en venda, na procura dun mercado interno que facilite as transaccións de proximidade, pois isto pode carrexar beneficios tanto para os vendedores coma para os compradores e tamén para a sociedade en xeral, creando postos de traballo e axudando no mantemento do tecido rural, algo que só se pode acadar mediante a potenciación de actividades que leven asociada a creación de postos de traballo ligados á terra, como é o caso da cría do gando.

5.1. Poxas

Africor Lugo, en colaboración cos concellos de Cospeito, Sarria, Chantada e Friol; coa Deputación provincial de Lugo, coa Consellería do Medio Rural e con outras entidades, leva varios anos organizando poxas onde os gandeiros poidan ofertar os seus excedentes de recría. A través delas, búscase crear canles de comercialización e potenciar un mercado de recría na nosa provincia.

Cómpre salientar as estritas condicións sanitarias que deben pasar os animais ofertados, os cales, grazas á colaboración dos servizos sanitarios da Consellería do Medio Rural e do Laboratorio de Sanidade e Producción Animal, son analizados fronte a IBR (rinotraquite infecciosa bovina), BVD (diarrea vírica bovina), neosporose e paratuberculose, incluíndo a analítica das súas nais, de estar na explotación, a maiores das probas sanitarias oficiais.

Xenética Fontao tamén colabora na promoción destas poxas coa doazón dun lote de doses por cada animal adquirido na poxa. **No ano 2022 celebráronse tres poxas entre os meses de marzo a novembro, e foi a primeira vez que se organiza unha no concello de Friol.**

Lugar	Data	Animais presentados	Porcentaxe de vendas	Prezo medio remate	Rango de prezos	Volume total de vendas
Chantada	12 marzo	17	100 %	2.000	De 1.700 a 2.400	34.000
Sarria	18 maio	14	100 %	2.432	De 1.800 a 3.350	34.050
Friol	9 novembro	19	100 %	2.937	De 1.900 a 4.800	55.800
	TOTAL	50	100 %	2.456		123.850

5.1. Poxas

Ano	Animais presentados	Volume de venda	Prezo medio
2022	50	123.850	2.456
2020	20	40.550	2.134
2019	63	126.500	2.074
2018	52	100.200	1.991
2017	72	141.000	2.075
2016	85	141.850	1.964
2015	109	181.950	2.073
2014	96	187.900	2.191
2013	91	181.200	2.187
2012	82	164.550	2.173
2011	71	155.700	2.278
2010	63	95.950	1.942
2009	68	131.303	2.028
2008	50	112.300	2.246
2007	77	169.750	2.517
2006	83	135.100	1.734
2005	78	114.600	1.573

5.2. Bolsa de recría

As poxas son unha boa canle de comercialización dos excedentes da recría, pero, dado o seu escaso número e dadas as estritas condicións de admisión para os animais alí ofertados, a bolsa de recría preséntase como outra ferramenta a disposición dos gandeiros para poñer á venda os seus animais. Hai que salientar a boa demanda que están a ter xatas de recría máis novas, de dous ou tres meses de idade, sendo a páxina web un referente para os compradores que permanecen atentos ás novas actualizacións.

Este servizo préstase a través da páxina web de Africor Lugo (www.africorlugo.com) e tamén a través da *app* no teléfono móbil, dun xeito áxil e dinámico. Tamén se inclúe un apartado para venda de machos para monta natural e de embrións.

Oferta

Calquera gandeiro interesado en ofertar animais para a venda pode facelo poñéndose en contacto directamente con Africor Lugo ou a través da súa controladora e procederase a actualizar a páxina web coa súa oferta.

Demanda

Aquelas persoas interesadas en saber onde poden mercar animais non teñen máis que consultar a páxina web ou poñerse en contacto con Africor Lugo.

6. PROMOCIÓN E DIFUSIÓN DO SECTOR PRODUTOR DE LEITE

Galicia reúne o 56 % das ganderías produtoras de leite do Estado, e produce o 40 % do leite, o que a converte nunha das principais rexións produtoras de leite de Europa. Estes datos serven para ter unha idea da importancia deste sector dentro da nosa comunidade.

É necesario destacar esta información e difundila entre a sociedade co fin de que se recoñeza a importancia dun sector capaz de transformar os recursos naturais en alimento para a sociedade, sendo así un xerador de riqueza.

A finais de 2022 eran **6.017 explotacións** as que lle estaban entregando leite á industria; hoxe son menos, pois a redución é continua, pero o tamaño das granxas que persisten vai en aumento, froito da fusión de varias ganderías ou como medida para poder subsistir nun mercado cada vez máis complexo, con grandes incrementos no prezo dos insumos, que obrigan a modificar os sistemas de produción e a ser moi eficientes para poder sobrevivir.

6.1. CONCURSO AUTONÓMICO FEFRIGA 2022- MOEXMU

Muimenta, Cospeito, Lugo, do 1 ao 3 de abril

Por primeira vez, o Concurso Rexional da Raza Frisoa celebrouse en Muimenta coincidindo coa Feira de Mostras e Exposicións de Muimenta (Moexmu), o que, sen dúbida, fixo aínda máis especial o retorno da feira logo de dous anos de parón obrigado.

Tanto dende Fefriga como dende a Moexmu quixeron aproveitar a ocasión para recoñecer a D. Ramiro Fouz o seu traballo tanto en prol da raza frisoa coma da organización da Moexmu, pois ano tras ano traballou para que este certame se fose consolidando coma un referente para todo o sector, xa non só galego, senón de repercusión nacional.

GRAZAS, RAMIRO! Esperamos seguir colaborando polo sector produtor de leite e pola raza frisoa.

6.1. Concurso Autonómico Fefriga 2022- Moexmu

O xuíz encargado de realizar o xulgamento foi o portugués D. Henrique Moniz. Con 20 ganderías e 114 animais presentados, o certame foi unha manifestación da forza do sector nesta comarca, onde a produción de leite é, sen dúbida, o motor da zona, con explotacións cada vez máis profesionalizadas e todo un sector que xira ao seu arredor.

Gandería	Concello	Provincia
Rato	Rodeiro	Pontevedra
Midón	Lalín	Pontevedra
Carballeiras	Lalín	Pontevedra
Anila	Rodeiro	Pontevedra
López Fontela y Otros	Aranga	A Coruña
Carro	Mesía	A Coruña
Casa Alonso	O Pino	A Coruña
Pistulario	Santa Comba	A Coruña
O Rubio	Santa Comba	A Coruña
Finca La Asunción	Touro	A Coruña
Oubel	Touro	A Coruña
Xan Blanco	Val do Dubra	A Coruña
SC Gandeiría Cid	Barreiros	Lugo
SAT A Vereda	Castro de Rei	Lugo
Gandería Penelas	Castro de Rei	Lugo
SC Lar de Gracoza	Cospeito	Lugo
A Lagoa Serabel	Xermade	Lugo
Casa Pozo	Lugo	Lugo
SAT Gaigo	Meira	Lugo
SAT Rey de Miñotelo	A Pastoriza	Lugo

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Xata Campiona/Gran Campiona	Casa-Nova Shania Moovin 1481	Carro	Mesía
Xata Subcampiona/Reserva Gran Campiona	Asuncion King Doc Elsa 2	Finca La Asunción	Touro

Casa-Nova Shania Moovin 1481

Asuncion King Doc Elsa 2

6.1. Concurso Autonómico Fefriga 2022- Moexmu

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Xovenca Campiona	Rey 967 Jordy Hole	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Xovenca Subcampiona	Rey 1000 Master Sorlinda Et	Rey de Miñotelo	A Pastoriza

Rey 967 Jordy Hole

Rey 1000 Master Sorlinda ET

Campionato	Gandería	Concello
Mellor Criador de Xatas	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Segundo Mellor Criador de Xatas	Carro	Mesía

6.1. Concurso Autonómico Fefriga 2022- Moexmu

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Nova Campiona	Midon Selene Tatoo	Midón	Lalín
Vaca Nova Subcampiona	Casa-nova Salma Crushabull ET	Carro	Mesía

Midon Selene Tatoo

Casa-nova Salma Crushabull ET

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Intermedia Campiona/Gran Campiona	Rey 814 Beemer Yuri	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Vaca Intermedia Subcampiona	Casa-Nova Carli Beemer 1175	Carro	Mesía

Rey 814 Beemer Yuri

Casa-Nova Carli Beemer 1175

6.1. Concurso Autonómico Fefriga 2022- Moexmu

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Adulta Campiona/Reserva Gran Campiona	Rey 747 July High Octane	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Vaca Adulta Subcampiona	Cid Golddust Muesoca ET	Cid	Barreiros

Rey 747 July High Octane

Cid Golddust Muesoca ET

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Mellor Descendencia de Vaca	Rey 642 Yudi Doorman	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Segunda Mellor Descendencia de Vaca	Rey Castro 563 Yudith Paler ET	Rey de Miñotelo	A Pastoriza

Rey 642 Yudi Doorman

6.1. Concurso Autonómico Fefriga 2022- Moexmu

Campionato	Gandería	Concello
Mellor Criador	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Segundo Mellor Criador	Cid	Barreiros

Rey de Miñotelo

Cid

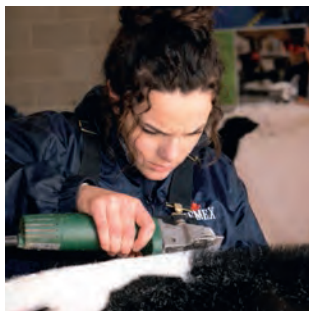
Campionato	Gandería	Concello
Mellor Gandería Nova Participación	Gaigo	Meira
Segunda Mellor Gandería Nova Participación	Penelas	Castro de Rei

6.1. Concurso Autonómico Fefriga 2022- Moexmu

CONCURSO DE NOVOS PREPARADORES

Por primeira vez, o venres 1 de abril, e para comezar as actividades, tivo lugar un concurso de novos preparadores onde catro participantes mostraron as súas habilidades para preparar os animais.

O xuíz considerou que a xata mellor preparada foi a de Lorena Rodríguez, seguida da de Lorena Iglesia.

CONCURSO DE NOVOS MANEXADORES

Sección 1.ª. Mozos entre os 21 e os 30 anos inclusive

Posto	Nome	Gandería
1.º	David Pons	Son Piriz
2.º	Abel Carballo	A Lagoa Serabel

Sección 2.ª. Mozos entre os 16 e os 20 anos inclusive

Posto	Nome	Gandería
1.º	Aida Moll	Algairéns
2.º	Anxo Pérez	Rato

Sección 3.ª. Mozos entre os 10 e os 15 inclusive

Posto	Nome	Gandería
1.º	Xabier Montes	Casa do Rei
2.º	Claudia López	López Fontela

Sección 4.ª. Rapaces menores de 9 anos

Sección 5.ª. Campionato

Posto	Nome	Gandería
Campión	Aida Moll Marquets	A Lagoa Serabel
Subcampión	Avelino Souto	Midón

6.2. I OPEN INTERNACIONAL RAZA FRISOA

Lalín, Pontevedra, do 1 ao 3 de xullo

Coincidindo coa celebración de Feiradeza, o Concello de Lalín organizou un Open da Raza Frisoa, ao que puideron acudir animais de calquera procedencia. O encargado de valorar os animais foi D. Francisco Javier Freije, xuíz internacional de Conafe.

As ganderías participantes da provincia de Lugo foron as seguintes:

Gandería	Enderezo
A Lagoa Serabel	A Besura, Miraz, Xermade
Pena Guisande	Friolfe, O Páramo
Rey de Miñotelo	Miñotelo, Aguarda, A Pastoriza

No seguinte cadro recóllense os premios acadados polos animais de Lugo:

Campionatos	Vaca	Gandería	Concello
Xata Campiona/Gran Campiona de Xovencas	Rey 1085 Moovin Soly ET	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Xata Subcampiona/Reserva Gran campiona	Rey 1065 Thunderstorm Rosiña	Rey de Miñotelo	A Pastoriza

Rey 1085 Moovin Soly ET

Rey 1065 Thunderstorm Rosiña

I Open Internacional Raza Frisoa

Campionatos	Vaca	Gandería	Concello
Xovenca Campiona	Rey 1000 Master Sorlinda ET	Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Mellor Criador de Xatas		Rey de Miñotelo	A Pastoriza
Vaca Intermedia Campiona	Kergo Ozalid 6818	A Lagoa Serabel	Xermade

Rey 1000 Master Sorlinda ET

Kergo Ozalid 6818

6.3. 42.º CONCURSO NACIONAL CONAFE 2022

Xixón, Asturias, 22-25 de setembro

O encargado de xulgar esta edición foi D. Zsolt Korösi, xuíz internacional da Asociación Frisoa de Hungría. A participación luguesa correu a cargo das ganderías Cid de Barreiros; Pena Guisande, do Páramo, e Rey de Miñotelo, da Pastoriza.

6.3. 42.º Concurso Nacional Conafe 2022

Todos os animais tiveron unha boa actuación, pero imos destacar os premios acadados pola gandería Rey de Miñotelo, pois seus son os dous mellores animais novos do certame, os cales acadaron os títulos de Campiona Nacional de Xatas e Xovenscas con **Rey 1000 Master Sorlinda ET**, e o de Campiona Nacional de Xatas e Xovenscas Roxas, con **Rey 995 Warrior SRosali Red ET**.

Rey 1000 Master Sorlinda ET

Rey 995 Warrior SRosali Red ET

O título de **Mellor Rabaño Nacional de Xatas e Xovenscas** tamén foi para a gandería Rey de Miñotelo, da Pastoriza, sen dúbida o mellor premio ao traballo que esta gandería está realizando.

Mellor Rabaño Nacional de Xatas e Xovenscas

Rey 814 Beemer Yuri

Se as mellores xovenscas están en Rey de Miñotelo, tamén sobresaíron as súas vacas, pois **Rey 814 Beemer Yuri** proclamouse Vaca Subcampiona Nacional.

6.3. 42.º Concurso Nacional Conafe 2022

Así mesmo, cómpre facer mención á presenza de Cid Aftershok Matica, da gandería Cid (Barreiros), que acudiu á cita para recibir un merecido recoñecemento, pois trátase dunha vaca 6 veces EX, con 8 partos e máis de 100.000 quilos de leite producido.

Cid Aftershok Matica

Tamén salientou a **gandería Neifra** de Mondoñedo no Concurso Nacional da Raza Parda, no que acadou os títulos de Xovenca Campeona e Xovenca Subcampiona.

Dous animais da gandería Neifra fixéronse cos títulos de Xovenca Campiona e Xovenca Subcampiona

7. DATOS DE CONTROL LEITEIRO

O Control Leiteiro é unha ferramenta básica na xestión dunha explotación produtora de leite, capaz de xerar índices e informes a partir da información recollida polos técnicos da asociación, que axuden ao gandeiro na mellora e avaliación das prácticas realizadas na gandería.

Esta información, ademais, é enviada ao Libro Xenealóxico, constituíndo a base das avaliacións xenéticas.

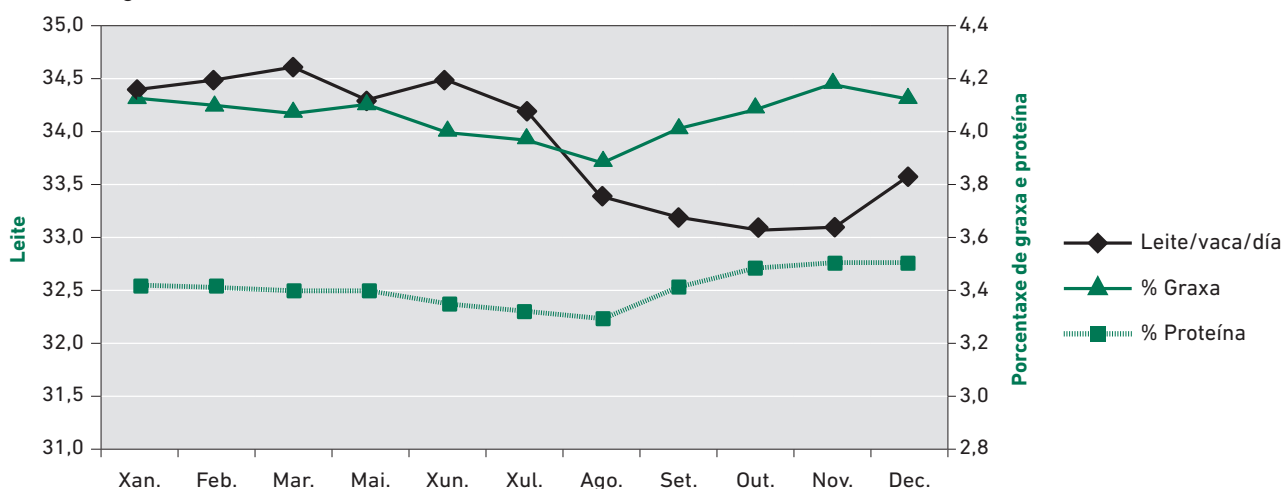
7.1. Producción

A produción vaca a vaca e mes a mes é un dos datos básicos recollidos no Control Leiteiro, a partir da cal se calcula o leite producido por vaca na lactación.

Os controis realizados durante o ano 2022, distribuídos mensualmente, foron os seguintes:

Mes	Vacas controladas	Leite/vaca/día	% graxa	% proteína	PL (puntuación lineal)
Xaneiro	80.924	34,4	4,14	3,42	2,56
Febreiro	81.461	34,5	4,10	3,42	2,51
Marzo	81.609	34,6	4,08	3,40	2,67
Maio	81.969	34,3	4,10	3,40	2,60
Xuño	81.930	34,5	4,01	3,35	2,65
Xullo	81.700	34,2	3,96	3,33	2,74
Agosto	81.670	33,4	3,90	3,30	2,81
Setembro	81.263	33,2	4,03	3,41	2,74
Outubro	80.502	33,1	4,10	3,47	2,67
Novembro	80.092	33,1	4,19	3,51	2,63
Decembro	80.610	33,6	4,15	3,51	2,60
Total	893.730	33,9	4,07	3,41	2,65

De forma gráfica:

A produción media sempre é un pouco superior nos meses da primavera, debido ás ganderías con sistemas de manexo máis extensivos.

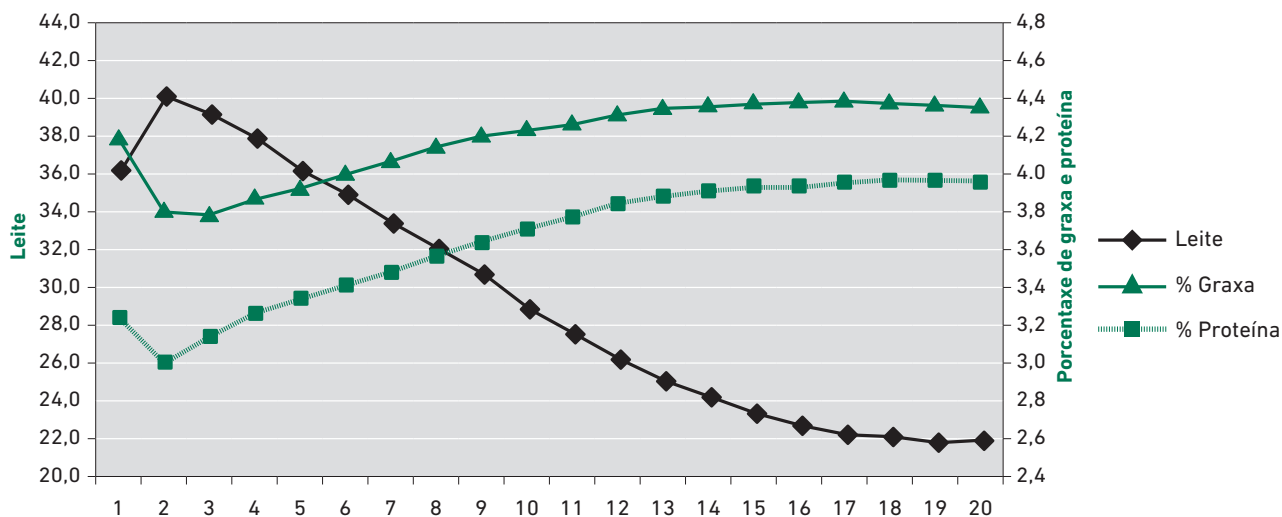
7.1. Produción

Produción ao longo da lactación

Indícanse os datos medios de produción en función do número de control.

N.º control	N.º vacas	Leite	% Graxa	% Proteína	PL
1	88.995	35,8	4,20	3,28	2,61
2	87.012	40,0	3,80	3,08	2,21
3	85.627	39,1	3,82	3,18	2,30
4	83.901	37,5	3,89	3,28	2,41
5	82.902	36,1	3,96	3,35	2,49
6	81.189	34,7	4,02	3,41	2,57
7	79.061	33,3	4,08	3,47	2,68
8	75.831	31,6	4,15	3,53	2,76
9	67.443	30,0	4,22	3,59	2,86
10	51.547	28,5	4,27	3,64	3,01
11	36.364	27,2	4,31	3,69	3,14
12	24.189	26,0	4,36	3,75	3,26
13	16.599	25,1	4,38	3,78	3,33
14	11.378	24,4	4,39	3,80	3,38
15	7.895	23,6	4,39	3,82	3,47
16	4.989	23,3	4,41	3,81	3,47
17	3.434	23,0	4,40	3,82	3,44
18	2.430	22,7	4,40	3,83	3,54
19	1.689	22,3	4,39	3,83	3,59
20	1.315	22,3	4,38	3,83	3,58

Con estes datos podemos elaborar a curva de lactación tipo das vacas de Lugo:

7.2. Analíticas

Un valor único do Control Leiteiro son as análises de leite de todas as vacas e todos os meses, porque esta continuidade na mostraxe é a que nos permite monitorizar os animais e a explotación, detectando posibles problemas de forma rápida e obxectiva, o que, sen dúbida, debe ser unha grande axuda na xestión da explotación.

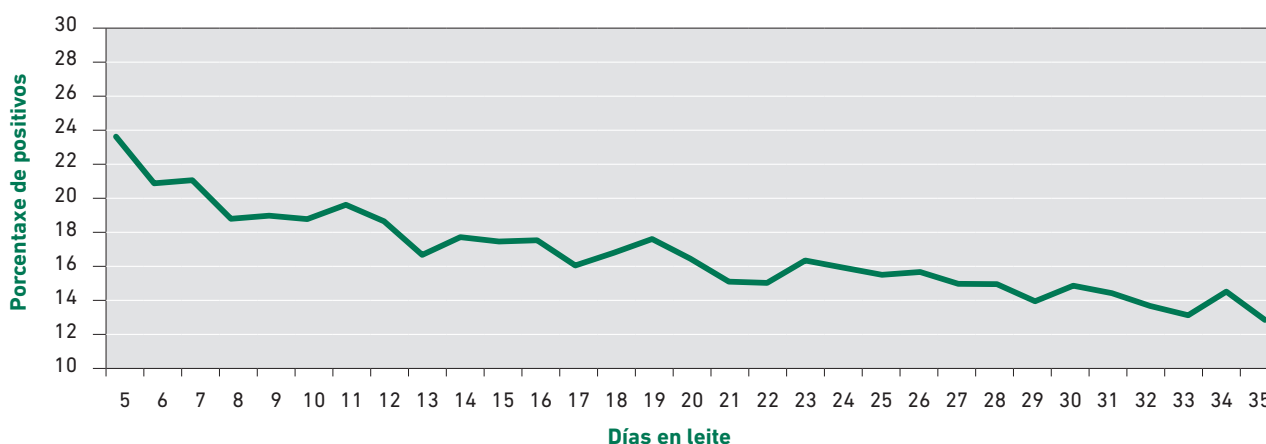
As mostras recollidas polo controlador son enviadas ao Ligal, onde se procede á súa análise, determinando as porcentaxes de graxa e proteína e o recento de células somáticas; con todo, ademais destes parámetros básicos, tamén se están a realizar outras determinacións, betahidroxibutirato e urea e ácidos graxos, sendo o Control Leiteiro que máis información achega de España.

BHB (betahidroxibutirato)

En Africor Lugo levamos dende o ano 2014 realizando a determinación de BHB (betahidroxibutirato) a todas as vacas na mostra correspondente ao primeiro control despois do parto.

O BHB é un indicador de cetose subclínica, unha enfermidade que causa moitas perdas económicas nas explotacións de produción de leite. Con 81.676 mostras analizadas de vacas con menos de 36 días ao parto, no 16,9 % das mostras o valor de BHB foi superior a 0,09 (punto de corte para considerar unha vaca en risco de cetose), afectando ao 99 % das explotacións.

Se analizamos o resultado destas mostras en función dos días en leite, obtemos o seguinte gráfico:

Observamos como a porcentaxe de mostras con valores elevados de BHB é maior nos primeiros días tras o parto, o que nos indica que realmente a incidencia desta doenza é superior. Se nos fixamos nas vacas analizadas nos primeiros 15 días despois do parto, a porcentaxe de positivos é do 19,5 %.

UREA

A urea é outro parámetro que se está a analizar en todas as mostras de Control Leiteiro, xa que se trata dun valor que pode axudar aos gandeiros e técnicos de alimentación na optimización da ración.

Dada a variación individual, os valores de urea deben analizarse por grupos de produción. Así, no informe mensual xa se indican estes valores en función dos días en leite ou do número de parto das vacas.

7.2. Analíticas

Se analizamos as explotacións en función do valor medio de urea, vemos como a maioría das ganderías están entre 200 e 300, o que podemos considerar valores óptimos.

Urea	Porcentaxe de explotacións	Leite	Graxa	Proteína
Menor de 200	25	29,4	3,92	3,34
Entre 200 e 300	72	32,2	4,01	3,40
Maior de 300	3	29,4	3,98	3,38

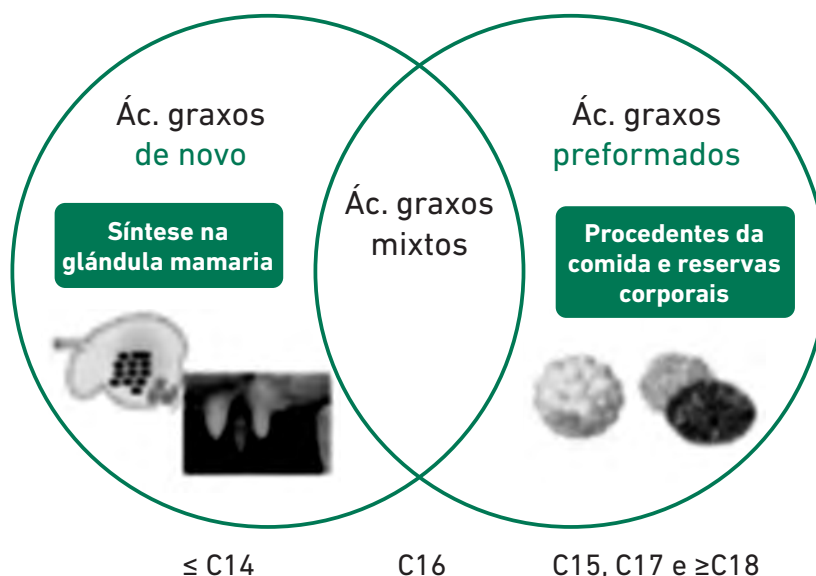
ÁCIDOS GRAXOS

Dende mediados de 2021, o Control Leiteiro de Galicia comezou a determinar a composición de ácidos graxos do leite en todas as mostras analizadas no Ligal. Trátase dunha determinación innovadora, que consideramos que pode ser moi útil na xestión das explotacións. As determinacións que se están realizando son **en función do grao de saturación**: saturados, insaturados, monoinsaturados e poliinsaturados; **en función da lonxitude de cadea**: cadea curta (c4, c6, c8 e c10), cadea media (c12, c14, c16) e cadea longa (c18 e máis), pero tamén se determinan **os valores dos principais ácidos do leite**: palmítico, esteárico, oleico e mirístico.

Malia que non todas estas determinacións son recollidas nos informes mensuais, están dispoñibles na páxina web do Cegacol e tanto gandeiros coma técnicos poden acceder a esa información.

Nos informes mensuais estamos mostrando os valores de cadea curta, cadea longa e insaturados vaca a vaca e no resumo por grupos estamos mostrando os valores de preformados e *de novo*; isto non é unha determinación directa da analítica senón que estes valores son calculados en función das determinacións realizadas e corresponden á orixe deses ácidos graxos. Así, os ácidos graxos *de novo* son sintetizados no ubre e os preformados proceden da comida e das reservas corporais; esta clasificación vai axudar aos técnicos de alimentación a coñecer mellor o estado do rabaño e mellorar a súa eficiencia.

Clasificación dos ácidos graxos do leite en función da súa orixe

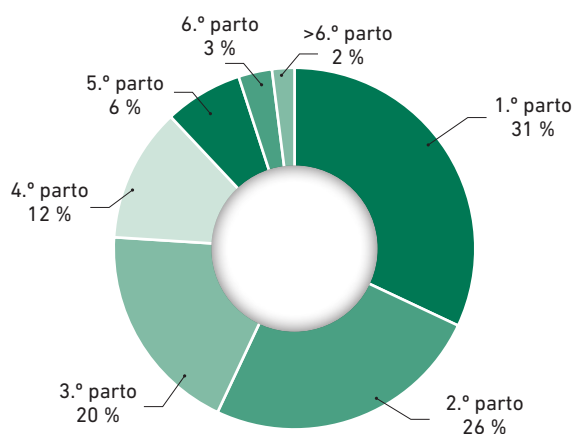
7.3. Partos

Durante o ano 2022 recolleuse a información de 91.856 partos, repartidos ao longo do ano do seguinte xeito:

Mes	Total	Porcentaxe	% machos	% femias	% xemelgos
Xaneiro	8.185	8,9	48,9	51,1	2,8
Febreiro	7.142	7,8	47,5	52,5	2,9
Marzo	7.586	8,3	46,8	53,2	3,0
Abril	7.049	7,7	48,0	52,0	3,0
Maio	7.491	8,2	48,2	51,8	3,0
Xuño	7.431	8,1	46,8	53,2	3,8
Xullo	7.635	8,3	49,5	50,5	3,2
Agosto	7.916	8,6	48,9	51,1	3,2
Setembro	7.543	8,2	47,4	52,6	2,8
Outubro	7.724	8,4	48,5	51,5	2,8
Novembro	7.944	8,6	46,9	53,1	2,7
Decembro	8.210	8,9	48,4	51,6	2,8
Total	91.856		48,0	52,0	3,0

Non se observa estacionalidade nos partos. A porcentaxe de nacementos macho é inferior á de femias. Isto é debido á utilización de seme sexado; así, 7.887 partos foron de inseminacións con seme sexado cunha porcentaxe de femias do 89 %.

Distribución dos partos en función do número de parto

A porcentaxe de reposición (de primeiros partos) é do 31 %.

7.4. Inseminacións

Durante o ano 2022 realizáronse un total de 286.336 cubricións sobre as vacas en Control Leiteiro. Na súa maioría foron inseminacións, con tan só un 3,0 % de cubricións con touros monta natural.

Agrupación das cubricións en función da raza ou orientación produtiva do touro empregado:

Raza ou grupo	N.º de cubricións
Frisoa	201.297
Azul Belga	28.726
Limousin	22.635
Angus	12.459
Rubia Galega	4.310
Cárnica (raza non definida)	3.887
Montbeliard	3.000
Roxa Sueca	2.106
Blonde de Aquitani	1.978
Jersey	1.309
Fleckvieh	1.184
Híbrida	998
Parda Alpina	807
Asturiana	712
Cachena	434
Sen identificar	208
Charolesa	127
Leiteira (raza non definida)	108
Wagyu	40
Normanda	9
Mry	2

Cando a información está dispoñible para o controlador, márcanse as inseminacións con seme sexado, dato que é necesario recoller dada a súa importancia para o seguimento deste tipo de seme. A evolución do número de inseminación con seme sexado é a seguinte:

Ano	N.º de inseminacións
2013	73
2014	1.682
2015	3.119
2016	5.703
2017	8.015
2018	10.808
2019	11.821
2020	15.976
2021	20.043
2022	22.116

8. ESTUDO DAS PRODUCIÓNS

8.1. Evolución da media de produción por vaca en Galicia

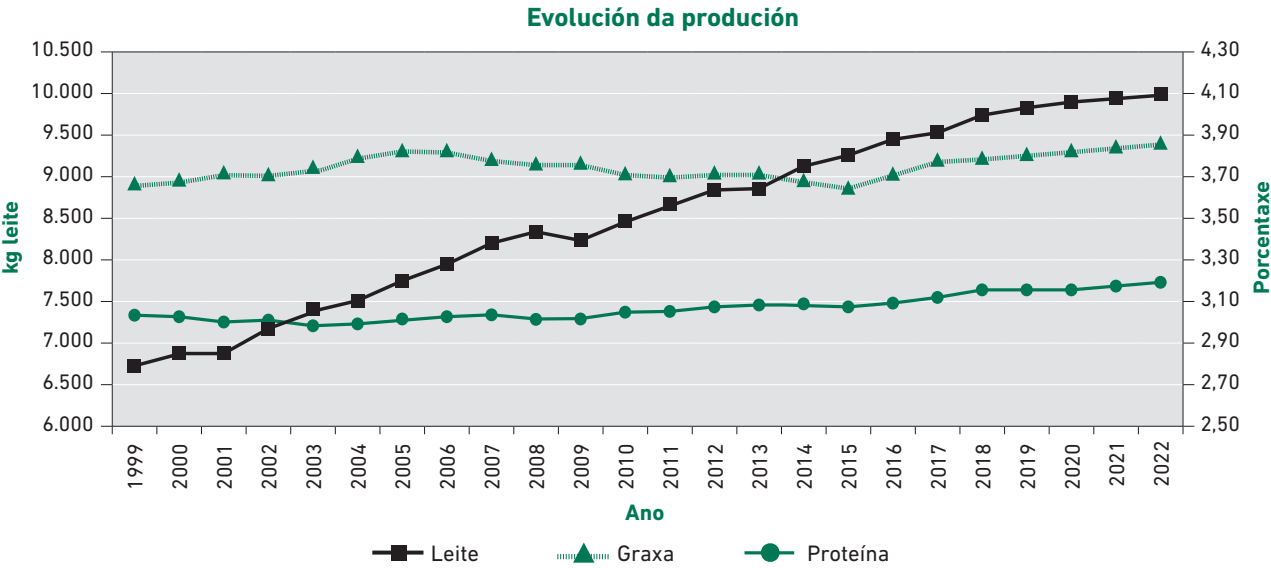
Producións medias a 305 días segundo o ano de finalización da lactación

Ano	N.º lact. rematadas	Leite kg	Graxa		Proteína		Días lact.	Interv. partos	Duración secado
			kg	%	kg	%			
1990	6.777	6.000	215	3,59			303	402	99
1991	11.132	6.247	228	3,66			305	406	101
1992	16.795	6.491	231	3,57	198	3,06	313	406	93
1993	26.619	6.574	245	3,73	203	3,09	318	409	91
1994	34.910	6.604	247	3,75	207	3,13	320	413	93
1995	44.165	6.824	253	3,71	214	3,14	322	413	91
1996	54.457	6.995	258	3,69	218	3,12	324	415	91
1997	61.821	6.983	258	3,70	218	3,13	323	417	94
1998	69.451	6.988	259	3,70	218	3,11	325	419	94
1999	80.247	7.265	270	3,71	229	3,16	327	418	91
2000	90.021	7.406	275	3,72	233	3,15	328	418	90
2001	101.895	7.426	279	3,76	232	3,13	332	420	88
2002	116.909	7.716	290	3,76	241	3,12	336	423	87
2003	121.471	7.911	299	3,78	247	3,12	339	426	87
2004	123.582	8.004	307	3,83	250	3,12	342	432	90
2005	126.321	8.258	318	3,85	259	3,14	343	431	88
2006	124.891	8.449	325	3,85	266	3,15	356	433	77
2007	127.379	8.701	332	3,82	274	3,16	368	439	71
2008	133.120	8.823	335	3,80	277	3,14	370	442	72
2009	135.441	8.750	333	3,80	275	3,14	371	443	72
2010	136.274	8.971	336	3,76	284	3,17	369	440	71
2011	140.686	9.182	344	3,75	291	3,17	367	437	70
2012	145.182	9.368	351	3,75	299	3,19	366	433	67
2013	142.692	9.385	352	3,75	301	3,20	370	434	64
2014	150.021	9.598	358	3,74	308	3,21	369	433	64
2015	148.715	9.753	361	3,70	311	3,19	365	430	65
2016	148.913	9.930	374	3,76	318	3,21	364	428	64
2017	146.544	10.033	383	3,81	324	3,23	368	428	60
2018	150.448	10.263	392	3,82	334	3,26	368	425	57
2019	153.136	10.438	400	3,83	340	3,26	371	424	53
2020	155.973	10.632	411	3,86	348	3,27	368	425	57
2021	156.090	10.812	418	3,87	357	3,30	366	425	59
2022	160.790	10.890	425	3,90	360	3,31	365	420	55

Un ano máis, o número de lactacións aumentou, así como a produción e a porcentaxe de sólidos, o que mostra a continua mellora que están a levar a cabo os gandeiros galegos.

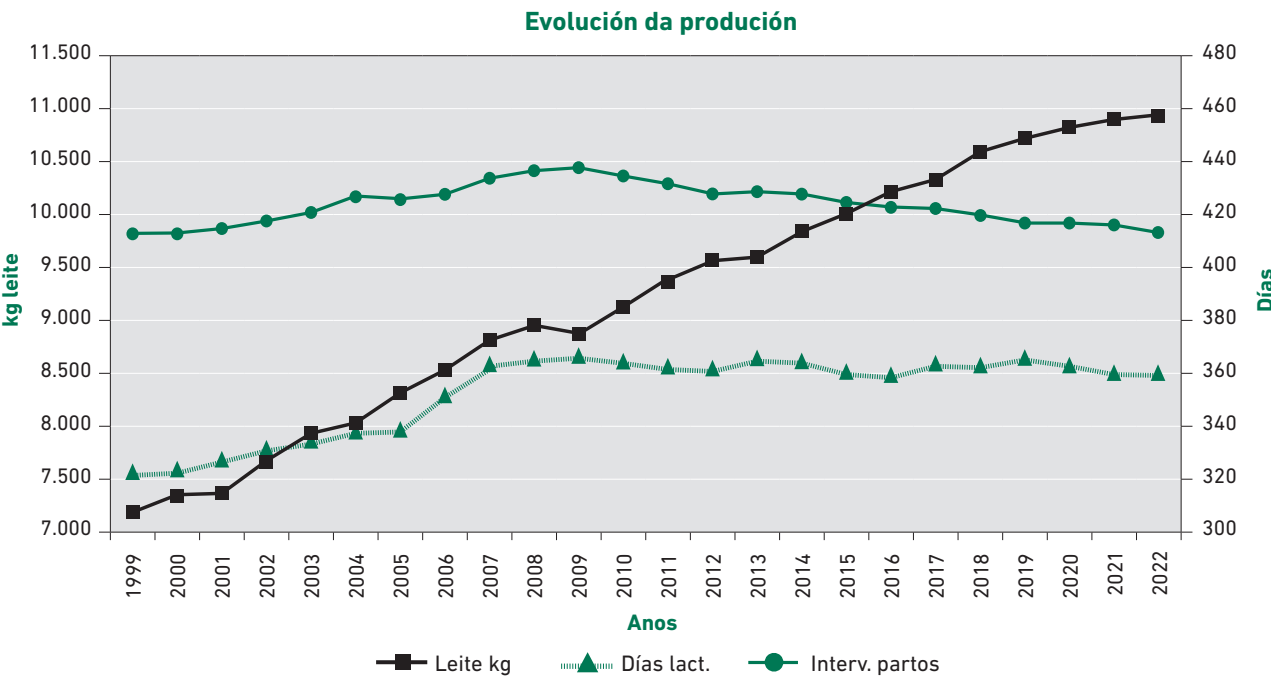
8.1. Evolución da media de produción por vaca en Galicia

De forma gráfica:

Obsérvase como a liña que representa o leite producido por lactación ascende cunha pendente constante, o que nos indica que aínda temos marxe para seguir incrementando a produción por vaca.

Analizando a evolución da produción fronte á duración da lactación, vemos como nos últimos anos a duración da lactación e o intervalo entre partos se manteñen estables, ou incluso tenden algo a baixa mentres a produción segue aumentando.

8.2. Producións medias por provincia

A CORUÑA	N.º lactacións	Produción real				Produción normalizada		
		Días	kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	23.328	359	11.525	3,94	3,43	9.856	3,89	3,38
Adultas	43.567	364	13.553	3,94	3,37	11.815	3,90	3,32
TOTAL	66.895	362	12.846	3,94	3,39	11.132	3,89	3,34

LUGO	N.º lactacións	Días	Produción real			Produción normalizada		
			kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	25.203	363	11.365	3,97	3,38	9.615	3,92	3,33
Adultas	50.514	368	13.141	3,99	3,33	11.343	3,94	3,27
TOTAL	75.717	366	12.550	3,98	3,35	10.768	3,94	3,29

PONTEVEDRA	N.º lactacións	Días	Produción real			Produción normalizada		
			kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	5.506	362	11.064	3,90	3,39	9.361	3,83	3,33
Adultas	11.709	368	12.834	3,87	3,33	11.069	3,82	3,27
TOTAL	17.215	366	12.268	3,88	3,35	10.523	3,82	3,29

OURENSE	N.º lactacións	Días	Produción real			Produción normalizada		
			kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	350	359	10.828	3,81	3,44	9.290	3,71	3,38
Adultas	613	357	12.248	3,72	3,32	10.831	3,65	3,27
TOTAL	963	358	11.732	3,75	3,36	10.271	3,67	3,30

GALICIA	N.º lactacións	Días	Produción real			Produción normalizada		
			kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	54.387	361	11.400	3,95	3,40	9.690	3,89	3,35
Adultas	106.403	366	13.271	3,95	3,35	11.503	3,91	3,29
TOTAL	160.790	365	12.638	3,95	3,36	10.890	3,90	3,31

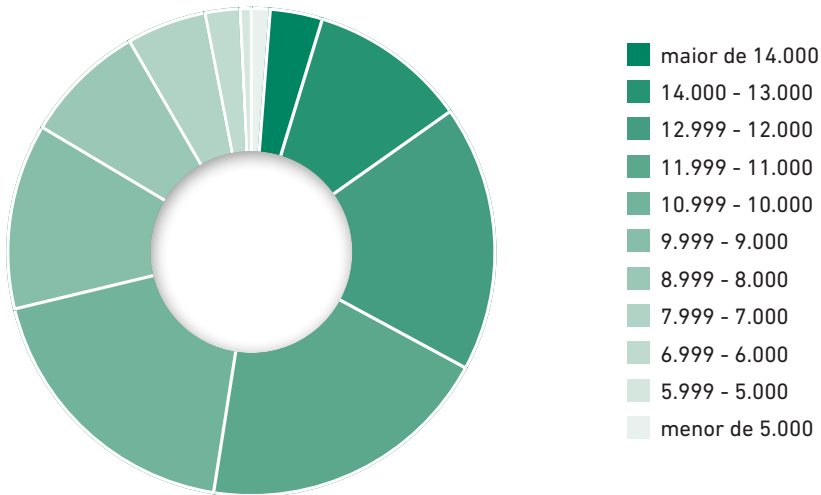
8.3. Evolución dos grupos de produción

Imos analizar as ganderías da provincia de Lugo en función da media de produción.

kg de leite por vaca	N.º ganderías	Porcentaxe 2022
maior de 14.000	15	1,2
14.000 - 13.000	42	3,5
12.999 - 12.000	127	10,5
11.999 - 11.000	214	17,7
10.999 - 10.000	237	19,6
9.999 - 9.000	227	18,8
8.999 - 8.000	149	12,3
7.999 - 7.000	98	8,1
6.999 - 6.000	64	5,3
5.999 - 5.000	28	2,3
menor de 5.000	9	0,7

Vemos como xa hai máis explotacións con media superior a 14.000 quilos de leite que inferior a 5.000. Isto demostra a profesionalización dun sector onde é imprescindible traballar con altos graos de eficiencia para poder sen rendibles e permanecer na actividade.

Cada gandería ten unhas características e condicionantes propios que van definir o seu nivel óptimo de produción; non é o mesmo unha gandería en ecolóxico que unha gandería en intensivo, se ben cada gandeiro debe buscar a eficiencia na súa explotación, atendendo ás súas condicións como única vía para facer máis rendible a explotación.

8.4. Producción por raza

Todas as vacas producen leite, ao igual que todas serven para carne, se ben existen razas capaces de producir moito máis leite a partir da mesma cantidade de alimento, do mesmo xeito que hai razas capaces de alcanzar maiores pesos no mesmo tempo e co mesmo alimento que outras. Isto débese fundamentalmente ás súas características orixinais e á selección que se foi facendo ao longo dos anos delas.

A raza máis utilizada a nivel mundial para a produción de leite é a frisoa, unha vaca capaz de transformar dunha forma moi eficiente o alimento en leite, pois acumula moitos anos de selección nesta liña, aínda que actualmente hai ganderías que apostan por outras razas ou cruzamentos na procura de animais que se adapten mellor ás súas condicións.

Nas explotacións en Control Leiteiro da provincia de Lugo o 95 % das vacas son de raza frisoa, como podemos ver no censo de animais en Control Leiteiro a finais de ano por raza:

Raza	Censo	Porcentaxe
Frisoa	151.571	95,39
*Cruzamento	5.849	3,68
Jersey	551	0,35
Fleckvieh	407	0,26
Parda	268	0,17
Montbeliard	170	0,11
Roxa danesa	67	0,04
Normanda	12	0,01

*Cruzamento engloba a todos os animais que non son de raza pura, independentemente da porcentaxe de sangue que teñan de cada unha das razas da que proceden.

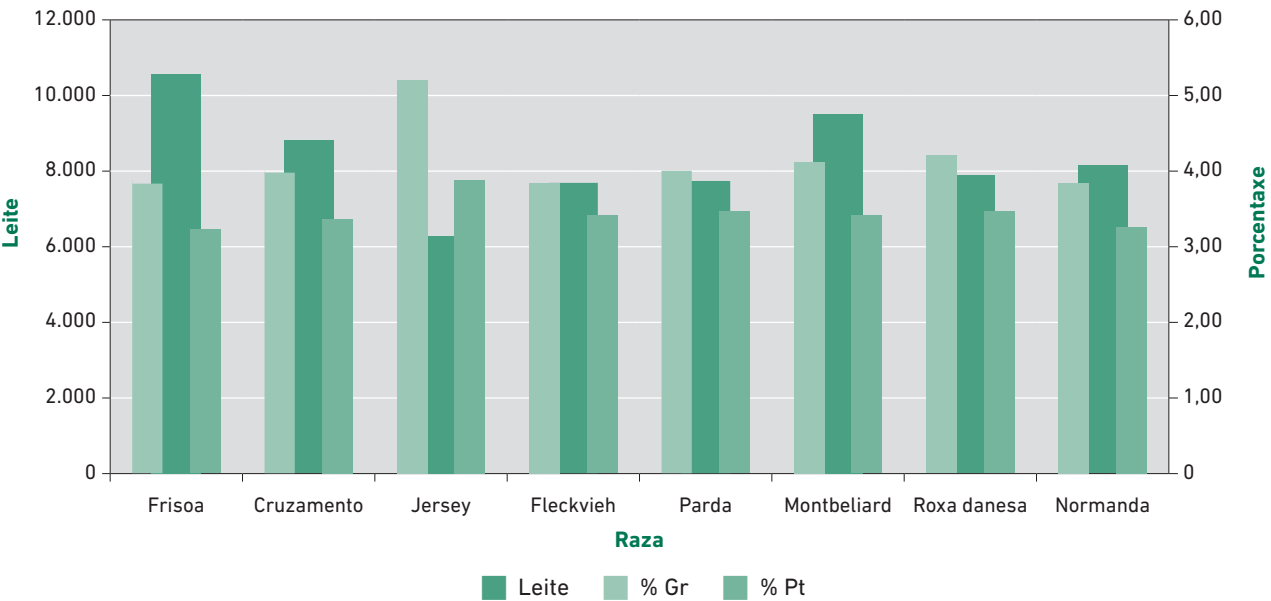
8.4. Producción por raza

A continuación, amosamos os resultados das lactacións rematadas en 2022 por raza. Co fin de facilitar a comparación entre producións con diferentes porcentaxes de graxa e proteína, indícase o leite corrixido por enerxía que nos permite comparar a produción como se todas as vacas tivesen un 4,0% de graxa e un 3,3% de proteína.

RAZA	Lactacións	Leite	% Gr	% Pt	ECM	Duración da lactación (días)
Frisoa	73.786	10.881	3,93	3,29	10.772	367
Cruzamento	1.966	9.127	4,13	3,45	9.379	339
Jersey	241	6.457	5,33	3,99	7.856	348
Fleckvieh	171	7.813	3,92	3,45	7.826	341
Parda	132	7.844	4,15	3,55	8.142	365
Montbeliard	114	9.449	4,11	3,48	9.711	347
Roxa danesa	41	7.819	4,43	3,47	8.336	342
Normanda	25	8.291	3,86	3,43	8.233	347

Ao tratarse de censos moi reducidos, o efecto do rabaño no que se atopan os animais vai ser determinante; por iso, estes resultados non son comparables entre si. As ganderías de Galicia en Control Leiteiro reciben xunto co informe mensual un agrupamento por raza onde cada gandeiro pode comparar na súa explotación o resultado dun grupo de animais fronte ao outro, xa que na maior parte dos casos reciben o mesmo manexo e alimentación; deste xeito é moito máis fiable esa comparación dentro da mesma explotación que a que podemos facer a nivel global.

De forma gráfica:

Actualmente en España, só existe Libro Xenealóxico para as razas de leite frisoa, parda e fleckvieh.

9. MELLORES GANDERÍAS POR PRODUCCIÓN

A produción de leite é a actividade principal das ganderías en Control Leiteiro, por iso cómpre salientar aquelas que acadaron unhas producións máis elevadas.

9.1. Mellores explotacións por produción diaria

Calcúlase a media de produción de todos os controis realizados ao longo do ano en cada gandería e obtemos a produción diaria por explotación; relaciónanse as 20 mellores explotacións da provincia por este valor.

Gandería	Concello	Leite	% graxa	% proteína	PL	Muxido
SC RODASINDE	O SAVIÑO	48,4	3,48	3,47	2,5	3x
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	47,9	3,82	3,35	2,7	R
FONDÓN	RIBADEO	47,4	3,74	3,35	2,1	3x
SAT AS PANDAS	VILALBA	46,8	3,74	3,27	2,7	R
ZORRO	SARRIA	46,3	3,64	3,36	2,3	
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	45,7	4,02	3,43	1,8	R
CASA DO REGO	LÁNCARA	45,3	4,10	3,56	2,9	R
CASA DEVESA	MONFORTE	45,1	3,96	3,29	2,5	3x
MILLÁN	TABOADA	45,0	3,60	3,36	2,2	R
SC LEBÓN	SAMOS	45,0	3,64	3,34	2,9	R
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	44,7	3,41	3,36	3,3	R
FOLGUEIRA	A PASTORIZA	44,7	3,86	3,31	2,2	
CARREIRA	O INCIO	44,4	4,38	3,31	3,0	
CASA MELCHOR	MONTERROSO	44,3	4,05	3,41	2,4	
NOVOA	TABOADA	44,3	3,90	3,39	2,5	R
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	44,2	3,92	3,46	1,8	
SAT BERLAI	GUNTÍN	43,8	4,38	3,40	2,6	3x
SC BALTAR	CHANTADA	43,7	3,68	3,45	2,5	R
SAT XUSTO	CASTRO DE REI	43,6	5,04	3,57	2,5	
VARELA	CASTROVERDE	43,3	3,93	3,34	1,8	R

PL: puntuación lineal de RCS; 3x: explotación con tres muxidos diarios; R: explotación con muxido robotizado

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

MU: materia útil (quilos de graxa máis proteína), NL: n.º de lactacións normalizadas no ano 2022

3x: explotación con tres muxidos diarios, R: explotación con muxido robotizado

%NFR: Porcentaxe de vacas non frisoas; indícase cando e superior ao 5 %

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
SC RODASINDE	O SAVIÑAO	67	15.838	3,28	3,28	1.040	3x	
SAT AS PANDAS	VILALBA	135	15.177	3,67	3,20	1.043	R	
SAT XUSTO	CASTRO DE REI	109	14.757	5,16	3,40	1.264		
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	165	14.592	3,69	3,27	1.016	R	
FONDÓN	RIBADEO	242	14.426	3,62	3,26	992	3x	
SC LEBÓN	SAMOS	115	14.414	3,45	3,23	962	R	
SC BREA	PARADELA	60	14.384	3,54	3,24	975	R	
CASA DO REGO	LÁNCARA	59	14.324	3,92	3,44	1.054	R	
SC CASA DE POLO	BARREIROS	80	14.298	3,57	3,27	977	R	
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	63	14.249	4,36	3,19	1.075		
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	79	14.171	3,83	3,27	1.006	R	
TENDEIRO	O PÁRAMO	77	14.163	3,56	3,34	977	R	
MILLÁN	TABOADA	46	14.149	3,32	3,18	921	R	
ZORRO	SARRIA	22	14.146	3,29	3,24	923		
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	118	14.002	3,12	3,25	892	R	
GRANJA SARA	LUGO	27	13.995	3,40	3,22	927		
CASA MELCHOR	MONTERROSO	108	13.949	3,93	3,30	1.008		
NOVOA	TABOADA	99	13.914	3,72	3,30	977	R	
FOLGUEIRA	A PASTORIZA	87	13.834	3,70	3,17	950		
SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN	205	13.787	3,92	3,20	981	R	
SAT OS FOROS	A PASTORIZA	221	13.727	3,54	3,20	925	3x	
CASA DEVESA	MONFORTE	129	13.710	3,99	3,19	985	3x	
SC ALAMBRERO	RIBADEO	80	13.707	5,48	3,23	1.195		
CORDEIRO	COSPEITO	73	13.665	3,07	3,32	874	R	
CARREIRA	O INCIO	53	13.607	4,32	3,19	1.023		
NEIRAS	SARRIA	60	13.604	3,82	3,41	984	R	
SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI	100	13.597	4,21	3,09	993		
VARELA	CASTROVERDE	56	13.566	3,77	3,23	950	R	
SC FLORIDA	PALAS DE REI	117	13.487	3,82	3,33	963	R	
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	58	13.483	3,65	3,23	928	R	
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	173	13.480	3,11	3,47	887	R	5,2

9.2. Ganderías con media de producción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	201	13.459	3,89	3,30	967	3x	
VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN	154	13.417	3,54	3,26	912	R	
MADRA	CASTRO DE REI	61	13.348	3,64	3,22	915	R	
GRANXA GAYOSO CASTRO	CASTRO DE REI	34	13.292	3,29	3,11	851	R	
SC CASA XEPE	RIBADEO	77	13.285	3,59	3,45	936		
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	57	13.282	2,97	3,22	822		
SC BALTAR	CHANTADA	91	13.214	3,65	3,41	932	R	
SAT MENORA	COSPEITO	56	13.194	4,59	3,06	1.009		
PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI	120	13.194	3,77	3,35	940	R	
SAT BERLAI	GUNTÍN	447	13.190	4,23	3,33	996	3x	
CADENAS	CASTRO DE REI	99	13.186	3,24	3,10	836		
CASA CRESPO	LUGO	39	13.179	3,60	3,19	896	R	
SC CID	BARREIROS	69	13.128	3,51	3,22	883	3x	
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	57	13.124	3,08	3,28	835	R	
SAT PAZO DE EIRAS	POL	108	13.122	4,04	3,20	950	3x	
O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI	110	13.122	3,40	3,25	873	R	
SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA	185	13.119	3,59	3,30	904	R	
SAT SEIXAS	TABOADA	196	13.113	4,25	3,33	993	3x	
AGROLAIA	PALAS DE REI	18	13.097	3,22	3,28	851		
SL VILLAMEITIDE	TRABADA	170	13.065	4,39	3,38	1.015	3x	81,8
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	46	13.028	5,24	3,33	1.116		
SC CASA DA GRANDELA	CASTRO DE REI	100	13.026	3,83	3,35	935	R	
CASA DO LEITEIRO	CHANTADA	64	13.008	3,68	3,22	898	R	
DO LANCERO	CHANTADA	25	13.007	2,75	3,11	763		
SC LA NAVE	O CORGO	126	13.007	5,13	3,42	1.113	3x	
PRADEDADA POZO	GUNTÍN	48	13.005	3,77	3,28	916		
SC CARBAJALES	TABOADA	91	12.981	2,98	3,33	818	R	
MASEDA	POL	71	12.963	4,08	3,31	957	3x	
SC SALGADO BUIDE	CASTRO DE REI	159	12.957	2,92	3,40	818	R	
DO REI	A PASTORIZA	69	12.949	3,71	3,17	892		
GANDARELA	PALAS DE REI	122	12.935	3,77	3,33	919	R	
CASA SAN ANDRÉS	PARADELA	56	12.929	2,96	3,26	804	R	
AGUSTÍN	SARRIA	56	12.926	3,49	3,26	872	R	
CASANOVA	BALEIRA	59	12.920	4,13	3,39	971	R	

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
XUANA	LUGO	55	12.919	3,57	3,33	891	R	
PROÍDA	A PASTORIZA	111	12.918	3,59	3,27	886	3x	
SC RUBIÑOS	POL	81	12.912	3,78	3,18	898		
SC O CASTRO	A PASTORIZA	56	12.910	3,57	3,25	881		
CASA CONDÓN	LÁNCARA	47	12.895	3,55	3,17	867	R	
VILAR	CASTROVERDE	114	12.894	3,88	3,34	931	R	
SL EXPL. CARBOEIRO	TABOADA	113	12.893	3,38	3,29	859	R	
ESPERANTE	TABOADA	64	12.858	3,29	3,26	842	R	37,5
SAT GOMELLE	GUNTÍN	287	12.848	4,30	3,31	977		
BENITO	CASTROVERDE	55	12.830	3,76	3,26	901		
DE MATÍAS	LUGO	104	12.815	3,74	3,31	903	R	
BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN	105	12.792	3,64	3,25	881	R	
SC CHUSCO	RIBADEO	71	12.789	5,21	3,27	1.084		
SC CASA XACOBÉ	LUGO	111	12.787	2,42	3,33	735	R	
SAT EDRADA	PARADELA	91	12.786	4,31	3,21	961		
SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI	139	12.767	4,72	3,06	994		
CASA ROXA	LUGO	66	12.759	3,54	3,33	877	R	
RÍO	CASTROVERDE	103	12.737	4,21	3,19	943		
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	210	12.731	3,59	3,39	888		
SC BACORELLE	PARADELA	99	12.710	3,35	3,24	837	R	
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	36	12.699	3,77	3,36	906		
SAT DO FERREIRO	CASTRO DE REI	246	12.661	3,86	3,41	921		7,3
SAT FRAGUEIRO	LUGO	51	12.659	4,38	3,08	944		
OS CABALLEROS	A PASTORIZA	77	12.649	3,52	3,20	850	R	
CASANA	OUTEIRO DE REI	63	12.647	3,68	3,29	881	R	
GRANJA ULLOA	MONTERROSO	49	12.599	2,86	3,41	789		
CASA LOYO	SARRIA	63	12.592	4,87	3,27	1.025		
VEGA	CASTRO DE REI	47	12.592	3,64	3,26	869	R	
TREILAS	CHANTADA	41	12.587	3,29	3,33	834		
SC LODEIRO	TRABADA	135	12.585	3,80	3,40	906	R	
ORXAINZA	O SAVIÑAO	72	12.579	2,87	3,42	791		
MADARRO	GUNTÍN	71	12.569	3,69	3,18	863	R	5,6
SAT GONZAR	PORTOMARÍN	188	12.563	3,81	3,29	893	3x	
SAT VALDORRAMA	O SAVIÑAO	74	12.556	4,73	3,39	1.020		

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
VALEGO	TRABADA	38	12.550	2,95	3,35	791		
AGROBA	PALAS DE REI	36	12.549	3,16	3,26	807		
REQUIÁN	PALAS DE REI	56	12.549	3,74	3,36	891	R	
SC GALLARDO	GUNTÍN	114	12.549	4,01	3,56	950	R	31,6
SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	231	12.548	4,78	3,30	1.014		
SC VEIGA	PARADELA	61	12.536	3,91	3,34	909		
FIDALGO	SARRIA	13	12.535	3,84	3,16	877		15,4
FONTEGRANDE	PORTOMARÍN	54	12.514	3,97	3,36	918	R	
CASA SENDÍN	TABOADA	112	12.514	3,42	3,29	840	R	
SAT AS PEDREIRAS	FRIOL	116	12.512	3,64	3,27	866	R	
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	123	12.507	4,42	3,34	971	3x	
SC VEIGUELA	RIBADEO	84	12.490	4,43	3,24	958		
HERMANOS VALIÑA IRIMIA	A PASTORIZA	107	12.487	3,78	3,21	873	R	
CASA TABERNEIRO	LUGO	38	12.468	4,22	3,10	913		
SAT GALÁN	A PASTORIZA	91	12.467	3,38	3,20	820		
SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA	119	12.467	3,88	3,35	901	R	
SC CONDADO	CASTRO DE REI	116	12.459	4,50	3,55	1.003		39,7
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	204	12.446	3,82	3,37	894		
PENAVAL	LUGO	236	12.435	3,64	3,25	857	R	
CHAÍN	POL	235	12.422	3,83	3,31	886	3x	
SAT ALGRABUSÁN	GUNTÍN	183	12.410	5,06	3,15	1.018		
SAT XAN	RIBADEO	37	12.402	3,94	3,32	900		
SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO	150	12.401	3,61	3,29	856	R	
SAT O PALOMAR	LÁNCARA	287	12.401	4,08	3,27	911	R	
CABO DA VILA	CASTRO DE REI	160	12.400	3,59	3,33	858	3x	
CASA DE ROCA	GUITIRIZ	43	12.395	3,66	3,31	864	R	
VAL DE MUÍÑOS	O SAVIÑO	170	12.385	4,03	3,34	913	3x	45,9
XERLEA	COSPEITO	327	12.380	4,14	3,35	927	3x	
CB CHINELO	RIBADEO	77	12.369	4,34	3,36	953		
GRANXA CAPADOR	A PONTENOVA	51	12.366	4,54	3,27	966		
FERMÍN	LÁNCARA	90	12.343	3,88	3,35	893		
SC UNAI CELEIRO	LÁNCARA	36	12.336	3,03	3,28	779		
CANCELA	SARRIA	32	12.335	4,19	3,17	907		6,3
LACPI	SARRIA	77	12.330	4,49	3,37	969		

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
SAT CASA ROMÁN	CASTROVERDE	153	12.330	4,07	3,23	901		
VILARIÑO	CASTRO DE REI	59	12.324	5,07	3,01	995		
SABADELLE	CHANTADA	99	12.322	3,56	3,20	833	R	
SAMPAYO	O PÁRAMO	50	12.321	3,67	3,31	860	R	
SAT OTERO NOVO	CASTRO DE REI	282	12.320	4,42	3,24	944		
CAS DE PEDRO	CARBALLEDO	63	12.307	3,89	3,35	892	R	
SAT PEDROLAS	CASTROVERDE	146	12.306	3,62	3,32	854	R	
GRANXA VILA	LUGO	38	12.303	3,89	3,24	877		
CASA PEDRO	PARADELA	48	12.298	4,07	3,30	906		
CASA DA SAA	BEGONTE	182	12.286	5,03	3,16	1.007		
BLANCO	SARRIA	33	12.278	3,61	3,35	854		
CASA COCHERO	GUIRIZ	68	12.269	3,32	3,34	817	R	
LOSADA	A PASTORIZA	46	12.256	3,68	3,17	840		
ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI	205	12.238	3,60	3,26	839	R	
CASA XULIANA	GUNTÍN	39	12.229	4,28	3,31	927		
SAT O CARBOEIRO	GUNTÍN	337	12.220	3,74	3,23	852		
CASA DE BLAS	MEIRA	58	12.212	3,90	3,28	878		
SC A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	140	12.203	4,24	3,31	922		
MARTIÑO	GUIRIZ	70	12.194	3,39	3,27	812		
CASA DE FONTELA	A PASTORIZA	39	12.187	3,78	3,40	874		
SC MORADO	GUIRIZ	184	12.184	3,51	3,33	833	3x	
AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA	117	12.149	3,78	3,30	860		
SAT REVOLTA	VILALBA	266	12.146	3,54	3,35	838	R	
SAT DORNA	LUGO	163	12.146	4,16	3,30	907		
SAN XIAO	TRABADA	144	12.145	3,62	3,44	857	3x	
CASA DO CABO	BALEIRA	99	12.144	3,84	3,41	880		
SC ANDURIÑA	BARREIROS	48	12.140	4,79	3,25	976		
PORTELA RIVAS	POL	71	12.135	3,90	3,25	868		
CASA GRANDA	BARREIROS	89	12.122	3,88	3,34	875		42,7
SAT LIXEIRO	MONFORTE	244	12.116	4,05	3,36	898	3x	
XAN NOVO VILELA	OUTEIRO DE REI	100	12.108	3,13	3,21	768	3x	
CERRACÍN	XERMADE	75	12.101	3,80	3,25	854	R	
CASA MARROTE	A PASTORIZA	39	12.091	3,45	3,29	814		
SL A CHOUSA	RIBADEO	123	12.080	4,51	3,33	946		6,5

9.2. Ganderías con media de producción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
CASA DE CASTEDO	LUGO	64	12.074	3,66	3,28	839	R	
SC TORRE MARELLE	RIBADEO	147	12.069	4,38	3,25	921		
SC ESTEBANO	TRABADA	163	12.068	4,88	3,20	974		
CASA DON MANUEL	SARRIA	123	12.066	4,25	3,31	913		
MAREY CASTRO	POL	47	12.063	4,80	3,24	970		
CASA DO ALBAÑIL	O PÁRAMO	118	12.052	4,13	3,22	886		
CASA DE QUEIZÁN	CASTROVERDE	65	12.051	3,63	3,28	833		
SC GUERRA	CHANTADA	91	12.051	3,72	3,33	849	R	
SAT LEDO	MONTERROSO	47	12.047	3,67	3,42	853	R	
SAT ROMEPÉN	SARRIA	162	12.034	3,58	3,29	826	R	
LINA	TRABADA	34	12.032	4,29	3,20	901		
SAT ESTEBA	MONTERROSO	123	12.026	4,22	3,46	924		
GRANXA GRIXEIRA	COSPEITO	134	12.025	2,87	3,37	751	R	
SAT O CONDE	POL	150	12.021	4,80	3,18	959		
SAT LANZOS	TRABADA	41	12.019	3,84	3,34	863		
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	45	12.008	4,99	3,29	994		
SAT PROLESA	SARRIA	428	12.003	3,93	3,18	852	3x	

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt
SC FERREIROS MARTÍNEZ	A FONAGRADA	69	8.669	4,39	3,09
CASA COSTA	A FONAGRADA	58	7.723	4,52	3,05
CASA EMILIO	A FONAGRADA	22	4.550	3,47	3,10
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	165	14.592	3,69	3,27
FOLGUEIRA	A PASTORIZA	87	13.834	3,70	3,17
SAT OS FOROS	A PASTORIZA	221	13.727	3,54	3,20
SAT CABE	A POBRA DO BROLLÓN	114	10.840	3,86	3,34
CERVELA	A POBRA DO BROLLÓN	64	9.974	2,81	3,41
CASA FERRERÍA	A POBRA DO BROLLÓN	21	9.812	3,87	3,21
GRANXA CAPADOR	A PONTENOVA	51	12.366	4,54	3,27
ZARRALLEIRO	A PONTENOVA	78	10.949	4,83	3,14
DÍAZ	A PONTENOVA	30	8.889	4,00	3,20
CASA CRISANTO	ABADÍN	49	9.449	4,21	3,28
CARRACEDO	ABADÍN	36	9.412	3,33	3,15
A RECTORAL	ABADÍN	94	9.316	4,50	3,19
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	79	14.171	3,83	3,27
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	57	13.282	2,97	3,22
VENCE GARCÍA	ANTAS DE ULLA	72	10.910	4,01	3,36
CASANOVA	BALEIRA	59	12.920	4,13	3,39
CASA DO CABO	BALEIRA	99	12.144	3,84	3,41
CASA DE PIN	BALEIRA	44	10.796	3,99	3,19
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	210	12.731	3,59	3,39
CASA AGUSTÍN	BARALLA	56	11.682	4,40	3,25
SC XESTEIRO	BARALLA	83	9.883	3,82	3,15
SC CASA DE POLO	BARREIROS	80	14.298	3,57	3,27
SC CID	BARREIROS	69	13.128	3,51	3,22
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	204	12.446	3,82	3,37
CASA XASTRE	BECERREÁ	20	9.272	3,68	3,28
CORREDOIRA	BECERREÁ	21	9.032	3,68	3,11
LÓPEZ	BECERREÁ	28	6.641	3,71	2,98
CASA DA SAA	BEGONTE	182	12.286	5,03	3,16
ROIBÁS SAN CLODIO	BEGONTE	45	12.008	4,99	3,29
PENA	BEGONTE	38	11.682	2,22	3,29
XUÍZ	BÓVEDA	53	11.494	4,73	3,33
GRANXA GRILO	BÓVEDA	47	11.291	4,01	3,31
MACÍA CHORENTE	BÓVEDA	32	8.760	4,38	3,27

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt
CAS DE PEDRO	CARBALLEDO	63	12.307	3,89	3,35
CHINTO	CARBALLEDO	38	11.958	3,59	3,31
VIORTEIRO	CARBALLEDO	72	11.731	4,18	3,21
SAT XUSTO	CASTRO DE REI	109	14.757	5,16	3,40
SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI	100	13.597	4,21	3,09
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	173	13.480	3,11	3,47
VARELA	CASTROVERDE	56	13.566	3,77	3,23
VILAR	CASTROVERDE	114	12.894	3,88	3,34
BENITO	CASTROVERDE	55	12.830	3,76	3,26
SC BALTAR	CHANTADA	91	13.214	3,65	3,41
CASA DO LEITEIRO	CHANTADA	64	13.008	3,68	3,22
DO LANCERO	CHANTADA	25	13.007	2,75	3,11
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	118	14.002	3,12	3,25
CORDEIRO	COSPEITO	73	13.665	3,07	3,32
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	58	13.483	3,65	3,23
PICOUTO	FOZ	47	7.697	3,91	3,27
SAT AS PEDREIRAS	FRIOL	116	12.512	3,64	3,27
SAT OS CARRÍS	FRIOL	168	11.705	4,00	3,22
PARDO	FRIOL	38	11.542	3,60	3,32
CASA DE ROCA	GUITIRIZ	43	12.395	3,66	3,31
CASA COCHERO	GUITIRIZ	68	12.269	3,32	3,34
MARTÍÑO	GUITIRIZ	70	12.194	3,39	3,27
SAT BERLAI	GUNTÍN	447	13.190	4,23	3,33
PRADEDA POZO	GUNTÍN	48	13.005	3,77	3,28
SAT GOMELLE	GUNTÍN	287	12.848	4,30	3,31
CASA DO REGO	LÁNCARA	59	14.324	3,92	3,44
CASA CONDÓN	LÁNCARA	47	12.895	3,55	3,17
SAT O PALOMAR	LÁNCARA	287	12.401	4,08	3,27
CASA ROXO	LOURENZÁ	34	11.318	3,41	3,24
MORENO	LOURENZÁ	88	11.123	4,40	3,21
O PINAL	LOURENZÁ	17	7.102	3,66	3,15
GRANJA SARA	LUGO	27	13.995	3,40	3,22
CASA CRESPO	LUGO	39	13.179	3,60	3,19
XUANA	LUGO	55	12.919	3,57	3,33

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt
CASA DE BLAS	MEIRA	58	12.212	3,90	3,28
MINGAS	MEIRA	54	10.715	3,95	3,30
CASA GUEIMOLO	MEIRA	40	10.432	3,41	3,30
CASA JOSÉ DE CÁNDIDA	MONDOÑEDO	27	10.963	3,80	3,21
SC NEIFRA	MONDOÑEDO	51	10.804	3,80	3,40
CASA DE SERGIO	MONDOÑEDO	25	6.814	3,92	3,01
CASA DEVESA	MONFORTE	129	13.710	3,99	3,19
SAT LIXEIRO	MONFORTE	244	12.116	4,05	3,36
CASA REY	MONFORTE	66	11.973	2,89	3,46
CASA MELCHOR	MONTERROSO	108	13.949	3,93	3,30
GRANJA ULLOA	MONTERROSO	49	12.599	2,86	3,41
SAT LEDO	MONTERROSO	47	12.047	3,67	3,42
SC LA NAVE	O CORGO	126	13.007	5,13	3,42
COSTUREIRO	O CORGO	44	11.436	3,58	3,19
SC XACINTO	O CORGO	57	11.321	3,92	3,44
CARREIRA	O INCIO	53	13.607	4,32	3,19
SC VEIGARIA	O INCIO	53	11.835	3,57	3,36
SC FERPAR	O INCIO	120	11.785	3,72	3,23
TENDEIRO	O PÁRAMO	77	14.163	3,56	3,34
SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO	150	12.401	3,61	3,29
SAMPAYO	O PÁRAMO	50	12.321	3,67	3,31
SC RODASINDE	O SAVIÑAO	67	15.838	3,28	3,28
ORXAINZA	O SAVIÑAO	72	12.579	2,87	3,42
SAT VALDORRAMA	O SAVIÑAO	74	12.556	4,73	3,39
CASANA	OUTEIRO DE REI	63	12.647	3,68	3,29
XAN NOVO VILELA	OUTEIRO DE REI	100	12.108	3,13	3,21
SAT REDONDA	OUTEIRO DE REI	93	11.526	5,15	3,26
SC FLORIDA	PALAS DE REI	117	13.487	3,82	3,33
AGROLAIA	PALAS DE REI	18	13.097	3,22	3,28
GANDARELA	PALAS DE REI	122	12.935	3,77	3,33
SC BREA	PARADELA	60	14.384	3,54	3,24
CASA SAN ANDRÉS	PARADELA	56	12.929	2,96	3,26
SAT EDRADA	PARADELA	91	12.786	4,31	3,21
SAT PAZO DE EIRAS	POL	108	13.122	4,04	3,20
MASEDA	POL	71	12.963	4,08	3,31
SC RUBIÑOS	POL	81	12.912	3,78	3,18

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt
SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN	205	13.787	3,92	3,20
VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN	154	13.417	3,54	3,26
SAT GONZAR	PORTOMARÍN	188	12.563	3,81	3,29
FONDÓN	RIBADEO	242	14.426	3,62	3,26
SC ALAMBRERO	RIBADEO	80	13.707	5,48	3,23
SC CASA XEPE	RIBADEO	77	13.285	3,59	3,45
CASA DA GRAÑA	RIBEIRA DE PIQUÍN	21	8.006	3,77	3,10
CASA FIDALGO	RIBEIRA DE PIQUÍN	16	7.277	3,75	3,24
REAL	RIOTORTO	60	10.963	3,87	3,44
CASA GARBOSO	RIOTORTO	99	10.467	4,39	3,37
SC GRANXA MIGUEL	RIOTORTO	41	9.955	4,03	3,49
SC LEBÓN	SAMOS	115	14.414	3,45	3,23
SC GONZÁLEZ	SAMOS	198	11.334	3,28	3,28
CELOIRAS	SAMOS	43	11.252	3,86	3,54
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	63	14.249	4,36	3,19
ZORRO	SARRIA	22	14.146	3,29	3,24
NEIRAS	SARRIA	60	13.604	3,82	3,41
LÓPEZ LAMPAZA	SOBER	112	10.555	4,00	3,30
SC TOMÁS E JUAN DE MER	SOBER	61	10.228	3,81	3,20
CASA ZAPATEIRO	SOBER	24	8.674	3,60	3,20
MILLÁN	TABOADA	46	14.149	3,32	3,18
NOVOA	TABOADA	99	13.914	3,72	3,30
SAT SEIXAS	TABOADA	196	13.113	4,25	3,33
SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA	185	13.119	3,59	3,30
SL VILLAMEITIDE	TRABADA	170	13.065	4,39	3,38
SC LODEIRO	TRABADA	135	12.585	3,80	3,40
CASA QUINTELA	TRIACASTELA	62	11.597	3,48	3,26
SC PERICO	TRIACASTELA	23	9.049	3,34	3,08
SAT AS PANDAS	VILALBA	135	15.177	3,67	3,20
AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA	117	12.149	3,78	3,30
SAT REVOLTA	VILALBA	266	12.146	3,54	3,35
CERRACÍN	XERMADE	75	12.101	3,80	3,25
A LAGOA SERABEL	XERMADE	53	11.743	3,93	3,50
RAMOS	XERMADE	59	11.272	4,00	3,13

10. PRODUCCIÓN MEDIAS POR CONCELLO

Calculado a partir das lactacións normalizadas rematadas durante o ano 2022, con socios activos a 31/12/2022.

Concello/Comarca	N.º lactacións	TOTAIS			PRIMEIRIZAS			ADULTAS		
		kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pr
A FONSAGRADA	149	7.693	4,36	3,08	6.473	4,18	3,06	8.081	4,40	3,08
BALEIRA	1.008	10.226	3,90	3,33	9.085	3,99	3,39	10.806	3,86	3,30
A FONSAGRADA	1.157	9.900	3,94	3,30	8.835	4,00	3,37	10.412	3,92	3,27
FOZ	47	7.697	3,91	3,27	7.006	3,75	3,26	8.126	3,99	3,27
LOURENZÁ	173	9.819	4,04	3,19	8.749	4,00	3,27	10.291	4,05	3,15
MONDOÑEDO	103	9.877	3,82	3,28	8.760	3,89	3,31	10.452	3,79	3,27
A MARIÑA CENTRAL	323	9.529	3,95	3,23	8.457	3,93	3,29	10.052	3,96	3,20
A PONTENOVA	212	9.792	4,45	3,17	8.857	4,39	3,24	10.262	4,47	3,14
BARREIROS	998	11.626	3,92	3,31	9.874	3,94	3,40	12.272	3,91	3,29
RIBADEO	1.556	11.509	4,15	3,29	10.089	4,06	3,37	12.157	4,19	3,26
TRABADA	1.574	11.761	4,00	3,31	10.291	4,04	3,36	12.506	3,99	3,29
A MARIÑA ORIENTAL	4.340	11.544	4,05	3,30	10.060	4,04	3,37	12.218	4,06	3,27
ANTAS DE ULLA	472	10.576	3,64	3,27	9.268	3,59	3,28	11.306	3,66	3,27
MONTERROSO	1.788	10.622	4,00	3,34	9.460	4,02	3,39	11.227	3,99	3,31
PALAS DE REI	2.817	10.601	3,83	3,35	9.493	3,85	3,39	11.182	3,83	3,34
A ULLOA	5.077	10.606	3,88	3,34	9.460	3,88	3,38	11.209	3,87	3,32
CARBALLEDO	1.005	10.514	3,94	3,29	9.201	3,90	3,32	11.197	3,95	3,28
CHANTADA	3.117	10.311	3,72	3,27	9.193	3,71	3,31	10.840	3,73	3,25
TABOADA	2.353	11.147	3,70	3,29	9.938	3,70	3,33	11.692	3,70	3,27
CHANTADA	6.475	10.646	3,75	3,28	9.457	3,74	3,32	11.208	3,75	3,26
CASTROVERDE	2.730	10.308	3,80	3,26	9.304	3,84	3,30	10.735	3,79	3,25
FRIOL	1.673	9.593	3,87	3,26	8.877	3,86	3,28	9.932	3,88	3,25
GUNTÍN	3.822	11.422	4,02	3,33	10.166	3,95	3,37	12.124	4,05	3,31
LUGO	3.006	10.772	3,77	3,27	9.561	3,80	3,31	11.341	3,76	3,25
O CORGO	954	10.484	4,09	3,31	9.158	3,97	3,33	11.055	4,14	3,31
OUTEIRO DE REI	879	10.158	4,00	3,24	9.055	3,91	3,25	10.690	4,03	3,24
PORTOMARÍN	2.410	11.244	3,81	3,30	10.085	3,80	3,33	11.804	3,82	3,29
LUGO	15.474	10.744	3,89	3,29	9.641	3,87	3,32	11.277	3,90	3,28

10. PRODUCIÓNS MEDIAS POR CONCELLO

Concello/Comarca	N.º lactacións	TOTAIS			PRIMEIRIZAS			ADULTAS		
		kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pr
MEIRA	554	9.810	4,08	3,32	8.755	4,08	3,37	10.258	4,09	3,30
POL	3.949	10.563	4,11	3,28	9.615	4,06	3,30	11.065	4,14	3,27
RIBEIRA DE PIQUÍN	37	7.691	3,76	3,15	7.749	3,48	3,05	7.663	3,90	3,21
RIOTORTO	421	9.467	4,02	3,34	8.707	4,11	3,40	9.863	3,98	3,31
MEIRA	4.961	10.364	4,10	3,29	9.440	4,06	3,31	10.841	4,12	3,27
BARALLA	556	10.644	3,73	3,27	9.693	3,74	3,32	11.092	3,73	3,25
BECERREÁ	91	7.432	3,59	3,08	6.189	3,78	3,24	7.782	3,55	3,04
OS ANCARES	647	10.192	3,72	3,25	9.339	3,74	3,32	10.569	3,71	3,22
LÁNCARA	1.446	10.802	3,83	3,33	9.641	3,81	3,36	11.446	3,83	3,31
O INCIO	372	10.930	3,93	3,21	9.840	3,91	3,25	11.611	3,94	3,19
O PÁRAMO	1.627	10.979	3,87	3,33	9.628	3,86	3,38	11.675	3,88	3,31
PARADELA	1.757	10.669	4,03	3,31	9.669	3,99	3,34	11.241	4,06	3,29
SAMOS	833	11.037	3,79	3,29	9.966	3,73	3,34	11.579	3,82	3,27
SARRIA	4.217	10.952	4,00	3,28	9.756	3,96	3,31	11.621	4,02	3,27
TRIACASTELA	85	10.907	3,45	3,22	9.704	3,65	3,26	11.499	3,36	3,20
SARRIA	10.337	10.893	3,94	3,30	9.725	3,91	3,33	11.537	3,95	3,28
A PASTORIZA	7.016	10.880	3,93	3,27	9.739	3,96	3,31	11.480	3,92	3,25
ABADÍN	565	8.465	3,94	3,17	7.636	3,92	3,19	8.749	3,94	3,17
BEGONTE	492	10.893	4,56	3,25	9.688	4,38	3,24	11.373	4,63	3,25
CASTRO DE REI	6.326	11.686	4,17	3,31	10.292	4,10	3,35	12.388	4,19	3,30
COSPEITO	2.589	11.136	3,98	3,30	9.829	3,96	3,34	11.834	3,99	3,29
GUITIRIZ	3.512	9.650	3,76	3,28	8.716	3,78	3,31	10.086	3,75	3,26
VILALBA	1.548	11.159	3,85	3,28	9.740	3,81	3,33	11.948	3,86	3,26
XERMADE	1.671	9.765	3,88	3,28	8.808	3,89	3,31	10.287	3,87	3,27
A TERRA CHÁ	23.719	10.823	3,99	3,29	9.645	3,97	3,32	11.421	3,99	3,27
A POBRA DO BROLLÓN	199	10.453	3,53	3,35	9.513	3,46	3,35	11.169	3,58	3,35
BÓVEDA	298	8.790	4,15	3,28	8.027	4,14	3,32	9.153	4,15	3,26
MONFORTE	669	11.802	3,94	3,32	10.402	3,85	3,37	12.551	3,98	3,30
O SAVIÑAO	1.332	11.061	3,78	3,31	10.134	3,74	3,33	11.552	3,80	3,30
SOBER	197	10.225	3,90	3,26	9.066	3,91	3,27	10.782	3,89	3,25
TERRA DE LEMOS	2.695	10.888	3,85	3,31	9.856	3,79	3,34	11.441	3,88	3,29

11. CLASIFICACIÓN DAS MELLORES VACAS POR PRODUCCIÓN

11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto

Relaciónanse as 100 mellores vacas por produción de 1.º parto cunha idade ao parto inferior a 30 meses.

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
XUSTO SOUND SYSTEM MUSIC	17.620	4,86	3,17	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
XUSTO SALVUS NETFLIX RED	17.397	4,42	2,98	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
AS PANDAS CLEVER 942	17.065	3,16	2,83	SAT AS PANDAS	VILALBA
CAMPIÑA LOGAN 8437	17.053	3,72	2,91	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
BACORELLE SUPERMARIO 803 VEZA	17.005	2,38	3,11	SC BACORELLE	PARADELA
NOVOA GENTLE CIRUELA	16.885	2,82	3,09	NOVOA	TABOADA
PROIDA BUBAL 2869	16.804	3,03	2,67	PROÍDA	A PASTORIZA
BACORELLE LUGO 707 LIMA	16.662	3,01	3,10	SC BACORELLE	PARADELA
XUSTO KING DOC NEBRASKA	16.649	4,79	3,30	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
REIGADA SISPLAU 1335	16.631	3,12	2,89	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
SAT REVOLTA SALARIO 4113	16.622	2,75	2,95	SAT REVOLTA	VILALBA
XUSTO DELTA-LAMBDA OBDULIA	16.618	3,82	3,10	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
SAT REVOLTA WIFI 0474	16.555	2,17	2,93	SAT REVOLTA	VILALBA
BLANCO KARTEL 1937	16.521	2,41	2,77	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
AS PANDAS GENIAL 972	16.512	2,83	2,80	SAT AS PANDAS	VILALBA
MILLAN SUPERTORO 0185	16.458	3,12	3,05	MILLÁN	TABOADA
TENDEIRO JEDI 6720	16.370	3,16	3,02	TENDEIRO	O PÁRAMO
VICTORIO GOLDOURO 4103	16.240	2,57	2,77	SC SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
SAT EDUARDO KIWI POLYESTER	16.195	3,85	3,11	SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI
TENDEIRO JEDI 6726	16.148	2,87	3,32	TENDEIRO	O PÁRAMO
TENDEIRO JEDI 6723	16.137	3,63	3,35	TENDEIRO	O PÁRAMO
CABO DA VILA JEDI 752	16.070	2,99	3,15	CABO DA VILA	CASTRO DE REI
BREA KING DOC 4642	16.045	2,85	3,07	SC BREA	PARADELA
XERLEA MONARCH 1011	16.040	3,12	3,29	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
VICTORIO JEDI 8942	15.997	2,61	3,01	SC SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
SAN MIGUEL VIEWPOINT 304	15.996	4,19	3,83	SAT SAN MIGUEL	PALAS DE REI
DEVESA HORIZON 3773	15.987	3,76	3,07	CASA DEVESA	MONFORTE
RODASINDE KING ROYAL 568 1712	15.960	3,01	2,93	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
AS PANDAS BATTERY 910	15.937	3,10	2,99	SAT AS PANDAS	VILALBA
NEIRAS SANXURXO 8302	15.833	3,33	3,41	NEIRAS	SARRIA
A CAMPAZA SISPLAU 6095	15.819	3,22	3,12	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
DEVESA SALVAME 2993	15.797	3,30	3,01	CASA DEVESA	MONFORTE

11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
CATRO CAMIÑOS DELTALAMBDA 5346	15.780	4,66	3,13	SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI
RODASINDE KING ROYAL 580 1731	15.720	2,61	3,05	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
FERREIRO SPARK RED 22 ET	15.717	3,11	3,07	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA
LODOS IMAX RAMA	15.711	3,34	3,02	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
G.Q MAGICTOUCH 5494	15.705	2,92	3,29	SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
NOVOA GENTLE ROSALIA	15.702	3,37	2,93	NOVOA	TABOADA
PROIDA MYTH 4371	15.684	3,28	3,16	PROÍDA	A PASTORIZA
BREA UNIX 8406	15.679	2,86	2,91	SC BREA	PARADELA
BLANCO BRUCE 1920	15.665	2,73	3,27	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
REIGADA SIGMA 7491	15.641	3,70	3,13	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
BREA FERDINAND 5413	15.606	3,34	3,27	SC BREA	PARADELA
CABO DA VILA NISSAN 703	15.604	3,08	3,13	CABO DA VILA	CASTRO DE REI
XUSTAS DOMINADOR 804	15.600	2,54	2,98	GRANXA XUSTAS	COSPEITO
FERREIRO SANXURXO 1596 15	15.593	3,10	2,99	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA
REDONDA SANXURXO 3029	15.562	2,87	3,10	MADRA	CASTRO DE REI
CAMPOLONGO DELUXE ARI	15.530	3,18	3,14	SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO
BLANCO SIGMA 1839	15.515	3,01	3,07	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
MILLAN TORREL 0199	15.494	2,67	2,88	MILLÁN	TABOADA
LODOS JEDI CENTODOS	15.487	2,87	3,15	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
BALTAR HORIZON 9149	15.484	2,27	3,57	SC RIVAS	PALAS DE REI
AS PANDAS LEOMARCOS 921	15.466	3,26	3,22	SAT AS PANDAS	VILALBA
CARAVILLAS BI BATTLE 4091	15.466	3,17	3,08	MILLÁN	TABOADA
RODASINDE TIGER RED 584 1736	15.456	3,42	3,45	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
CAMPIÑA LOGAN 8412	15.445	3,37	2,82	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
LEBON MONTROSS MONTSE 497	15.445	3,05	3,11	SC LEBÓN	SAMOS
TENDEIRO JEDI 9542	15.437	3,29	3,17	TENDEIRO	O PÁRAMO
LEBON PHARO FARAONA 484	15.418	3,28	3,15	SC LEBÓN	SAMOS
DEVESA GENIAL 3012	15.406	4,87	2,82	CASA DEVESA	MONFORTE
CARBAJALES SUPERTORO 9468 347	15.405	2,23	2,77	SC CARBAJALES	TABOADA
FERREIRO SUPERSYL 35	15.404	3,10	3,21	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA
SC XEPE GALAPAGOS 3780	15.361	3,01	3,18	SC CASA XEPE	RIBADEO
ENRIQUE DO COCHE JEDI 3855	15.354	2,88	3,00	ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI
FOLGUEIRA LAUTRUST 5458	15.341	3,94	3,19	FOLGUEIRA	A PASTORIZA
DEVESA LUGO 3779	15.333	2,93	3,16	CASA DEVESA	MONFORTE

11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
OS CABALLEROS FORTEAN 6949	15.322	2,70	2,86	OS CABALLEROS	A PASTORIZA
FONTEGRANDE BATTERY 6415	15.308	3,53	3,10	FONTEGRANDE	PORTOMARÍN
ASTURAO 8103	15.300	3,29	3,24	SAN XIAO	TRABADA
AS PANDAS MISIONE 951	15.284	3,35	3,14	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS SNOOPY 901	15.267	3,37	3,05	SAT AS PANDAS	VILALBA
VILAR 0103 SUPERTORO 6988	15.266	3,06	2,93	VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN
FERREIRO LIONEL 4936	15.265	3,69	3,15	SAT DO FERREIRO	CASTRO DE REI
DEVESA BI BATTLE 3002	15.232	3,77	3,14	CASA DEVESA	MONFORTE
DEVESA MELLOR 8170	15.225	4,11	3,01	CASA DEVESA	MONFORTE
BALTAR TABASCO 6253	15.220	3,62	3,59	SC BALTAR	CHANTADA
REIGADA MERKEL 0231	15.214	3,36	3,14	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
ORXAINZA MYTH 3120	15.180	2,47	3,25	ORXAÍNZA	O SAVIÑAO
REGO SIGMA SYDNEY 1045	15.171	2,80	3,18	CASA DO REGO	LÁNCARA
GDC OJIME 3727	15.162	3,19	3,38	CHAÍN	POL
XACOBES SUPERTORO 1685	15.162	1,59	3,25	SC CASA XACOBES	LUGO
FONDON JEDI SZOO 9416	15.162	2,43	3,42	FONDÓN	RIBADEO
GARCIA FRAZZLED RUTH 9700	15.142	3,30	3,37	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
BLAS XEO 4981	15.115	2,83	2,86	BLAS	SARRIA
CHACO BEATBOY 6717	15.113	3,41	3,32	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
BERLAI HARDROCK 1727	15.111	3,91	3,14	SAT BERLAI	GUNTÍN
FOROS COLINPEN PEPA	15.097	3,34	2,98	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
OTERO NOVO DUKE 2851	15.092	4,72	3,25	SAT OTERO NOVO	CASTRO DE REI
MACIÑEIRA GENTLE 9934	15.083	2,85	2,92	VILASILVESTRE SC	VILALBA
PEDRON-PONTE LENDOR 5384	15.080	2,96	3,24	PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI
MACIÑEIRA TORREL 9931	15.074	3,24	3,16	VILASILVESTRE SC	VILALBA
AS PANDAS SANXURXO 922	15.070	3,02	2,94	SAT AS PANDAS	VILALBA
VARELA SNOOPY 4287	15.060	3,43	3,04	VARELA	CASTROVERDE
50636	15.049	4,01	3,12	XERLEA	COSPEITO
GARCIA FRAZZLED MAITA 2071	15.039	3,13	3,27	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
AS PANDAS SNOOPY 937	15.036	3,39	3,27	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS CLEVER 969	15.032	3,01	3,23	SAT AS PANDAS	VILALBA
PEDREIRAS SANXURXO 128	15.028	3,03	2,97	SAT AS PEDREIRAS	FRIOL
GAN-ETXEBERRI JAMIE 9084	15.021	3,50	3,16	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
CAMPIÑA TRUMP 2128	15.016	3,48	3,09	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN

11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos

Relaciónanse as 100 mellores vacas por produción.

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
TENDEIRO DELETE BASILEA	3	24.157	4,66	3,04	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
FONDON WICKHAM 0060	3	22.953	2,70	2,88	FONDÓN	RIBADEO
GARCIA JUNIOR TEMPORA 6965	3	22.884	2,87	2,62	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
LODOS JETT AIR AMENA	6	22.550	2,94	2,83	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
FARIÑEIRO STOP MARGUIÑA	3	22.153	3,72	3,21	FONDÓN	RIBADEO
FONDON MERIDIAN 4051	2	22.040	2,98	3,11	FONDÓN	RIBADEO
RODASINDE RUBICON 484 7795 ET	2	21.591	2,88	2,85	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
AS PANDAS INVICTUS 711	3	21.486	3,08	2,80	SAT AS PANDAS	VILALBA
XUSTAS MONTROSS 720	3	21.356	1,84	3,19	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
COSTUREIRO N. LEON R. EREA	3	21.223	1,68	2,84	COSTUREIRO NOVA	SARRIA
FONDON SANXURXO 3320	2	21.144	3,69	2,90	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS INVICTUS 733	3	20.932	3,29	3,08	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS KIRON 854	2	20.914	3,89	3,07	SAT AS PANDAS	VILALBA
REGO KINGDOM KETTA 1016	2	20.907	3,17	3,12	CASA DO REGO	LÁNCARA
RODASINDE SUPERSHOT 544 3239	2	20.776	2,39	3,14	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
NODI MELENDI CANDELA	4	20.771	4,42	3,02	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
FONDON ENTAIL 5510	4	20.770	3,66	3,03	FONDÓN	RIBADEO
CAMPIÑA PLACTON 1623	2	20.746	3,37	3,09	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
AS PANDAS GELIZAT 744	3	20.734	3,31	3,13	SAT AS PANDAS	VILALBA
VARELA BARMAN 3820	4	20.728	3,02	2,84	VARELA	CASTROVERDE
BREA MONTROSS 8196	2	20.640	2,93	2,88	SC BREA	PARADELA
RODASINDE PITBULL 432 4726	3	20.578	3,80	3,14	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
FONDON EUGENIO 4111	2	20.545	2,57	2,93	FONDÓN	RIBADEO
CAMPIÑA MADOR 5797	4	20.473	3,64	2,87	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
9555 HERMIDA SUPREM PITUSA	4	20.452	2,29	3,07	SC SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
LODOS HELIX PAZ	2	20.404	3,76	3,04	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
XUSTAS IMAX 783	2	20.393	3,17	3,04	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
BACORELLE EXTASIS CRIS	3	20.385	3,65	3,08	SC BACORELLE	PARADELA
EDRADA HAPPY FABELA	2	20.382	4,19	2,94	SAT EDRADA	PARADELA
XUSTAS CHUSCO 649	5	20.380	2,64	3,04	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
DUNKA	3	20.368	2,63	3,41	SC RIVAS	PALAS DE REI
LODOS MERIDIAN DINAN	3	20.351	3,12	3,14	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
LODOS TORREL MERITA	2	20.346	2,14	2,92	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA

11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
RODASINDE ABOUT IT 490 7806	3	20.332	3,06	3,22	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
PEDRON-PONTE DANNO 9807	2	20.308	2,99	3,25	PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI
LEBON DELUXE DELMIRA 381	3	20.291	3,23	3,42	SC LEBÓN	SAMOS
LODOS SUPERSIRE RAMIRA	3	20.269	3,62	3,02	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
DEVESA TORREL 0665	4	20.101	4,78	3,05	CASA DEVESA	MONFORTE
NODI MAGENTA RED ZADIA ROJA	5	20.095	3,64	3,11	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
PEDRON-PONTE PORTELO 6170	3	20.060	3,41	3,00	PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI
LEBON SUPERTORO VILMA 403	2	20.029	3,32	2,91	SC LEBÓN	SAMOS
FOROS 5206 JULIUS MERCHE	3	20.021	3,00	3,31	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
RODASINDE MCCUTCHEN 403-2391	2	20.018	3,52	3,10	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
XUSTO FEVER ANILA	6	20.018	5,72	3,16	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
ORXAINZA SMURF 5297	2	20.008	1,80	2,99	ORXAINZA	O SAVIÑAO
CANAL DELUXE 6219	3	19.959	3,23	3,03	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
RODASINDE END-STORY 431-4725	3	19.949	2,52	2,98	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
SAT XUSTAS JETT AIR 611	6	19.935	3,16	2,92	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
CARBOEIRO CHARL ISY 3662	4	19.923	3,00	2,99	SL EXPL. CARBOEIRO	TABOADA
FONDON FACEBOOK 5430	4	19.910	3,42	3,20	FONDÓN	RIBADEO
RAXEIRAS KINGBOY 8859	2	19.866	1,93	2,93	VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN
LODOS MERIDIAN ZIVA 3912	3	19.863	3,26	3,07	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
BREA KINGBOY 8487	2	19.851	2,47	2,97	SC BREA	PARADELA
LEBON OUZO OUZA 310	4	19.774	2,62	3,26	SC LEBÓN	SAMOS
G.Q TORREL 6439	5	19.728	3,43	3,08	SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
AS PANDAS JULIUS 786 9626	2	19.726	3,41	3,00	SAT AS PANDAS	VILALBA
SAT VARELA BARMAN 954	4	19.693	2,57	3,25	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
FONDON EUGENIO 4113	2	19.689	3,09	3,04	FONDÓN	RIBADEO
VARELA MASCALESE 7995	5	19.671	3,31	2,97	VARELA	CASTROVERDE
SAT VARELA LAZARO 1016	4	19.668	3,67	3,29	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
PENAGUISANDE ROMANO 2326	3	19.661	2,75	3,01	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
SAT VARELA LAZARO 960	4	19.657	1,76	3,22	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
SAT VARELA LAZARO 1010	3	19.656	2,29	3,23	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
CONDADO SUPERSIRE 0869	4	19.640	4,09	3,07	SC CONDADO	CASTRO DE REI
CAMPIÑA SANTIAGO 1620	2	19.636	3,99	3,06	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
SAT VARELA JETT 1081	3	19.613	3,50	3,14	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
LODOS ARKANSAS SESENTAEUN	4	19.591	3,50	3,20	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA

11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
XUSTAS JEDI 791	2	19.578	2,40	2,96	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
CASILMOURE DELETE 1815	5	19.575	2,17	2,68	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
XUSTO MILLENNIUM MINA	4	19.566	5,81	3,28	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
MINGOS NISSAN 0616 RIA	2	19.535	3,23	2,98	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
FONDON 4001	3	19.520	2,86	3,08	FONDÓN	RIBADEO
FONDON JAY 0079	3	19.502	3,41	3,23	FONDÓN	RIBADEO
LEBON DELUXE DENIS 357	4	19.498	3,38	3,14	SC LEBÓN	SAMOS
RODASINDE END-STORY 315-9527	5	19.486	2,96	2,94	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
RODASINDE DEFIANT 465 7768	2	19.481	3,02	2,92	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
RODASINDE SUPERSIRE 400 6974	3	19.460	3,22	3,48	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
CAMPIÑA ROSENDO 5711	4	19.452	3,92	2,91	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
LODOS SUPERTORO CANELA	3	19.446	2,79	3,05	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
AS PANDAS DOORMAN 778	3	19.442	3,36	3,07	SAT AS PANDAS	VILALBA
XUSTAS ENTAIL 718	4	19.397	2,70	3,10	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
AS PANDAS TORREL 741	3	19.396	3,35	2,98	SAT AS PANDAS	VILALBA
LODOS ARKANSAS SANDRA	3	19.395	3,57	3,11	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
ASTURAO 0577	3	19.383	2,44	3,07	SAN XIAO	TRABADA
LEBON KINGBOY KINGBA 414	2	19.377	2,54	2,72	SC LEBÓN	SAMOS
COBO TORREL KORA	5	19.359	2,84	3,04	SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
CABO MACCURI RUI	3	19.350	3,50	3,49	CASA DO CABO	BALEIRA
SAT REVOLTA SNOWSEN 7228	3	19.326	2,88	3,12	SAT REVOLTA	VILALBA
S. ANDRES COSMIC 3865	2	19.321	3,15	3,00	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
XUSTO LAUTHORITY LENNY	6	19.309	4,73	3,09	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
MARENTES DELUXE 6782 VINA	3	19.300	2,54	3,04	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
LODOS SILVER LOURDES	4	19.291	3,88	3,32	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
PACA MARINER TICIA 870	5	19.290	3,75	3,14	TENDEIRO	O PÁRAMO
RODASINDE ACCELRAPPER 498 8724	2	19.275	3,36	3,23	SC RODASINDE	O SAVIÑAO
AS PANDAS SUPERTORO 862	2	19.269	3,21	3,05	SAT AS PANDAS	VILALBA
POLO MELENDI LEONA	3	19.231	2,52	3,20	SC CASA DE POLO	BARREIROS
SAT VARELA HEINZ 1049 5286	3	19.215	1,98	2,99	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
FONDON APPRENTICE 3278	2	19.211	2,98	3,07	FONDÓN	RIBADEO
TENDEIRO JEDI 3215	2	19.205	2,96	3,22	TENDEIRO	O PÁRAMO
XUSTO ELUDE AMAYA	3	19.198	4,98	3,13	SAT XUSTO	CASTRO DE REI

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vacas cunha produción vitalicia superior a 100.000 kg que remataron unha lactación no ano 2022.

MU: materia útil (quilos de graxa máis proteína), NL: número de lactacións controladas

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
VILAR-ALAXE BUCKEYE 547	175.573	11.346	11	B	SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
CARBALLO XACOBEO TORDIÑA 724	145.251	10.841	7	B	SAT CASA CARBALLO	POL
47359	144.567	9.208	11		SAT ARROXO	POL
GRANDA BOTAFOGO 3585	144.475	9.400	8	B	CASA GRANDA	BARREIROS
REY 509 NINFA SPIRTE	139.913	10.451	9	B	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
TORRES ELEGANT MALENA	139.437	9.395	7	B	NEIRAS	SARRIA
CASTRO YORIKO ARIADNA 974	139.333	8.914	9		SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
VEIGUEIRO GABOR SUSI	135.864	8.331	8	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
CASEIRODERNES SHOTTLE AURORA	134.065	10.751	8	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CID WINDBROOK DACHI	129.966	8.308	7		SC CID	BARREIROS
LAMELAS TRUDO 172 SILVA	128.860	9.479	10	B	LAMELAS	POL
SAT VARELA TRIGGER 780	128.211	10.028	6		VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
TRAVESIA KRUSADER PANCHÁ	127.853	8.637	8		SC BREA	PARADELA
MAREY SHOTTLE MANCHESTER	126.945	8.871	9		MAREY CASTRO	POL
BAIXO GOLDWYN CINDERELLA ET	126.826	8.375	6		BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
FERREIRO 5441	126.387	7.964	8	B	SAT DO FERREIRO	CASTRO DE REI
CASANOVA JORDAN 2652	126.235	9.603	9		CASANOVA	BALEIRA
TEOLINDO SEPTEMBER DORINDA	125.809	8.576	10	B	CASA TEOLINDO	CARBALLEDO
TENDEIRO XACOBEO 5773	125.147	8.722	7		TENDEIRO	O PÁRAMO
LANA GOLFO 673	124.342	7.847	6	B	SAT CASA CARBALLO	POL
NOVOA END-STORY CARETA	123.351	8.291	7	B	NOVOA	TABOADA
NAVE SID JAMA 7441	123.050	9.385	6	B	SC LA NAVE	O CORGO
RODASINDE END-STORY 315-9527	122.982	7.713	5		SC RODASINDE	O SAVIÑAO
HILLIG 2509	122.911	7.565	6		VILASILVESTRE SC	VILALBA
CASEIRODERNES ROU NOSA	122.040	10.168	8		CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
XUSTO LAUTHORITY LENNY	121.900	10.836	6		SAT XUSTO	CASTRO DE REI
GARCIA SUPER PACA	121.836	7.521	6	B	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
NAVE SID SARAY 6923	121.765	9.411	8	B	SC LA NAVE	O CORGO
MENORA MILLION 317	121.347	10.080	7	B	SAT MENORA	COSPEITO
POZO SHOTTLE MARIA	121.208	7.356	10		PRADEDA POZO	GUNTÍN
LODOS JETT AIR AMENA	120.974	7.911	6		SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
VILAR-ALAXE SID 806	120.827	9.002	8		SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
NAVE BURNS NINA 5012	120.104	9.828	6	B	SC LA NAVE	O CORGO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
CHINELO XACOBEO 6458	120.088	8.216	7		CB CHINELO	RIBADEO
CAPADOR MIRA CARLA	119.976	8.682	8	B	CASA DE CAPADOR	GUITIRIZ
SAT VARELA DORCY 834	119.908	8.264	6		VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
FONTIXON 237 LUCUS	119.728	9.090	8		FONTIXÓN	CASTRO DE REI
VILAR USCOT URSULA	119.610	7.349	7	B	VILAR	CASTROVERDE
OTERO NOVO TAILER 8456	119.016	9.229	8	B	SAT OTERO NOVO	CASTRO DE REI
PROIDA BOER CALLEJONA	118.420	7.861	7	B	PROÍDA	A PASTORIZA
CONDADO ELEGANT 8168	118.308	8.931	9	B	SC CONDADO	CASTRO DE REI
VILAR-ALAXE LADNER 843	118.170	9.056	8		SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
CONCHADOS GOLDWYN ASTRE	117.785	8.459	7	B	SC CONCHADOS	BEGONTE
CTGD TEIVILIDE 5692 XACOBEO	117.596	8.094	9		SL CAPÓN ARIAS	SAMOS
PORTAGANDARA WATHA 4852	117.344	7.766	6	B	SAT A PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ
CTGD ROMEPEN 932 XACOBEO	117.223	7.951	8		SAT ROMEPÉN	SARRIA
GUIMAUVE 4405	117.151	7.897	7		SAT O CARBOEIRO	GUNTÍN
CASANOVA JORDAN 2652	116.886	8.983	8		CASANOVA	BALEIRA
SAA GABOR 6916	116.603	8.683	7	B	CASA DA SAA	BEGONTE
MARTA PARAMOUNT RAM	116.526	6.639	9	B	CASA DE MARTA	SARRIA
EIRAS END-STORY NEGRITA	116.424	8.460	7		SAT PAZO DE EIRAS	POL
MONASTERIO XACOBEO FANTA	115.884	8.725	6	B	MONASTERIO	TRABADA
CTGD TEIVILIDE 5692 XACOBEO	115.682	7.953	8		SL CAPÓN ARIAS	SAMOS
PENEDOS XACOBEO XELA	114.018	8.007	8	B	SAT OS PENEDOS	A PASTORIZA
SAA GABOR 6928	114.001	8.192	6		CASA DA SAA	BEGONTE
AGROPEGAL BITACORA 7824	113.963	8.090	7		SAT AGROPEGAL	POL
NOVOA MAGREBI XEADA	113.953	7.525	7	B	NOVOA	TABOADA
GANDARELA MAGREBI 2716	113.284	7.358	7	B	GANDARELA	PALAS DE REI
BAIXO SID IVORY V	113.223	8.200	6		BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
SAT VARELA JERRICK 710	113.071	8.374	8	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
REVOLTA BLITZ CASTAÑA	112.833	7.160	6		REVOLTA	GUITIRIZ
CASEIRODERNES FEVER XEADA	112.832	9.459	9	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
BACORELLE MAGREBI BAILONA	112.821	6.948	6	B	SC BACORELLE	PARADELA
BAIXO SHOTTLE MALENA	112.819	7.651	8		BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
ARMENTAL ABRAM 297	112.798	6.893	6	B	SAT LADEIRA	O PÁRAMO
G.Q. DEURASIEN PERLA	112.619	7.520	7		SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
NOVOA XACOBEO CAMPANILLA	112.587	8.001	7		NOVOA	TABOADA
POZOSAA JORDAN 6539 ELA	112.374	6.937	8		CASA POZO	LUGO
VAL DE MUIÑOS PAROCAS 2278	112.358	7.974	7		VAL DE MUÍÑOS	O SAVIÑAO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
VILLARINO DUNO 4273	112.190	7.982	8	B	SAT VILLARINO	CASTRO DE REI
SAT VARELA RUBLE 823	112.159	8.253	6	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
CARBALLO AMAPOLA AMSTERDAM 958	112.097	8.789	7	B	SAT CASA CARBALLO	POL
RAMIL DARTER 0608	111.916	9.229	11	B	GAELA	CASTRO DE REI
CASEIRODERNES WINDBROOK LAUHAN	111.846	8.552	7		CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
VEIGUEIRO GABOR RUMBERA	111.352	6.161	6	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
PB HILDARE WINDBROOK 4956	111.153	9.089	8		OS ARROXOS	CASTRO DE REI
SAA LAURIN 7009 ET	110.829	8.831	6		CASA DA SAA	BEGONTE
LEBON XACOBEO XILDA 204	110.769	6.422	6	B	SC LEBÓN	SAMOS
SAT XUSTAS FEVER 516	110.596	8.471	7	B	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
CASEIRODERNES AFTER LILA B ET	110.280	9.316	7	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
VILAR-ALAXE LONGTIME 849	110.253	7.960	6		SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
PORTAGANDARA LEON ROJO 8705	110.142	6.539	8		SAT A PORTAGANDARA	GUITIRIZ
DORNA SHOTTLE 0476	110.076	7.639	10	B	SAT DORNA	LUGO
NOVOA LAUTAMIC CASCABEL	109.900	7.570	6		NOVOA	TABOADA
O CHAELO DASKIN DUQUESA	109.876	7.633	8	B	O CHAELO	TRABADA
ROXO 3325	109.665	7.208	8	B	SAT CREXAL	A PASTORIZA
CRUZ MAQUINEN 9772	109.614	8.691	7	B	SAT A CRUZ	PORTOMARÍN
SAA SUPER 6924	109.447	7.850	7		CASA DA SAA	BEGONTE
SAA SANCHEZ 1105	109.442	7.979	8	B	CASA DA SAA	BEGONTE
CEDRON XACOBEO TORA 7718	109.383	6.730	8		CEDRÓN	LUGO
XUSTO BLITZ PERICA	109.294	7.083	9	B	SC XUSTO	POL
MARTINA ALINO	109.238	7.886	7		SAT CASA SANDE	CASTRO DE REI
FARRAQUEIRAS LITO 8027	109.056	7.954	8	B	CANDO	CASTRO DE REI
CHOUSA JORDAN RANIA	108.884	8.928	8	B	SL A CHOUSA	RIBADEO
BOS REY 533 MARTA SANCHEZ ET	108.833	7.551	7		SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
CHOUSA BOER BOLERA	108.785	8.114	7		SL A CHOUSA	RIBADEO
RAXEIRAS DELETE 9764	108.550	7.613	7		SC RAXEIRAS	CHANTADA
CONCHADOS MILLION MOLINERA	108.295	7.673	7		SC CONCHADOS	BEGONTE
REAL FRIEND 7121	108.264	8.018	6		REAL	RIOTORTO
MENORA WINDBROOK 327	108.249	7.725	7	B	SAT MENORA	COSPEITO
MARTHA 92 ROJA	108.232	7.358	8	B	SAT OS PENEDOS	A PASTORIZA
SC XEPE AMSTERDAM 2769	108.170	7.572	6		SC CASA XEPE	RIBADEO
PB LETI JAYZ	108.079	7.618	7		GUEYLO HOLSTEINS	BARREIROS
VEIGUEIRO TOYSTORY NAOMI	107.919	6.516	8	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
BERLAI MANIFOLD 914	107.817	8.390	7	B	SAT BERLAI	GUNTÍN

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
CARBALLO AMAPOLA AMSTERDAM 958	107.751	8.465	6	B	SAT CASA CARBALLO	POL
POZOSAA TEE OFF 6569 PEPA	107.721	6.217	6	B	CASA POZO	LUGO
CAPADOR APPLAUSE FORTUNA	107.653	6.494	7	B	CASA DE CAPADOR	GUITIRIZ
TRUUS 64 4363	107.515	8.504	8	B	CANDO	CASTRO DE REI
V.NEGRAL JORDAN 285	107.513	7.478	7		VILAMAIOR DE NEGRAL	GUNTÍN
BARREIRO DELETE DUQUESA	107.479	6.912	8	B	SC LEJO RIVAS	A PASTORIZA
COBO PIER RAIÑA	107.391	7.989	7	B	SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
CHINTO PROTAGONISTA 8326	107.070	6.795	8		CHINTO	CARBALLEDO
CATRO CAMIÑOS SUPER 1613	107.024	8.081	7		SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI
NAVE ALEXANDER MARLEN 9324	106.910	8.452	7	B	SC LA NAVE	O CORGO
CASTRO SAM DELANO	106.835	8.288	7	B	O CAMPO	CASTRO DE REI
PUMARIÑO LINET RED 1774 M ROJA	106.750	7.629	8		PUMARIÑO	GUITIRIZ
POLO LHEROS CINZA	106.745	8.863	7	B	SC CASA DE POLO	BARREIROS
SAA SUPER 6011	106.659	8.692	7		CASA DA SAA	BEGONTE
CASEIRODERNES GOLDWYN AUREA	106.644	9.619	6		CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CRUZ MAQUINEN 9687	106.525	8.860	6	B	SAT A CRUZ	PORTOMARÍN
ROBERTO SHOTTLE ANAIS	106.417	6.919	9		CASA ROBERTO	TABOADA
CASADENEIRA JAY ROXA	106.349	7.255	5		MOSTEIRO	PALAS DE REI
CASTIÑEIRO SAVER 1456	106.335	9.525	9	B	SAT CASTIÑEIRO	GUNTÍN
REY 569 JUANITA SID	106.266	9.044	8	B	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
CATRO CAMIÑOS DUNO 6059	106.085	8.031	8	B	SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI
CARBALLO TORMENTA MISI 1122	106.030	6.734	5		SAT CASA CARBALLO	POL
GERDA 1091 32	106.013	7.773	7	B	SAT A PENELA	O PÁRAMO
CONCHADOS LHEROS XESTA	105.978	8.264	7		SC CONCHADOS	BEGONTE
DORNA SHOTTLE 0476	105.877	7.284	9	B	SAT DORNA	LUGO
ZORRO TORREL SHAKIRA	105.813	6.680	5	B	ZORRO	SARRIA
ALGRABUSAN GABOR 422-5563	105.686	7.523	7	B	SAT ALGRABUSÁN	GUNTÍN
BERLAI JETT AIR 938	105.618	7.313	6	B	SAT BERLAI	GUNTÍN
KLEINE REIXA NORA GOLDWYN ET	105.592	7.219	9	B	CASA POZO	LUGO
SAT EDUARDO DOM SONIA	105.580	7.771	6	B	SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI
CID AFTERSHOCK MATICA	105.372	7.479	7		SC CID	BARREIROS
A CAMPAZA JERRICK 7374	105.345	7.802	8	B	SC A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA
ABELAIRAS BLITZ REBECA	105.257	6.893	9	B	FINCA A CARBALLEIRA	CASTROVERDE
SAA SANCHEZ 1105	105.247	7.725	7	B	CASA DA SAA	BEGONTE
PENA BRAXTON DAMION	105.238	6.255	6		PENA	BEGONTE
VIORTEIRO CROSBY CHINA	105.187	8.026	7		VIORTEIRO	CARBALLEDO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
REIGADA MAYFLOWER 8249	105.066	6.387	5		CASA REIGADA	CASTRO DE REI
SALCEDO MAGREBI 8031	104.973	7.508	7	B	SC TORRE MARELLE	RIBADEO
ESPERANTE ELEGANT 2332	104.906	6.448	8	B	ESPERANTE	TABOADA
LEDO PION 7771-22 MARTOLAS	104.854	7.141	5	B	SAT LEDO	MONTERROSO
SALCEDO BART 8225	104.556	7.726	7	B	SC TORRE MARELLE	RIBADEO
CASEIRODERNES FEVER XEADA	104.514	8.764	8	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
RIQUIÑO SIX CLARISA	104.513	9.190	9	B	VERICA	A PASTORIZA
CASANOVA XACOBEO 165-8050	104.447	7.818	10	B	PENAVAL	LUGO
VAL DE MUIÑOS AMSTERDAM 2316	104.417	7.945	5	B	VAL DE MUIÑOS	O SAVIÑAO
CUIÑA BUCKEYE 6633	104.412	7.814	9		CUIÑA	LUGO
SEARA XACOBEO ANTIA	104.411	7.314	7		SC SEARA	LUGO
MARCOS RAMBO PALOMA	104.352	7.245	7	B	CASA MARCOS	TRABADA
CODELA LIBERTY 5581	104.315	7.437	8	B	CASA CODELA CENDROY	O PÁRAMO
CATRO CAMIÑOS DUNO 6059	104.289	7.878	7	B	SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI
CAPADOR PAYPAY NARANXA	104.114	8.182	8	B	GRANXA CAPADOR	A PONTENOVA
SANCHEZ XACOBEO DUQUESA 242	104.044	6.882	6	B	CASA SÁNCHEZ	PALAS DE REI
CHOUSA LANDOI PERICA	104.002	8.578	8	B	SL A CHOUSA	RIBADEO
SAT VARELA TRIGGER 782	103.939	8.208	7		VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
XUSTO MAGOT SOR	103.920	7.249	9	B	SC XUSTO	POL
NOVOA DELETE AROA	103.816	6.232	5	B	NOVOA	TABOADA
FOROS SPARKLING ROMA	103.563	7.015	5		SAT OS FOROS	A PASTORIZA
MANTOÑO BAXTER DIUNA	103.545	8.724	8	B	OLALLA	POL
MANTOÑO DUPLEX LAUSANA ET	103.513	8.306	7	B	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
VEIGUEIRO ADMIRAL MONA	103.508	7.167	6	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
CID XAVIER XELADA	103.450	8.130	5	B	SC CID	BARREIROS
GOMELLE STANLEYCUP LIBRA	103.405	8.192	6	B	SAT GOMELLE	GUNTÍN
FOROS MAGREBI VALERIA	103.399	7.424	7	B	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
4875	103.346	7.386	7		CASA MARROTE	A PASTORIZA
BAIXO SID IVORY	103.328	8.565	6	B	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
FOLGUEIRA DELETE VASCA	103.304	6.579	6		FOLGUEIRA	A PASTORIZA
FERREIRO TREBON 2111 338	103.296	8.166	9		SAT DO FERREIRO	CASTRO DE REI
9420 MAURICE S. ANDRES	103.120	5.923	9	B	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
XUSTO FEVER ANILA	103.097	8.829	6		SAT XUSTO	CASTRO DE REI
LIXEIRO GABOR 9343	103.078	6.516	7		SAT LIXEIRO	MONFORTE
ASTURIANO ANGELITO PERICA	103.061	6.586	10	B	EL ASTURIANO	CASTRO DE REI
BERLAI JETT AIR 923	103.041	7.045	5	B	SAT BERLAI	GUNTÍN

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
FOLGUEIRA BUTZE CATALINA	102.922	6.139	6	B	FOLGUEIRA	A PASTORIZA
MADARRO XACOBEO 1472	102.920	6.296	6		MADARRO	CASTROVERDE
CASEIRODERNES SHOTTLE ARVIDA	102.902	9.163	6	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
LODOS XACOBEO AZUL	102.902	7.064	6	B	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
ROXEL ARTES ROMARA ROMA	102.857	7.768	6	B	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
A CAMPAZA END-STORY 0334	102.849	6.777	7	B	SC A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA
TEIXEIRO DANCER DIANA	102.772	7.442	7		TEIXEIRO	LUGO
PACA MILLADOIRO AMAIA 825	102.766	7.178	7	B	TENDEIRO	O PÁRAMO
CHAVA FINA	102.711	8.143	9		MURADO PORTELA	A PASTORIZA
TENDEIRO DUNHILL 7135	102.641	7.581	7	B	TENDEIRO	O PÁRAMO
LIXEIRO JORDAN 9661	102.590	7.352	7	B	SAT LIXEIRO	MONFORTE
SAT ANDION GORAN MARISIÑA	102.531	6.169	7	B	SAT ANDIÓN	POL
SAT GARCIA END-STORY 41	102.525	6.540	7	B	SAT GARCÍA	TABOADA
PEDREIRAS LIMEWIRE 816	102.446	6.813	6		SAT AS PEDREIRAS	FRIOL
GARCIA MAYFLOWER DEVORA 8214	102.437	6.001	5		HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
XUSTO XACOBEO BARBARA	102.408	7.497	8	B	SC XUSTO	POL
NAVE GRAXAL DOT 9306	102.388	8.519	7		SC LA NAVE	O CORGO
ARROXOS COSMOPOLITAN MIMOSA	102.382	7.348	7		OS ARROXOS	CASTRO DE REI
FONDON SHARIL 6624	102.373	6.854	6	B	FONDÓN	RIBADEO
CASEIRODERNES ATWOOD XADE	102.329	9.009	6	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
SAT VARELA JERRICK 769	102.316	6.746	7	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
ENRIQUE DO COCHE LAMBO RO.1798	102.187	7.710	7		ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI
XUSTO SHOTTLE XUANA	102.114	7.795	10	B	SC XUSTO	POL
ABALUME PILAR SANCHEZ 693	102.099	6.558	8		GRANJA DE LEA	POL
PEDREIRAS DELETE 903	102.082	7.328	5	B	SAT AS PEDREIRAS	FRIOL
CAPADOR BETANZOS BETA	102.071	6.987	6		GRANXA CAPADOR	A PONTENOVA
PUMARIÑO FONTANS AMAPOLA 1444	102.065	6.923	13	B	PUMARIÑO	LUGO
GANDARELA BRODHER 2709	102.054	7.013	7		GANDARELA	PALAS DE REI
CARBALLO AMSTERDAM BREG 1035	101.999	8.319	6		SAT CASA CARBALLO	POL
VAL DE MUIÑOS END-STORY 2342	101.961	7.276	7		VAL DE MUÍÑOS	O SAVIÑO
G. Y G. SHOTTLE SHOALU	101.863	6.579	7		GÓMEZ GONZÁLEZ	A PASTORIZA
G. RAFAEL VOLADI MAN 6881	101.811	6.030	7	B	RAFAEL	A PASTORIZA
SALCEDO LONGTIME 6540	101.762	6.649	6	B	SC TORRE MARELLE	RIBADEO
ROIBAS TANIA 4883	101.686	7.073	6		ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE
REIGADA TORREL 9918	101.643	6.802	5	B	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
MATO GOSPEL 2255	101.624	6.145	6		PENENZA	O PÁRAMO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2022

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
MARISKA 41 9018	101.614	7.903	6	B	CASA VILELA	GUNTÍN
7757	101.568	8.885	8	B	SAT AGROPEGAL	POL
PORTAGANDARA NADAL 8726	101.559	5.653	7	B	SAT A PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ
ROXEL ARTES ROMARA ROMA	101.547	7.676	5	B	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
CASEIRODERNES DOORMAN KEIRA	101.524	9.292	5		CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CATRO CAMIÑOS STOP 7069	101.461	7.538	6	B	SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI
CADENAS DELETE 225	101.392	6.176	5	B	CADENAS	CASTRO DE REI
69306	101.277	7.330	5	B	SC CONDADO	CASTRO DE REI
ARNADE BALTICO 1337 LASSIE	101.161	7.412	7	B	CASA ARNADE	MONTERROSO
LODOS MANDARIN RISA	101.157	7.671	6	B	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
CAMPIÑA MAGREBI 2619	101.119	6.635	7		SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
FONDON SHARIL 6623	101.107	7.572	6	B	FONDÓN	RIBADEO
CASETA ORDES 63	100.968	7.382	7		MERCEDES	PALAS DE REI
XAN GOL LOLA	100.952	7.470	6		SAT XAN	RIBADEO
FONDON LANERO 1838	100.796	6.770	6		FONDÓN	RIBADEO
61 VIEITO CID 3912	100.715	7.664	9		SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
QUEIZAN XACOBEO 5373	100.682	6.306	8	B	CASA DE QUEIZÁN	CASTROVERDE
PETEIRA SUPER 587 ET	100.663	6.281	6	B	SAT PETEIRA	CASTRO DE REI
VILAR-ALAXE MASTERSTROKE 997	100.595	7.269	6		SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
CAMPUCEIRO MARCADOR MARCA	100.588	7.128	13	B	SC DÍAZ CANDO	BALEIRA
BAIXO WINDBROOK PAULY ET	100.570	7.101	6		BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
GRANDE BARB SECURE R BABY ROJA	100.560	8.398	6		SAT GRANDE	RIBADEO
ASTURIANO ANGELITO PERICA	100.538	6.435	9	B	EL ASTURIANO	CASTRO DE REI
NARCISO DUNO 42	100.498	7.387	7	B	SAT CABANA	A PASTORIZA
FIEITOSO DUNO GALLARDA	100.494	5.792	7		FIEITOSO	CASTRO DE REI
FOROS LAUTAMIC KATE	100.443	7.568	6	B	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
APINA FREDERIQUE 10	100.380	6.792	6	B	SC RUBIÑOS	POL
FONTIXON 346 WINDBROOK	100.371	8.175	7	B	FONTIXÓN	CASTRO DE REI
ARROXOS DEMPSEY LAZA	100.270	8.023	6	B	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
SAT VARELA GERARD 864	100.206	7.482	5	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
CARBOEIRO PAROCAS 7174	100.158	7.284	7	B	SAT O CARBOEIRO	GUNTÍN
ZOQUEIRO XACOBEO 3622	100.142	7.211	8	B	CASA ZOQUEIRO	SARRIA
FIDALGO ELEGANT 8938	100.086	6.854	8		FIDALGO	ANTAS DE ULLA

12. LONXEVIDADE

Lonxevidade é unha palabra que fai referencia á duración da vida. Así, a primeira forma de cuantificar isto é pola idade das vacas cando abandonan a granxa, ben por morte ou descarte, pero, ao tratarse de animais criados para producir leite, o realmente importante é canto leite deixa producido esa vaca, pois o custo de criar unha xovenca ata o parto vai supoñer un gasto de produción por quilo de leite maior canto menos deixe producido. A vida media das vacas (aquelas que polo menos tiveron un parto) é de 5,7 anos, 3,2 partos e deixan producidos 35.434 quilos de leite.

12.1. Motivos de baixa

Esta información recóllese de xeito habitual no Control Leiteiro cando se dá de baixa un animal. Permítenos ver cales son os principais motivos de eliminación e comparar con outras ganderías.

No ano 2022 rexistráronse 31.862 baixas en Control Leiteiro, sen contar as vendas para vida, das cales 26.803 tiñan algún parto rexistrado, mentres que o 16 % restante corresponde a animais non paridos.

Análise das baixas en función do motivo:

Motivo	N.º baixas	Porcentaxe
Morta na explotación	4.824	15,1
Sacrificio urxente	485	1,5
Improdutividade	6.290	19,7
Mamite	3.010	9,4
Esterilidade	6.237	19,6
Campaña de saneamento	54	0,2
Coxeira	2.079	6,5
Accidente	2.971	9,3
Enfermidade	4.375	13,7
Conformación	379	1,2
Lenta de muxir	50	0,2
Temperamento	33	0,1
Outras causas	1.075	3,4

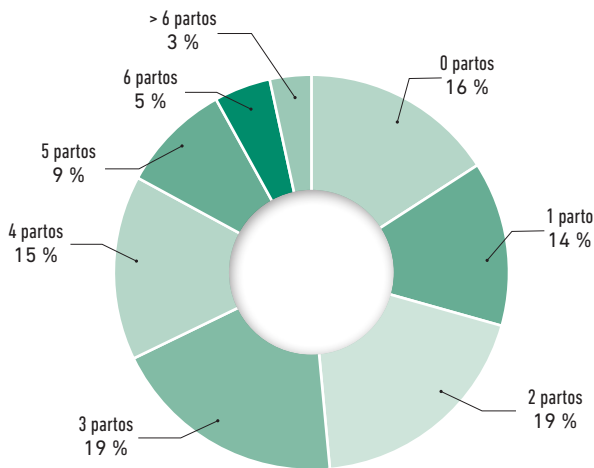
Os motivos de baixa clasifícanse segundo a codificación que marca a normativa oficial de Control Leiteiro (RD 368/2005).

Esta información, que se mostra nos diferentes informes entregados aos gandeiros ao longo do ano, pode ser moi útil nunha gandería, pero para iso é necesario anotar de forma o máis precisa posible a causa pola que cada vaca foi baixa. Deste xeito, a información pode ser de moita utilidade na xestión da explotación, sinalando puntos débiles do manexo e contribuíndo á mellora dos resultados da explotación.

12.1. Motivos de baixa

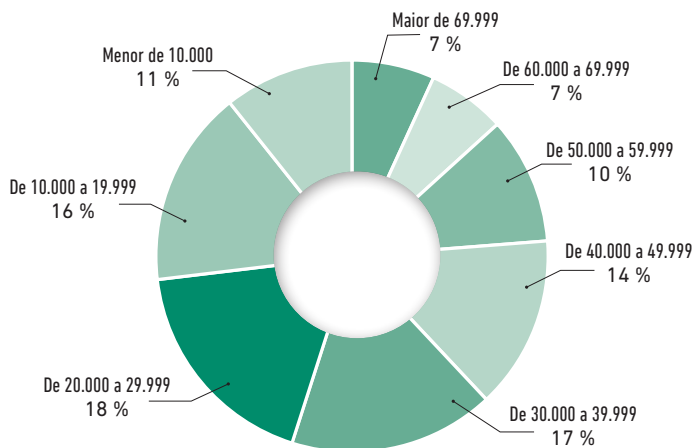
Baixas en función do número de parto

Neste gráfico indícase a porcentaxe de baixas por número de parto; nel salientase que un 16 % das xatas rexistradas non chegan a realizar o primeiro parto, mentres o outro 14 % causan baixa durante a primeira lactación; unhas ao principio e outras ao final, pero creo que na maioría das explotacións unha lactación non basta para amortizar o animal; así, **temos un 30 % de animais que causan baixa sen amortizar os custos de crianza ou compra.**

Outra forma de analizar as baixas sería en función do leite que deixan producido. Neste caso o cálculo está realizado tendo en conta só as vacas con algún control.

Porcentaxe de baixas en función do leite producido

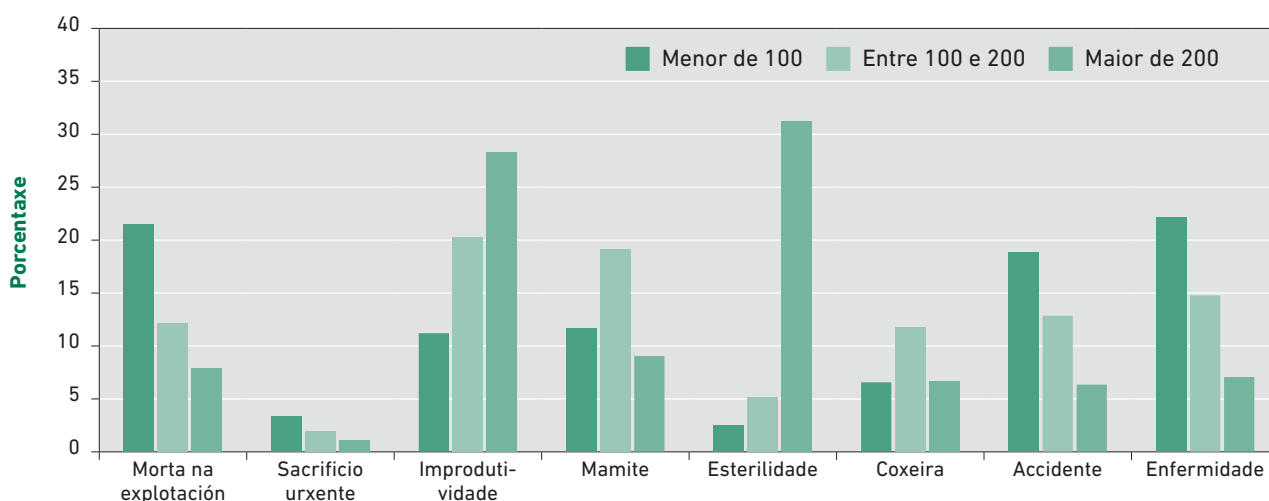
12.1. Motivos de baixa

Na seguinte táboa amósase para cada número de parto, a porcentaxe de vacas que causaron baixa por cada un dos motivos codificados. O número de parto “0” correspóndelles aos animais que causaron baixa antes do primeiro parto.

Motivo	Número de parto							
	0	1	2	3	4	5	6	> 6
Morta na explotación	38,5	13,6	11,6	11,0	9,7	9,0	8,1	6,1
Sacrificio urgente	1,0	2,1	1,9	1,4	1,3	1,6	1,4	1,4
Improdutividade	2,3	14,2	17,7	20,1	26,1	32,5	39,6	43,3
Mamite	2,3	7,2	9,4	11,5	12,9	13,2	11,3	12,2
Esterilidade	12,1	23,5	24,7	22,5	18,6	15,7	15,7	13,3
Campaña de saneamento	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	-
Coxeira	1,4	5,3	6,4	8,0	9,3	9,0	7,5	7,1
Accidente	8,5	16,1	11,6	8,7	7,0	5,6	4,3	4,3
Enfermidade	27,6	12,8	12,4	12,1	10,0	8,7	7,5	7,5
Conformación	1,2	1,3	1,2	1,2	1,4	1,1	1,0	0,5
Lenta de muxir	0,0	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	-
Temperamento	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-
Outras causas	4,7	3,0	2,6	3,1	3,5	3,4	3,5	4,3

O principal motivo de baixa antes de que empecen a producir leite é a morte na explotación, principalmente por diarreas e pneumonías. Unha vez que acadan o primeiro parto, a fertilidade pasa a ser a principal causa de baixa.

Tamén é importante o momento da lactación no que causan baixa. Así, analizamos os principais motivos desta en función dos días en leite das vacas no momento que a causan.

As baixas ao inicio da lactación corresponden con causas imprevistas: enfermidade, morte e accidente, principalmente, mentres que as causas que implican a decisión do gandeiro de desbotar ese animal, esterilidade ou improdutividade, causan baixa ao final da lactación.

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Dada a importancia que para o rendemento dunha explotación ten o leite que as vacas deixen producido no momento de abandonar a explotación, presentamos esta clasificación. Para o cálculo, tivéronse en conta as baixas en cada gandería durante os anos 2021 e 2022. Relaciónanse ás explotacións con máis de 10 baixas nestes dous anos e cunha produción vitalicia media superior a 45.000 quilos de leite, ordenadas de maior a menor produción.

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	Leite
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	119	6	9,0	4,9	81.401
PUCHA RÍO SECO	GUITIRIZ	33	20	9,3	6,6	74.957
TELLADO ANDIÓN	POL	44	14	9,9	7,3	66.939
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	59	25	7,3	4,3	60.472
MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS	119	8	8,6	4,9	60.397
XUANA	LUGO	69	20	7,0	4,4	58.940
TENDEIRO	O PÁRAMO	109	19	6,7	4,0	57.412
SC XUSTO	POL	112	18	8,1	5,4	57.255
SC CASA DE POLO	BARREIROS	112	20	6,6	4,0	57.160
SAT MENORA	COSPEITO	73	25	6,1	3,7	56.969
NOVOA	TABOADA	141	19	6,1	3,7	56.420
CASA ANDREA	BARALLA	26	23	10,2	7,0	56.116
BLANCO	SARRIA	34	28	7,0	4,6	55.995
SC LA NAVE	O CORGO	138	30	6,1	3,7	55.534
SC ALAMBRERO	RIBADEO	113	17	6,5	3,7	55.391
CASA CAPÓN	O CORGO	34	18	7,9	5,3	54.909
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	203	24	5,9	3,6	54.546
CASA TEOLINDO	CARBALLEDO	21	52	8,4	4,5	54.415
GRANXA MARUXA	MONTERROSO	30	27	9,3	5,8	53.418
VILABOA	CASTROVERDE	52	13	7,3	4,9	53.388
CASA DE LAMEIRO	GUITIRIZ	44	15	10,6	6,5	53.298
SC TORRE MARELLE	RIBADEO	173	26	6,5	4,0	53.121
CASA MARCOS	TRABADA	45	20	7,7	4,3	53.012
CASA DO REGO	LÁNCARA	73	22	6,3	3,5	52.979
SC A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	168	21	6,5	3,8	52.902
CHINTO	CARBALLEDO	63	19	7,0	3,9	52.449
CASA POZO	LUGO	118	15	7,0	3,8	52.227
SL A CHOUSA	RIBADEO	153	23	6,6	3,9	52.080
CASA DA SAA	BEGONTE	226	22	6,4	3,7	51.933

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	Leite
GRANDÍO	A PASTORIZA	42	21	7,3	4,3	51.575
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	62	22	6,9	4,1	51.347
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	165	22	5,8	3,7	51.258
CASA DE PORTO	A PASTORIZA	60	28	7,1	4,1	51.108
PENA	BEGONTE	60	29	7,5	3,8	51.018
CASA VALENTE	BALEIRA	38	18	9,8	5,9	50.878
CARREIRA	O INCIO	75	31	5,9	3,5	50.659
CASA DE CAPADOR	GUITIRIZ	62	23	6,5	4,1	50.474
SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	268	25	6,0	3,8	50.447
CASA NANDEIRO	TABOADA	39	23	7,6	4,7	50.434
SC DOMÍNGUEZ BARREIRO	POL	41	17	8,3	5,1	50.275
SC CONCHADOS	BEGONTE	81	19	6,5	3,9	50.043
CASA MARROTE	A PASTORIZA	66	23	6,3	3,8	49.976
VARELA	CASTROVERDE	70	28	5,8	3,6	49.709
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	163	18	6,2	3,9	49.678
SC BACORELLE	PARADELA	118	28	6,3	3,8	49.674
CASA AGUSTÍN	BARALLA	77	25	7,0	4,3	49.626
SC TOUZA	CHANTADA	110	20	6,7	3,7	49.458
CASANOVA	TRABADA	90	24	6,5	4,0	49.401
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	81	14	6,0	3,2	49.333
CASA ERDEIRO	FRIOL	56	14	9,6	5,5	49.234
SC CASA XEPE	RIBADEO	83	26	6,0	3,8	49.208
MONASTERIO	TRABADA	74	17	6,4	3,4	49.208
CASA GRANDA	BARREIROS	124	22	6,0	3,4	48.941
ZORRO	SARRIA	34	28	5,9	3,2	48.776
VEIGA BARRELA	ABADÍN	61	10	7,3	4,8	48.468
CASA ARNADE	MONTERROSO	34	26	6,3	3,9	48.357
FONDÓN	RIBADEO	295	22	5,6	3,3	48.245
VARELA D'ARCOS	OUTEIRO DE REI	34	25	6,6	4,2	48.131
EMILIANO	COSPEITO	36	32	8,1	5,5	48.126
SC RIVAS ARES	LUGO	44	31	8,1	5,1	48.045
CASA ISAURA	BARREIROS	86	23	6,6	3,8	47.947
CASA CUIÑA	GUNTÍN	62	17	7,2	3,9	47.741
XAN BLANCO	A PASTORIZA	94	20	7,2	4,2	47.530

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	Leite
SC OUTRA CASA	PARADELA	41	21	9,0	5,8	47.511
GRANJA EL ROBLE	XERMADE	87	17	8,4	5,5	47.444
CASA DO XASTRE	A PASTORIZA	74	19	6,2	3,6	47.434
DO LANCERO	CHANTADA	41	22	5,9	3,4	47.389
PIZARRO	CHANTADA	54	24	7,2	4,3	47.160
MARTIÑO	GUITIRIZ	89	19	6,3	3,7	46.881
SAT O CARBOEIRO	GUNTÍN	518	21	6,2	3,5	46.878
SC FIDALGO	O SAVIÑAO	25	24	6,7	4,3	46.823
MORILLO	TABOADA	30	22	8,3	5,5	46.822
SAT AS PEDREIRAS	FRIOL	143	31	6,3	3,7	46.810
SC ALMUÍÑA	TABOADA	20	50	7,2	4,0	46.776
CASA ABOGADO	O CORGO	34	38	6,3	4,0	46.696
CASA DE MIGUELIÑO	GUITIRIZ	31	21	8,9	5,3	46.681
BARRIO	LUGO	39	32	7,3	4,0	46.634
CARBALLEIRO	RIBADEO	56	17	7,8	4,4	46.617
CABO DE VILA	SAMOS	151	15	7,0	4,0	46.599
SAT LEDO	MONTERROSO	53	28	6,3	3,6	46.530
SAT ALVITE	A PASTORIZA	104	22	6,8	4,3	46.478
FOLGUEIRA	A PASTORIZA	93	27	5,6	3,3	46.195
CANDO	CASTRO DE REI	162	32	5,8	3,3	46.144
ESPERANTE	TABOADA	79	22	6,5	4,3	46.095
CASA QUINTELA	TRIACASTELA	71	25	6,1	3,5	46.053
SC RODASINDE	O SAVIÑAO	132	24	5,6	2,4	46.036
XEMARE	XERMADE	53	27	7,1	4,3	46.034
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	44	23	5,7	3,3	46.026
PROVISOR	FRIOL	63	19	7,5	3,8	46.022
CASA DA BAIXO	MONTERROSO	48	23	7,0	4,3	45.963
LOSADA	A PASTORIZA	63	24	6,8	3,3	45.938
SC CRISTO	CHANTADA	48	30	6,8	4,0	45.935
PATORNA	SARRIA	25	26	6,7	4,2	45.824
SC SÁNCHEZ	O CORGO	74	15	6,9	4,5	45.792
O CHAELO	TRABADA	58	28	6,4	3,5	45.776
SAT SEIXAS	TABOADA	240	34	5,3	3,0	45.669
RAMOS	XERMADE	83	21	6,3	3,5	45.659

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	Leite
SC CARBALLO DE BAIXO	SARRIA	16	47	6,4	3,3	45.518
SC GINZO VALE	BARREIROS	56	11	7,6	4,1	45.432
CASA DO CABO	BALEIRA	122	25	5,6	3,3	45.423
CASA DE AMADOR	A PASTORIZA	125	22	6,5	3,8	45.421
SC LEBÓN	SAMOS	145	34	5,4	3,2	45.402
SC VEIGUELA	RIBADEO	106	27	5,6	3,3	45.371
CASA CODELA CENDROY	O PÁRAMO	32	25	7,1	4,3	45.285
DÍAZ	A PONTENOVA	45	28	7,6	4,6	45.236
SC SEARA	LUGO	73	23	6,6	3,6	45.234
ANTOA	XERMADE	21	31	7,1	3,5	45.192
SC ARGEREY	FRIOL	36	18	7,2	4,6	45.192
ROQUE	MONTERROSO	129	15	6,8	4,0	45.171
SILVA	O CORGO	35	37	6,0	3,5	45.146
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	100	27	5,9	3,4	45.112
VEGA	CASTRO DE REI	55	36	5,5	3,3	45.096
SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI	163	30	5,8	3,7	45.022

12.3. Producción por día de vida

Se é importante o leite que deixa producido unha vaca cando abandona a explotación, non o é menos como produciu ese leite, pois a vida dunha vaca, dende o punto de vista do seu rendemento, divídese en tres bloques: o tempo de recría, o período no que non produce leite entre partos (seca) e o tempo no que está a dar leite (duración das lactacións).

A produción por día de vida é un indicador do rendemento da granxa e de como esta manexa os períodos non produtivos da vaca e a duración destes. A media de produción por día de vida é de 15,9 kg/vaca.

12.4. Mellores vacas por produción por día de vida

Relaciónanse as 20 vacas que causaron baixa durante 2022 e deixaron unha maior cantidade de leite producido por día de vida.

Vaca	Leite/día	Partos	Leite	Gandería	Concello
NOVOA DELETE AROA	36,7	5	103.816	NOVOA	TABOADA
SAT VARELA RUBLE 823	35,2	6	112.159	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
FONDON SWAROSKI 1698	35,1	5	97.819	FONDÓN	RIBADEO
REIGADA 3358	34,8	4	81.901	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
REIGADA TORREL 9918	34,4	5	101.643	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
VEIGUEIRO GABOR RUMBERA	34,3	6	111.352	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
AS PANDAS GELIZAT 717	34,2	4	79.882	SAT AS PANDAS	VILALBA
EDRADA SNOWSEN DEZA	34,2	4	72.693	SAT EDRADA	PARADELA
GARCIA JUNIOR TEMPORA 6965	34,1	3	75.635	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
CANAL SALNES 5510	34,1	5	98.744	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
CAMPIÑA ROSENDO 5711	34,1	4	95.495	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
SAT VARELA LAZARO 1010	34,0	3	69.507	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
A GRANDELA DELETE 9383	33,9	5	99.602	SC CASA DA GRANDELA	CASTRO DE REI
SAT VARELA GERARD 864	33,9	5	100.206	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
FONDON FACEBOOK 5430	33,9	4	79.881	FONDÓN	RIBADEO
FONDON SHARIL 6624	33,9	6	102.373	FONDÓN	RIBADEO
NOVOA END-STORY CARETA	33,8	7	123.351	NOVOA	TABOADA
LODOS XACOBEO AZUL	33,8	6	102.902	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
SAA GABOR 6916	33,7	7	116.603	CASA DA SAA	BEGONTE
FONDON LANERO 8276	33,5	4	84.335	FONDÓN	RIBADEO

12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida

Ganderías con dez ou máis vacas con leite producido que causaron baixa en 2022 ordenadas por produción por día de vida.

Gandería	Concello	Baixas	NP	Leite	Leite/día
SC CASA DE POLO	BARREIROS	23	4,4	64.973	24,3
NOVOA	TABOADA	23	4,0	61.910	24,0
XUANA	LUGO	11	4,2	59.342	23,6
SC ALAMBRERO	RIBADEO	19	4,1	60.268	23,3
SAT AS PANDAS	VILALBA	46	2,7	45.019	23,1
FONDÓN	RIBADEO	62	3,5	51.153	23,0
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	50	3,6	53.783	23,0
SAT MENORA	COSPEITO	19	3,8	58.831	22,9
SC LA NAVE	O CORGO	51	3,6	53.244	22,9
VARELA	CASTROVERDE	16	3,8	54.063	22,9
FOLGUEIRA	A PASTORIZA	24	3,5	49.001	22,7
MILLÁN	TABOADA	15	2,9	43.365	22,5
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	38	3,4	48.477	22,4
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	18	4,8	69.002	22,2
ZORRO	SARRIA	12	3,2	50.219	22,1
TENDEIRO	O PÁRAMO	21	4,0	58.289	22,1
SC CASA XEPE	RIBADEO	26	4,1	51.459	22,1
BLANCO	SARRIA	13	4,8	59.684	21,8
SAT SEIXAS	TABOADA	75	3,0	45.231	21,8
CASA NILO	TABOADA	10	3,6	47.350	21,7
SC TORRE MARELLE	RIBADEO	49	4,4	57.595	21,6
GRANXA CAPADOR	A PONTENOVA	21	3,7	50.555	21,5
CASA DO CABO	BALEIRA	30	3,5	48.513	21,4
SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	73	3,6	49.176	21,3
SC A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	32	3,8	52.875	21,1
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	59	3,3	45.669	21,1
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	34	3,7	49.612	21,0
CASA ARNADE	MONTERROSO	11	4,4	55.206	21,0
VEGA	CASTRO DE REI	23	3,0	43.867	21,0
SC BACORELLE	PARADELA	33	3,8	52.312	21,0
SC LEBÓN	SAMOS	47	2,9	41.065	21,0
SL BLANCO SILVOSA	CASTRO DE REI	47	3,8	48.368	21,0
CASA CRESPO	LUGO	12	2,8	41.532	21,0

12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida

Gandería	Concello	Baixas	NP	Leite	Leite/día
SAT BERLAI	GUNTÍN	167	3,1	42.958	20,9
CASA DA SAA	BEGONTE	56	3,8	51.610	20,9
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	77	2,7	41.114	20,9
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	77	3,5	47.485	20,9
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	11	4,1	56.543	20,8
SAT OS FOROS	A PASTORIZA	77	2,6	42.228	20,7
CANDO	CASTRO DE REI	54	3,5	48.232	20,6
CASA DO REGO	LÁNCARA	13	2,8	46.563	20,6
SC CASA DA GRANDELA	CASTRO DE REI	33	2,7	40.681	20,6
SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN	86	2,5	40.329	20,5
SL VILLAMEITIDE	TRABADA	40	3,3	44.848	20,5
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	26	3,5	45.181	20,5
MADRA	CASTRO DE REI	13	3,8	48.103	20,5
PRADEDA POZO	GUNTÍN	15	3,3	45.692	20,5
SC GALLARDO	GUNTÍN	37	3,6	46.160	20,5
SC CONDADO	CASTRO DE REI	43	3,4	43.669	20,5
BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN	34	3,4	44.518	20,5
SAT CASA ROMÁN	CASTROVERDE	61	3,1	40.134	20,4
CARREIRA	O INCIO	22	3,0	44.912	20,3
CASA ISAURA	BARREIROS	20	3,8	49.712	20,2
SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI	41	2,8	41.992	20,2
SC LODEIRO	TRABADA	54	3,2	41.265	20,2
CASA DO LEITEIRO	CHANTADA	22	3,7	48.231	20,2
CASA MELCHOR	MONTERROSO	35	3,2	44.053	20,1
MERCEDES	PALAS DE REI	18	3,9	49.747	20,1
GRANJA ULLOA	MONTERROSO	16	3,0	40.245	20,1
CASA POZO	LUGO	18	4,4	62.936	20,1
CEDRÓN	LUGO	10	4,4	51.980	20,1
VILAR	CASTROVERDE	40	3,3	45.036	20,1
SC VEIGUELA	RIBADEO	28	3,2	43.963	20,1
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	37	3,1	43.741	20,0
ORXAÍNZA	O SAVIÑAO	24	3,4	42.553	20,0
CASANOVA	TRABADA	24	3,9	48.756	20,0

13. RECONTO DE CÉLULAS SOMÁTICAS

O reconto celular é un indicador da saúde do ubre das vacas; a menor reconto, mellor saúde do ubre. Esta información é cada día máis importante, xa que as novas esixencias relativas ao uso de antibióticos obrigan a variar as pautas de secado que se viñan realizando; así, cada vez é máis necesario coñecer a situación do ubre de cada vaca e a información de Control Leiteiro constitúe unha fonte inmejorable de información, xa que nos achega información todos os meses.

Esta información envíaselle ao gandeiro mediante os seguintes medios:

- SMS o mesmo día da análise
- E-mail co informe mensual
- Web do Cegacol
- App para móbil

O reconto celular pode ser medido como células/ml, o que normalmente se coñece como reconto de células somáticas (RCL), ou como puntuación lineal (PL). Esta última é unha transformación logarítmica do reconto de células somáticas que nos permite facer medias de valores cunha dispersión tan ampla coma o reconto celular, con vacas de 10.000 ata 10.000.000 de células somáticas nun mesmo control e nunha mesma gandería.

Táboa de equivalencias entre PL e RCS

RCS	50	100	200	400	800	1.600	3.200	6.400
PL	2	3	4	5	6	7	8	9

No informe anual de Control Leiteiro inclúese un seguimento do reconto celular na gandería, antes e despois do período de secado para facer un seguimento tanto das taxas de curación coma de novas infeccións. Igualmente, no informe mensual indícase o reconto celular do último control do parto anterior, nas vacas de primeiro control tras un novo parto.

Os datos medios da provincia de Lugo no ano 2022 foron os seguintes:

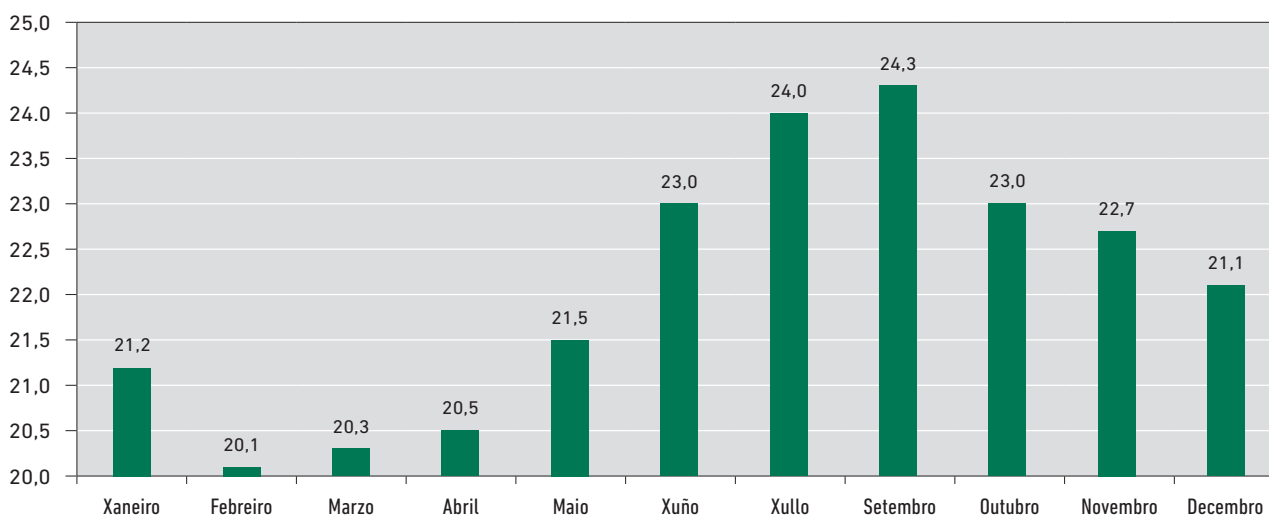
- Porcentaxe de vacas cun RCS elevado ao secado. .... 25 %
- Porcentaxe de vacas curadas ao secado ..... 64 %
- Porcentaxe de novas infeccións tras o secado ..... 21 %
- Porcentaxe de primíparas cun RCS elevado ao parto ..... 14 %

Neste informe anual, ademais do valor para cada explotación, aparecen os valores medios da provincia, o que pode servir de referencia para avaliar o programa de control de mamite da nosa explotación.

RECONTO DE CÉLULAS SOMÁTICAS

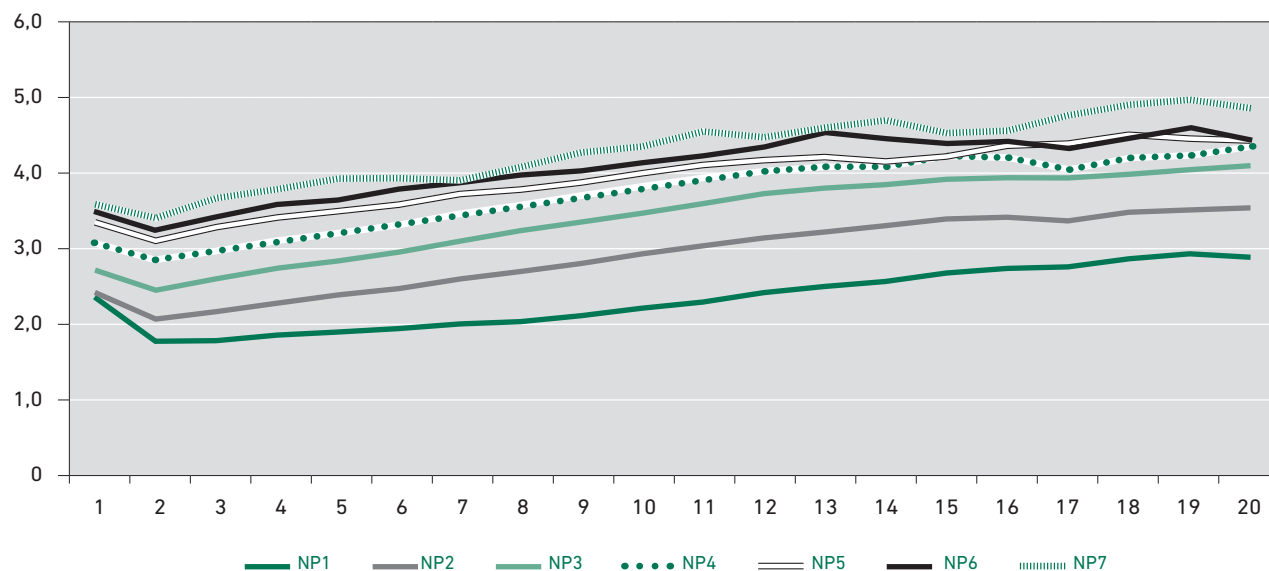
Análise da PL en función do mes de control

Porcentaxe de mostras cunha PL maior de 4 (equivalente a máis de 200.000 cel./ml)

No ano 2022 a variación estacional mostra un certo repunte nos meses do verán.

O reconto celular varía en función do número de parto e cos días en leite, tal como se aprecia no seguinte gráfico:

O valor da PL aumenta ao longo da lactación e co número de parto da vaca.

13.1. Reconto celular diferenciado

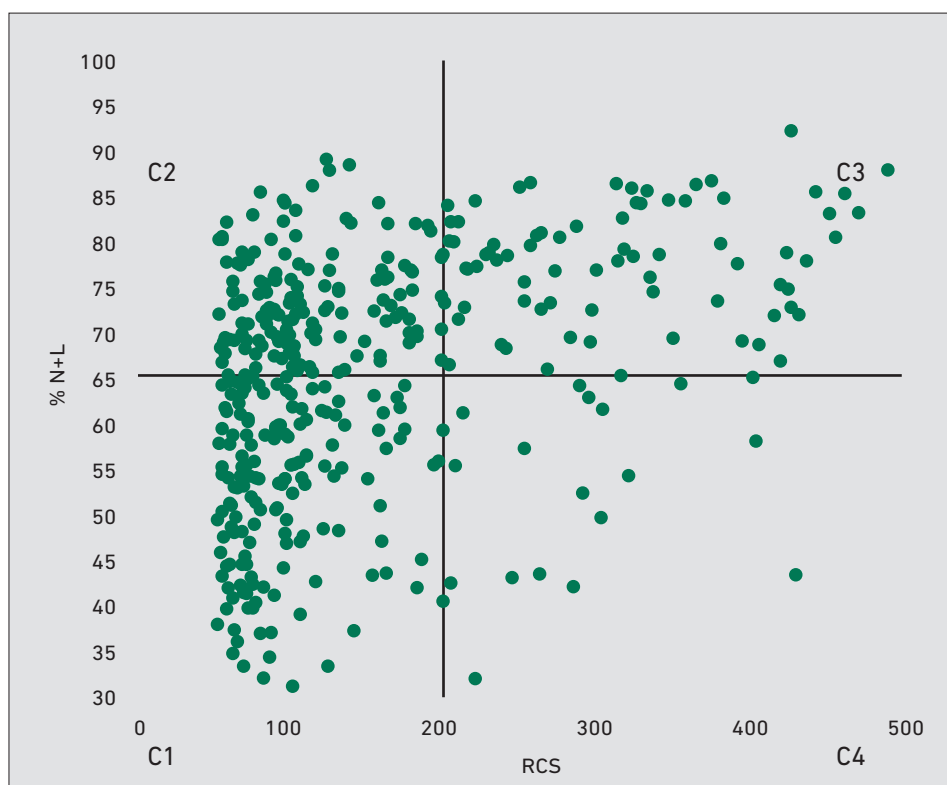
As células somáticas están formadas por leucocitos e células epiteliais; os primeiros, á súa vez, podemos dividilos entre neutrófilos, polimorfonucleares, linfocitos e macrófagos. Así, o Control Leiteiro quere ir un paso máis; por iso, en colaboración co Ligal, nun grupo de 250 explotacións, entre as que se inclúen aquelas que recollen datos complementarios de enfermidades próximas ao parto, estamos determinando a porcentaxe que representan sobre o total do reconto o grupo de neutrófilos, polimorfonucleares e linfocitos. Deste xeito, en función desta porcentaxe e do valor de reconto celular, podemos clasificar as vacas tomando como puntos de corte 200 RCS e o 65 % de neutrófilos e linfocitos, de forma que formamos 4 cuadrantes:

C1 : Vacas sas

C2: Infección subclínica

C3: Infección activa

C4: Infección crónica

Cando o reconto celular é alto, xa sabemos que temos un problema, pero con esta información queremos centrar a atención sobre o cuadrante C2, cun reconto celular baixo pero unha elevada porcentaxe de neutrófilos e linfocitos. Segundo os primeiros estudos, indica unha reacción do sistema inmunitario. Aínda que o reconto celular total non sexa moi elevado, isto significaría vacas a observar, pois pode que nos seguintes días sufran unha infección activa, por iso son as que se marcan no informe mensual.

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Do mesmo modo que se publican as listaxes das mellores ganderías por produción ou por cualificación morfolóxica, manter unha boa saúde no ubre das vacas tamén é un mérito que se debe salienta, xa que é froito dun bo manexo e dunhas rutinas de muxido axeitadas.

A continuación, relaciónanse as explotacións cun valor de puntuación lineal igual ou inferior a 2, como valor medio das vacas controladas durante o ano 2022.

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
ACILLEIROS	CARBALLEDO	1,2	33,1	2,88	3,54	611	
FERREIRO	CHANTADA	1,2	34,1	3,68	3,23	178	
CASA NILO	TABOADA	1,3	39,8	3,74	3,47	404	
SC PERNAS E TABOADA	VILALBA	1,3	32,7	2,59	3,31	334	
CASA DE BISPO	CHANTADA	1,3	34,4	3,00	3,63	587	
PRADEDA POZO	GUNTÍN	1,3	40,9	3,82	3,39	592	
SC NANDULFE	CHANTADA	1,4	33,7	3,77	3,36	498	
AMADOR	CASTRO DE REI	1,4	32,8	3,92	3,21	288	
CASA BEA	COSPEITO	1,5	35,5	3,67	3,38	544	
CASA DE BAIXO	CHANTADA	1,5	32,0	3,87	3,20	600	
CASA DE OTERO	GUITIRIZ	1,5	29,4	3,91	3,30	311	
ANDRADE	LUGO	1,5	31,4	4,68	3,38	894	
CASA ARROXO	LÁNCARA	1,5	30,0	3,42	3,30	301	
CASA MEILÁN	SARRIA	1,6	32,5	3,93	3,39	437	
VALEGO	TRABADA	1,6	38,6	3,27	3,49	364	
CARRANCÁN	CHANTADA	1,6	27,5	3,65	3,54	362	
CASA DE ROSINA	PALAS DE REI	1,6	34,9	3,55	3,54	358	
GRANJA SARA	LUGO	1,6	42,7	3,81	3,53	340	
PAZO	PALAS DE REI	1,6	35,0	3,71	3,40	599	
LÓPEZ Y TOUBES	O SAVIÑO	1,6	31,0	3,26	3,48	1.020	
SAT PAZO DE EIRAS	POL	1,6	42,5	4,00	3,32	1.360	3x
CASA DAS CRUCES	CASTROVERDE	1,6	31,0	4,02	3,17	213	
CASA DE TORRES	SARRIA	1,6	34,7	3,11	3,43	494	
CASA NOVA	CHANTADA	1,6	29,2	4,16	3,42	479	
CELOIRAS	SAMOS	1,6	38,6	3,77	3,51	508	R
CASA GALLARDO	GUNTÍN	1,6	35,7	3,72	3,29	552	
CERVELA	A POBRA DO BROLLÓN	1,7	31,2	3,08	3,54	827	
CASA DON MANUEL	SARRIA	1,7	38,6	4,35	3,39	1.284	
CASA DE LEONARDO	A PASTORIZA	1,7	36,7	4,09	3,42	627	

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
RIGUEIRO REY	A PASTORIZA	1,7	37,9	3,35	3,45	881	
SC LAGOA	CHANTADA	1,7	35,8	3,95	3,77	620	
VAL DE MUÍÑOS	O SAVIÑAO	1,7	39,0	3,99	3,42	1.979	3x
SAT OS CARRÍS	FRIOL	1,7	35,6	4,01	3,34	2.156	
JOSJARA	BALEIRA	1,7	35,0	4,46	3,45	1.174	
CASA MENÁN	BALEIRA	1,7	25,0	3,75	3,22	395	
CASA DA FONTE	RIBADEO	1,7	27,5	4,04	3,23	180	
SERRA	PORTOMARÍN	1,7	26,1	4,22	3,22	539	
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	1,7	42,3	3,85	3,29	677	R
VILAR	TABOADA	1,8	33,4	3,66	3,36	326	
CERRACÍN	XERMADE	1,8	41,3	3,91	3,43	828	R
CORREDOIRA	BECERREÁ	1,8	26,9	3,99	3,34	281	
SC LÓPEZ ZOLLE	PARADELA	1,8	36,4	4,41	3,68	1.649	R
CASA XACOBO	GUNTÍN	1,8	32,1	4,08	3,43	333	
SC SEARA	LUGO	1,8	38,3	3,74	3,38	683	
VARELA	CASTROVERDE	1,8	43,3	3,93	3,34	655	R
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	1,8	44,2	3,92	3,46	392	
CASA VIDAL	PALAS DE REI	1,8	34,3	4,21	3,48	482	
FERNANDO	ABADIN	1,8	22,7	3,85	3,14	537	
ARDILLEIROS	CASTRO DE REI	1,8	34,2	4,24	3,45	529	
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	1,8	45,7	4,02	3,43	973	R
CASA DA ROXA	LUGO	1,8	32,5	3,73	3,39	277	
CASA COBAS	A PASTORIZA	1,8	32,5	3,99	3,34	535	
SC LUGAR DO MONTE	COSPEITO	1,8	32,2	4,19	3,39	1.028	
CASA DA MÁMOA	O PÁRAMO	1,8	20,8	4,12	3,28	354	
RAMÍREZ	POL	1,8	24,5	3,74	3,18	302	
SC A CABADA	CHANTADA	1,8	27,7	4,38	3,36	496	
CASA ESTANQUEIRO	PARADELA	1,8	35,8	3,77	3,27	768	
CASA CABO	PARADELA	1,8	29,4	3,91	3,22	275	
SC VEIGARIA	O INCIO	1,8	38,7	3,93	3,47	644	R
RÍO	CASTROVERDE	1,8	40,4	4,17	3,27	1.154	
SC PIÑEIRO	CASTROVERDE	1,8	32,6	3,68	3,39	355	
AGRELOS	CASTRO DE REI	1,8	30,8	3,70	3,21	538	
PENELAS	CASTRO DE REI	1,8	34,2	3,83	3,28	398	
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	1,8	37,3	3,99	3,36	642	

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
FERREIRO	MONTERROSO	1,8	37,7	4,62	3,45	1.015	
MONTES	GUITIRIZ	1,8	25,1	3,93	3,33	404	
O CHAELO	TRABADA	1,8	36,5	4,76	3,49	578	
CÉSAR DE CASTELO	A PASTORIZA	1,8	31,0	4,11	3,30	342	
OLALLA	POL	1,8	36,3	4,18	3,43	1.090	3x
CASA GAROLO	GUITIRIZ	1,8	34,6	3,59	3,21	391	
MOREIRA	SARRIA	1,8	34,8	3,62	3,68	592	
CASA DE ZOQUEIRO	LUGO	1,9	30,0	4,45	3,42	461	
CASAS DE BARBADELO	SARRIA	1,9	39,9	3,53	3,47	363	
CASA VEIGA	CARBALLEDO	1,9	35,3	3,71	3,12	241	
SAT SAN MARTIÑO	VILALBA	1,9	37,4	3,71	3,40	2.370	
CASTRILLÓN	FRIOL	1,9	31,2	3,74	3,55	388	
SAT OS FOROS	A PASTORIZA	1,9	41,9	3,82	3,37	2.774	3x
XEMARE	XERMADE	1,9	28,8	4,21	3,38	519	
CASA DE XACOBÉ	GUITIRIZ	1,9	26,9	3,78	3,30	299	
CASA HOSPITAL	SARRIA	1,9	33,5	3,42	3,30	403	
SC TOUZA	CHANTADA	1,9	36,4	3,57	3,51	905	
FONFRÍA	POL	1,9	33,3	3,66	3,47	617	
FIDALGO	SARRIA	1,9	37,9	4,03	3,32	177	
CASA DO GUERRA	CHANTADA	1,9	24,8	3,55	3,17	254	
CASA SILVA	BARALLA	1,9	25,6	4,00	3,48	235	
MARIPEPA	CASTROVERDE	1,9	28,6	3,57	3,27	225	
SILVA	O CORGO	1,9	35,0	4,24	3,38	370	
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	1,9	42,5	3,27	3,38	753	
SC ALONSO FREIRE	CASTRO DE REI	1,9	24,6	4,03	3,31	351	
NOVO CASTRO	COSPEITO	1,9	33,7	4,96	3,52	1.244	
ÁNXEL	CHANTADA	1,9	22,8	4,03	3,33	346	
CAXOTE DO SOUTO	O CORGO	1,9	33,7	3,72	3,53	542	
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	1,9	38,1	5,04	3,39	521	
XOCA	COSPEITO	1,9	22,4	3,66	3,32	527	
FÉLIX	GUNTÍN	1,9	30,6	4,26	3,44	785	
SC QUINTANAS	CHANTADA	1,9	30,8	4,87	3,30	1.420	
CASA CRISANTO	ABADIN	1,9	30,8	4,33	3,33	573	
GRANXA ALMUÍÑA	TABOADA	1,9	28,3	3,85	3,15	214	
DO RÍO	CASTROVERDE	2,0	30,9	3,98	3,23	224	

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	2,0	38,9	4,56	3,40	1.445	3x
SC CASTRO PAZ	GUITIRIZ	2,0	33,1	4,58	3,49	712	
CASA DE COTOBADE	CHANTADA	2,0	23,5	3,32	3,51	343	
CASA FANEGO	GUITIRIZ	2,0	27,4	4,04	3,32	297	
SC O CASTELO	PALAS DE REI	2,0	34,6	4,07	3,41	1.567	
SEMUGUEIRA	O SAVIÑAO	2,0	35,9	3,72	3,36	963	3x
VARELA	POL	2,0	20,0	3,59	3,04	252	
CASA ROCA	FRIOL	2,0	35,9	3,88	3,43	538	
SC CASA ROXO	SARRIA	2,0	37,4	3,71	3,51	875	
SC CRISTO	CHANTADA	2,0	31,9	3,48	3,46	424	
SC ALMUÍÑA	TABOADA	2,0	30,8	4,54	3,29	417	
CASA FERREIRO	XERMADE	2,0	30,0	3,95	3,41	618	
SC ÁLVAREZ Y VÁZQUEZ	LUGO	2,0	37,8	2,97	3,45	558	
ENRIQ Y CLARA	PORTOMARÍN	2,0	33,2	3,89	3,33	551	
SC SILDARÉN	XERMADE	2,0	34,3	4,38	3,37	699	
SAT A TOLDA	A PASTORIZA	2,0	31,9	3,87	3,37	464	
TELLADO ANDIÓN	POL	2,0	29,6	3,76	3,24	406	
SAT LANZOS	TRABADA	2,0	40,5	3,96	3,42	481	
GRANXA GÓMEZ	O CORGO	2,0	33,3	4,70	3,39	401	
VILA DE TRES	SARRIA	2,0	27,0	4,02	3,33	355	
FIEITOSO	CASTRO DE REI	2,0	34,5	3,92	3,51	606	
CASA FERREIRO	FRIOL	2,0	34,8	4,10	3,51	545	
CASA POMBO	FRIOL	2,0	33,4	3,82	3,46	734	
CASA PENELAS	GUNTÍN	2,0	37,9	3,56	3,52	3.725	3x
SC VEIGUELA	RIBADEO	2,0	39,7	4,45	3,37	999	
CASA BARREIRAS	O SAVIÑAO	2,0	32,9	3,40	3,35	508	
CASA DA BAIXO	MONTERROSO	2,0	35,0	3,83	3,40	393	
CASA CRESPO	LUGO	2,0	42,5	3,64	3,33	456	R
SAT GARCÍA	TABOADA	2,0	35,6	3,02	3,48	1.183	
CONTARELO	RIBADEO	2,0	39,4	4,02	3,51	576	
ANTONIO DA LAURA	COSPEITO	2,0	36,0	3,97	3,35	420	
OUTEIRO	PORTOMARÍN	2,0	35,8	3,53	3,41	658	
SAT GAIGO	MEIRA	2,0	33,1	4,58	3,44	1.292	
SC FLORIDA	PALAS DE REI	2,0	42,4	4,04	3,44	1.255	R
CASA CHANCELA	PALAS DE REI	2,0	34,1	4,10	3,38	1.554	
SAAVEDRA	SARRIA	2,0	28,7	4,22	3,42	324	

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
A FROCELA	PORTOMARÍN	2,0	31,2	3,69	3,28	631	
MADARRO	CASTROVERDE	2,0	32,9	4,05	3,36	490	
CASA VARELA	PALAS DE REI	2,0	32,2	3,61	3,17	301	
VEIGUINA	OUTEIRO DE REI	2,0	20,2	3,87	3,20	305	
CASA ROXA	LUGO	2,0	41,0	3,77	3,40	702	R
LENCE	CASTROVERDE	2,0	25,7	3,86	3,10	575	
CB CHINELO	RIBADEO	2,0	35,0	4,53	3,58	938	
CASA DE CAPADOR	GUITIRIZ	2,0	36,4	3,90	3,53	616	
SAT EDRADA	PARADELA	2,0	39,8	3,76	3,36	1.072	
FORZAS	ANTAS DE ULLA	2,0	31,1	3,94	3,41	695	R
COOP. CRECENTE	GUNTÍN	2,0	28,6	4,10	3,44	785	
XERLEA	COSPEITO	2,0	39,5	4,06	3,39	3.529	3x
CASA GALÁN	CASTRO DE REI	2,0	32,4	4,15	3,53	280	
SC LEJO RIVAS	A PASTORIZA	2,0	36,0	3,86	3,39	499	
SC ARGEREY	FRIOL	2,0	32,4	3,94	3,33	353	
GRANXA GRILO	BÓVEDA	2,0	36,0	4,21	3,42	576	

14. LIBRO XENEALÓXICO

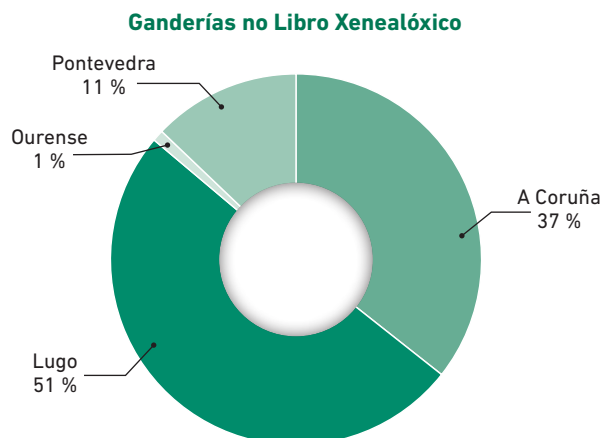
O Libro Xenealóxico é o que nos permite coñecer os ascendentes e descendentes dun animal, así como as súas características, polo que se dotan estes dun valor engadido.

14.1. Animais inscritos no Libro Xenealóxico

Os animais inscritos no Libro Xenealóxico a 31 de decembro de 2022 segundo os datos da Federación Frisona Galega (Fefriga) en cada unha das provincias son os seguintes:

	Socios	Vacas	Animais
A Coruña	817	80.598	131.033
Lugo	1.134	91.847	143.132
Ourense	12	1.229	2.038
Pontevedra	251	15.771	24.071
Galicia	2.214	189.445	300.574

Porcentaxe que representa cada provincia:

14.2. Categorias dos animais no Libro Xenealóxico

O Libro Xenealóxico da raza frisoa consta basicamente dos seguintes tipos de rexistros:

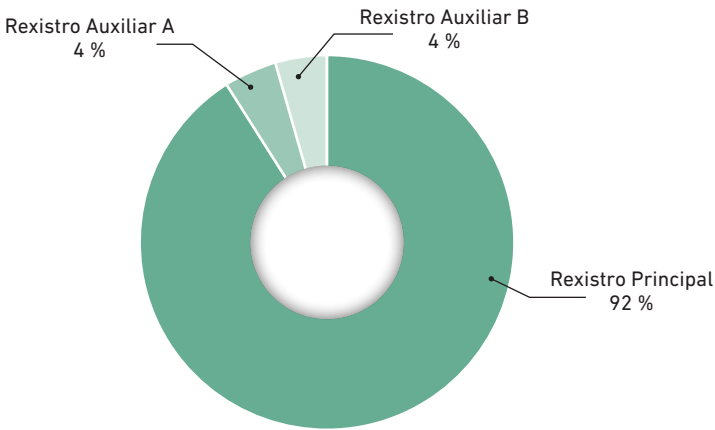
Rexistro Auxiliar A: femias que, cumprindo coas características raciais da frisoa, carecen de documentación que acredite a súa ascendencia. As lactacións destes animais non son subvencionadas, polo que non axudan a financiar o Control Leiteiro.

Rexistro Auxiliar B: femias fillas de vacas en Rexistro Auxiliar A e pai pertencente ao Rexistro Principal.

Rexistro Principal: animais cuxos pais e avós estean inscritos neste rexistro ou a nai no Rexistro Auxiliar B e o pai en Rexistro Principal.

14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico

Os animais da provincia de Lugo distribúense entre estas categorías nas seguintes porcentaxes:

Observamos como o 92 % dos animais pertencen ao Rexistro Principal.

Analizando a porcentaxe de animais en cada unha das categorías en función do ano de nacemento, obsérvase unha clara tendencia a diminuír a porcentaxe de animais no Rexistro Auxiliar. Esta diminución fíxose evidente na medida en que deixou de haber incorporacións masivas de novas ganderías incorporadas ao Control Leiteiro. Estas novas incorporacións rexistraban os seus animais no Rexistro Auxiliar (por non ter datos de xenealoxía).

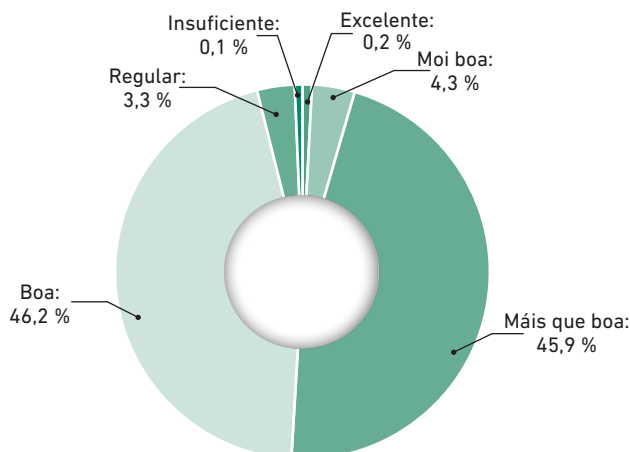
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	< 2015
Rexistro Principal	95,0	93,8	92,9	91,5	90,5	90,3	89,6	88,4	86,2
Rexistro Auxiliar A	1,3	1,9	3,2	4,6	5,6	6,2	6,7	6,9	8,1
Rexistro Auxiliar B	3,8	4,3	3,9	4,0	3,8	3,5	3,7	4,7	5,7

Os animais pertencentes aos Rexistro Principal e Rexistro Auxiliar B son cualificados polo técnicos de Conafe, logo de valorar as distintas partes do animal, chegando a un valor de cualificación final en función do cal o animal se asimila a unha ou outra categoría.

Categorías		Puntos
EX	Excelente	90 puntos ou máis
MB	Moi boa	85-89 puntos
BB	Máis que boa	80-84 puntos
B	Boa	75-79 puntos
R	Regular	70-74 puntos
IN	Insuficiente	60-69 puntos

14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico

Analizando os animais cualificados e vivos na provincia de Lugo en función da categoría de cualificación á que pertencen temos:

Observamos claramente como máis do 92 % das vacas pertencen ás categorías Boa e Máis que boa e quedan reservadas as categorías superiores para as vacas cunha morfoloxía próxima ao ideal e as inferiores para aqueles animais dos que non se debería criar por ter unha morfoloxía que dista do que se busca nunha vaca de leite.

Na seguinte táboa recóllese a porcentaxe de vacas de cada categoría segundo o ano de cualificación:

Categoría	2022	2021	2020	2019	2018	2017	<2017
Excelente EX	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
Moi boa MB	5,2	4,7	3,1	3,5	3,1	3,5	3,2
Máis que boa BB	45,2	45,1	41,9	44,6	43,5	45,9	43,0
Boa B	42,0	42,9	46,3	43,6	43,9	43,6	44,8
Regular R	2,7	2,6	2,8	3,1	3,8	2,3	3,0
Insuficiente IN	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	-

15. CUALIFICACIÓN MORFOLÓXICA

15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos

Gandería	Concello	Vacas	Puntos	Porcentaxe MB ou EX
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	62	89,82	100,0
MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS	84	89,10	100,0
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	45	86,02	88,9
PENA	BEGONTE	34	84,79	58,8
CASA PAÍNZA	O PÁRAMO	59	84,29	54,2
CASA CAPÓN	CHANTADA	53	83,89	49,1
MAREY CASTRO	POL	46	83,78	47,8
SC CID	BARREIROS	72	83,53	34,7
CASA POZO	LUGO	71	83,52	39,4
GUEYLO HOLSTEINS	BARREIROS	34	83,38	44,1
TÍO ANDRÉS	SARRIA	43	83,30	34,9
CASA DO REGO	LÁNCARA	59	83,24	40,7
SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA	192	83,23	35,4
GRANXA VILA	LUGO	32	82,97	37,5
CASA LUCHANA	PORTOMARÍN	77	82,91	35,1
SC CONCHADOS	BEGONTE	51	82,84	31,4
BARREIRO BALTAR	A PASTORIZA	80	82,84	32,5
SAT XUSTO	CASTRO DE REI	118	82,78	36,4
SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA	94	82,77	31,9
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	50	82,76	26,0
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	57	82,74	31,6
SC FRUXINDE	PARADELA	51	82,61	19,6
VEGA	CASTRO DE REI	35	82,60	22,9
MASEDA	POL	76	82,54	21,1
CABO DE VILA	SAMOS	101	82,30	25,7
CASANOVA	BALEIRA	53	82,28	26,4
CASA ANDRÉS	PORTOMARÍN	75	82,25	29,3
SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO	83	82,24	24,1
SC LA NAVE	O CORGO	110	82,24	29,1
ROMUALDO POUSADA	A PASTORIZA	41	82,17	19,5
SC LÓPEZ ZOLLE	PARADELA	55	82,16	20,0
SC NOVELLE	PARADELA	76	82,13	25,0
FERMÍN	LÁNCARA	75	82,08	22,7

15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos

Gandería	Concello	Vacas	Puntos	Porcentaxe MB ou EX
SC CHUSCO	RIBADEO	66	82,03	16,7
SC BREA	PARADELA	45	82,00	20,0
SC CASA DE POLO	BARREIROS	87	81,99	19,5
CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO	28	81,96	21,4
SAT A VEREDA	CASTRO DE REI	194	81,95	23,7
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	111	81,93	17,1
SC QUINTIÁN	O PÁRAMO	41	81,93	22,0
DO REI	A PASTORIZA	61	81,92	14,8
SAT VALIÑOS	POL	87	81,87	20,7
LINA	TRABADA	36	81,83	19,4
CASA CONDÓN	LÁNCARA	28	81,82	21,4
A LAGOA SERABEL	XERMADE	39	81,82	25,6
MEXIA	PARADELA	16	81,81	25,0
CARREIRA	O INCIO	44	81,80	15,9
CASANOVA LATADAL	CASTROVERDE	43	81,79	20,9
VARELA	CASTROVERDE	50	81,76	22,0
FIDALGO DE STA. ICÍA	SARRIA	41	81,76	14,6
CARBALLO GONZÁLEZ	A PASTORIZA	44	81,73	15,9
CASA GUEIMOLO	MEIRA	40	81,73	12,5
LACPI, SLU	SARRIA	59	81,71	15,3
CARTEIRO TRASAR	CARBALLEDO	62	81,69	14,5
RAMIL	O PÁRAMO	74	81,68	20,3
PENELAS	CASTRO DE REI	29	81,66	10,3
MONASTERIO	TRABADA	57	81,65	19,3
SC RAXEIRAS	CHANTADA	81	81,64	13,6
SC FELIPE	O CORGO	53	81,64	22,6
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	129	81,60	17,1
VILASILVESTRE SC	VILALBA	74	81,59	17,6
SC LAR DE GRACOZA	COSPEITO	49	81,59	12,2
SC UNAI CELEIRO	LÁNCARA	26	81,58	3,8
FIDALGO	SARRIA	11	81,55	9,1
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	46	81,54	13,0
GRANJA ULLOA	MONTERROSO	36	81,53	19,4
MILLÁN	TABOADA	44	81,52	15,9
CADENAS	CASTRO DE REI	93	81,52	9,7
CASA GABINO	FRIOL	66	81,52	21,2

15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos

Gandería	Concello	Vacas	Puntos	Porcentaxe MB ou EX
NOVOA	TABOADA	82	81,51	14,6
GAINAS	TRABADA	73	81,49	15,1
CB GANADERÍA CHINELO	RIBADEO	70	81,47	12,9
CAS DE PEDRO	CARBALLEDO	79	81,47	10,1
SAT CAVADAS	XERMADE	111	81,43	17,1
CUIÑA	LUGO	51	81,39	13,7
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	195	81,35	13,8
SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO	131	81,34	14,5
GRANJA SARA	LUGO	21	81,33	19,0
CASA DA MÁMOA	O PÁRAMO	24	81,33	20,8
SC LEBÓN	SAMOS	84	81,31	9,5
CASA DE BISPO	CHANTADA	42	81,31	19,0
CANCELA	SARRIA	26	81,31	19,2
SC CARBALLO DE BAIXO	SARRIA	10	81,30	20,0
SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	206	81,29	6,8
VARELA	TABOADA	36	81,28	8,3
SC PÉREZ	PALAS DE REI	93	81,26	10,8
NEIRAS	SARRIA	60	81,25	8,3
PORTELA RIVAS	POL	53	81,23	13,2
XUANA	LUGO	54	81,19	9,3
O VILAR	A PASTORIZA	102	81,18	11,8
CASA ABOGADO	O CORGO	21	81,14	4,8
SC NEIFRA	MONDOÑEDO	28	81,14	3,6
VILANOVA	CASTROVERDE	37	81,14	13,5
CASA DE PORTO	A PASTORIZA	39	81,13	5,1
SC A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	121	81,12	9,9
CASA DE FONTELA	A PASTORIZA	25	81,12	20,0
CASA DIMAS	MONTERROSO	36	81,11	13,9
CASA DE BRAIS	TABOADA	33	81,06	9,1
SC RAXINO	CHANTADA	35	81,06	14,3
CASTRILLÓN	FRIOL	23	81,04	4,3
PROVISOR	FRIOL	48	81,04	14,6
MAYORDOMO	CASTROVERDE	61	81,02	8,2
CASA VEIGA	CARBALLEDO	23	81,00	8,7
SC GINZO VALE	BARREIROS	43	81,00	4,7

15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2022

Vacas vivas a 31-12-2022 que non volveron ser cualificadas neste ano, ordenadas polo código de gandería.

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
BARREIRO MICHIGAN AUSTRIA	86	27-09-19	BARREIRO BALTAR	A PASTORIZA
BARREIRO COLBY SARISHA	86	05-10-19	BARREIRO BALTAR	A PASTORIZA
VEIGUEIRO BASIC CORONA	87	12-12-19	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
MANTOÑO GOLD CHIP ENGELICA	87	10-11-18	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DIAMONDBACK ADELINA	87	18-02-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DIAMONDBACK DAIDA	88	15-04-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DOORMAN RENE	86	02-06-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO AWESOME LEXINA	86	01-07-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO EMILIO DULCEA	87	18-09-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO UNIX DILIANA	87	19-09-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO OCTANE EPISODE	88	22-12-19	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO WARRIOR LUCY ET	87	12-02-20	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CRUSHTIME GABIA	86	25-03-20	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
REY 945 HIGH OCTANE MALORIE	86	20-11-19	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 947 THUNDER STORM YURIETA	87	02-12-19	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 949 JACOBY ZYNICIENTA	86	01-01-20	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 977 CHIEF GENESIS	86	20-05-20	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 985 HIGH OCTANE ROXYNA	86	15-07-20	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 988 BEEMER REVELDE	86	01-08-20	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 990 CRUSHTIME NEGANDRA	87	01-08-20	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 1001 MASTER SORLISA ET	86	20-09-20	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
TEIXEIRO DISCJOCKEY ORIANA	87	05-03-20	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
TEIXEIRO CICLO BULLA RED	87	11-06-20	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
CID SNEAKER ZEPA	86	25-07-19	SC CID	BARREIROS
PENA LAUTHORITY SHOTTLE 0676	86	16-12-17	PENA	BEGONTE
PENA DIAMONDBACK XACOBEO 8701	86	05-11-18	PENA	BEGONTE
CAMPA CRUSHTIME VALIOSA	86	19-11-19	PENA	BEGONTE
CAMPA THUNDER STORM T MEGALETY	87	20-11-19	PENA	BEGONTE
CAMPA SALVUS ESPERANZA	86	15-12-19	PENA	BEGONTE
FELIPE ZAMAGNI 4625	86	23-11-18	SC FELIPE	O CORGO
CASEIRODERNES KING DOC LILA K	86	25-02-19	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CASEIRODERNES DOUGLAS HOPE	87	28-02-19	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO

15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2022

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
CASEIRODERNES CRUSHTIME NOKIA	86	14-08-19	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CASEIRODERNES AFI XENCRIS	86	02-11-19	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CASEIRODERNES KINGBOY HOPE	86	13-01-20	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
LODOS ELECTRIC SARAY	86	07-08-19	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
LODOS DOREMON MATILDE	86	25-08-19	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
PENEDOS SALVAME 8538	86	25-03-20	SAT OS PENEDOS	A PASTORIZA
VILAR-ALAXE AVATAR 1435 1190	86	07-08-19	SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
VILATORTELLA 4066 TAHITI 1865	86	01-01-20	SAT CABANA	A PASTORIZA
XUSTO SOUNDSYS. ARIADNE FIV ET	86	30-03-19	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
XUSTO APPLICABLE DORITA	86	24-08-19	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
VALIÑOS LAUTRUST 5203 ANISA	86	07-02-20	SAT VALIÑOS	POL
CASAGABINO ALTAHOTJOB NADIA	86	04-12-19	CASA GABINO	FRIOL
ANDRES UNIX IVOSTAR II	86	02-02-20	CASA ANDRÉS	PORTOMARÍN
ANDRES ACCELRENOWN AUDICKA	86	02-02-20	CASA ANDRÉS	PORTOMARÍN
MACIÑEIRA SWIFT 2608	86	22-08-19	VILASILVESTRE SC	VILALBA
RAMIL BEATBOY 9796	86	12-03-19	RAMIL	O PÁRAMO
PAU 3636	86	21-09-19	SC MONTAÑA	VILALBA
CONCHADOS KING ROYAL 4724	86	17-07-19	SC CONCHADOS	BEGONTE

15.3. Vacas Excelentes cualificadas en 2022

Vacas vivas a 31-12-22, ordenadas polo código de gandería.

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
POLO DOUGLAS MACARIA	90	25-06-17	SC CASA DE POLO	BARREIROS
VEIGUEIRO DELTA TECLA	90	11-09-17	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
VEIGUEIRO ABBOTT MIGA	90	14-01-18	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
MANTOÑO GOLDUST ELOISA	90	11-07-15	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DOORMAN DURINA	90	23-09-15	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DEFIANT RENILA	90	11-04-16	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO SOLOMON FROZENE	90	25-02-17	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO BRASH ELIETTE	90	25-09-17	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO SOLOMON ELECTRAFY	91	04-10-17	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO AWESOME LEXIS ET	91	10-01-18	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS

15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2022

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
MANTOÑO AWESOME RENNY RED	92	05-06-18	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
REY 642 YUDI DOORMAN	91	01-05-14	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 719 RIVISY ELUDE	91	01-11-15	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 713 MARTITA ELUDE	90	02-10-15	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 744 REINOSA ELUDE	90	26-06-16	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 747 JULY HIGH OCTANE	91	17-08-16	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 760 ZYNA HIGH OCTANE	90	01-11-16	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
REY 814 BEEMER YURI	93	20-08-17	SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
TEIXEIRO MERIDIAN MALENA	90	29-08-16	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
MASEDA BANDIDO 440	90	22-08-15	MASEDA	POL
CREXAL LEMUST 1148	90	20-04-16	SAT CREXAL	A PASTORIZA
CID AFTERSHOCK MATICA	91	02-04-11	SC CID	BARREIROS
CID SHOPPING MAIKA	92	04-04-14	SC CID	BARREIROS
CID GOLDDUST MUESOCA ET	92	18-03-15	SC CID	BARREIROS
ELOY BAILY CHEN NELY	90	05-05-16	CASA GUEIMOLO	MEIRA
CAPON-HOLSTEIN DOORMAN CUQUIÑA	90	03-04-16	CASA CAPÓN	CHANTADA
REIGADA HAPPY 2760	90	09-12-17	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
PENA BROKAW DAMION	90	29-10-14	PENA	BEGONTE
PENA SANCHEZ BRAXTON 0078	90	23-06-16	PENA	BEGONTE
ARROXOS KIAN LANDRA	90	04-12-15	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
CASEIRODERNES ATWOOD HOPE	90	26-11-15	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CASEIRODERNES ABSOLUTE ROSA	90	09-01-17	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CASEIRODERNES ABSOLUTE IRENE	90	29-03-17	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
CASEIRODERNES ARMANI BELEN II	90	31-03-17	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
LODOS SILVER LOURDES	90	29-08-16	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
LODOS MONTROSS TRINIDA	90	26-12-16	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
MAREY BRAWLER FLORINDA	90	14-12-14	MAREY CASTRO	POL
VILAR-ALAXE ENTAIL 1251 7758	90	14-07-17	SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
XUSTAS ENTAIL 718	90	13-11-16	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
XUSTO BRADNICK MOTOROLA	91	05-07-14	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
XUSTO DELTA KIZOMBA	91	31-03-16	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
TIO ANDRES 234-8780 EPIC	90	22-09-14	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
CARBALLO DE BAIXO TORREL FRESA	90	05-04-16	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
CAS DE PEDRO BRADNICK ELOISA	91	18-09-13	CAS DE PEDRO	CARBALLEDO

15.3. Vacas Excelentes cualificadas en 2022

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
BAIXO BRADNICK BYBY	90	05-12-15	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BAYLY CHEN MARY	90	22-09-16	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BYWAY CINDERELLA ET	91	15-11-16	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BAILY CHEN PAUGI II	91	21-11-16	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO ATWOOD MALENA V	93	15-01-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BYWAY BIBIANA	90	16-03-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO PARDESOA IVANNA	91	16-05-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BAILY CHEN LAURIE	90	29-05-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BAILY CHEN CINDERELLA	91	29-05-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO SOLOMON ARIEL	90	01-07-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BEEMER MARUXI X ET	91	16-11-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BRASH IVORIXA	90	14-12-17	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO WILSON ACTECA	91	04-02-18	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO ATWOOD MALÚ	93	15-02-18	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO SOLOMON MALUNA	91	22-03-18	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO DELIGHT MARY	90	13-04-18	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
ELOY GOLDWYN LEONCIA	90	26-09-17	CARBALLO GONZÁLEZ	A PASTORIZA
A VEREDA MCCUTCHEN SELENIA	90	20-08-15	SAT A VEREDA	CASTRO DE REI
A VEREDA CAPITAL GAIN KASANDRA	90	24-09-17	SAT A VEREDA	CASTRO DE REI
PAINZA KINGBOY 4637 ESTELA	90	02-03-17	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
PAINZA MELVIN 4645 GALA	90	27-05-17	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
ARGOLLA 0555 EMIR	91	12-12-08	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
CONCHADOS BRADNICK 4012	90	06-07-17	SC CONCHADOS	BEGONTE
CARBALLO DE BAIXO JORDAN BRAVA	90	17-07-12	ROMUALDO POUSADA	A PASTORIZA

16. VALORACIÓN XENÉTICA

Co obxectivo de facilitar a selección dos mellores animais, Conafe elabora un índice de selección denominado Índice de Mérito Xenético Total (ICO), que combina os valores xenéticos de produción, morfoloxía e caracteres funcionais.

Os índices actualízanse dúas veces ao ano e publícanse nos meses de xuño e novembro; nesta Memoria son utilizadas as avaliacións de novembro de 2022.

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Relaciónanse as 100 mellores ganderías por media de ICO.

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA	56	3.367	16,1
CASA GABINO	FRIOL	94	3.355	-
TÍO ANDRÉS	SARRIA	74	3.320	-
SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA	130	3.220	-
CASA COCHERO	GUITIRIZ	104	3.218	-
MASEDA	POL	88	3.205	3,4
SC LÓPEZ ZOLLE	PARADELA	189	3.186	-
SC ROSENDE	GUNTÍN	69	3.181	-
SC QUINTIÁN	O PÁRAMO	62	3.173	-
NOVO CASTRO	COSPEITO	136	3.172	-
SC LEBÓN	SAMOS	146	3.166	-
CASANOVA	BALEIRA	66	3.164	-
ZORRO	SARRIA	40	3.146	-
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	169	3.129	-
SAT CAVADAS	XERMADE	182	3.126	-
CASA QUEIROGA	O PÁRAMO	62	3.124	-
NEIRAS	SARRIA	81	3.117	-
PORTALOUSA	XERMADE	103	3.105	-
SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO	89	3.101	-
CASA DO REGO	LÁNCARA	74	3.100	-
SAT CABANA	A PASTORIZA	381	3.099	-
LACPI, SLU	SARRIA	83	3.093	-
CASA DON MANUEL	SARRIA	143	3.084	-
VEGA	CASTRO DE REI	56	3.082	-
XAN LÓPEZ	CASTROVERDE	23	3.079	-

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
ROMUALDO POUSADA	A PASTORIZA	44	3.065	65,9
PAULINO	LÁNCARA	21	3.037	4,8
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	194	3.033	-
SAT BERLAI	GUNTÍN	433	3.033	-
CASA SALGADO	CHANTADA	11	3.031	-
PRADEDA POZO	GUNTÍN	55	3.028	-
SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI	112	3.028	-
SAT AS PANDAS	VILALBA	151	3.023	-
REFONTEIRA	TABOADA	26	3.022	11,5
SAT SEIXAS	TABOADA	210	3.012	-
GRANXA VILA	LUGO	50	3.006	-
SC PACA	BARALLA	102	3.006	-
CADENAS	CASTRO DE REI	100	3.002	-
CASANOVA LATADAL	CASTROVERDE	68	2.999	57,4
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	61	2.994	-
SAT CASA CAETANO	COSPEITO	42	2.992	-
SC BALTAR	CHANTADA	96	2.986	1,0
PORTELEIRA	SARRIA	39	2.986	28,2
CASA DO CABO	BALEIRA	105	2.985	-
PROIDA	A PASTORIZA	104	2.984	19,2
DO REI	A PASTORIZA	78	2.979	-
SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	97	2.977	-
SAT GALÁN	A PASTORIZA	94	2.974	-
FÉLIX	GUNTÍN	70	2.973	20,0
SAT XUSTO	CASTRO DE REI	154	2.970	-
GRANXA GRILO	BÓVEDA	50	2.969	-
CASA CRESPO	LUGO	45	2.967	-
BARRIO	SARRIA	48	2.967	-
RIGUEIRO REY	A PASTORIZA	72	2.967	19,4
SC GULDEIROS	COSPEITO	104	2.966	1,0
CASA MEILÁN	SARRIA	41	2.965	-
SC MORADO	GUITIRIZ	193	2.964	5,7
CASA SENRA	OUTEIRO DE REI	63	2.963	7,9
XUÍZ	BÓVEDA	60	2.962	38,3

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	176	2.961	-
SIDORIO	CASTROVERDE	50	2.961	-
SAT CASA ROMÁN	CASTROVERDE	151	2.960	-
GRANJA ULLOA	MONTERROSO	53	2.957	3,8
FERMÍN	LÁNCARA	109	2.955	16,5
CASA PACIO	SAMOS	12	2.954	25,0
SAT VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	249	2.949	-
SAT SAN MIGUEL	PALAS DE REI	243	2.948	12,3
PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI	112	2.947	11,6
CASA DE ZOQUEIRO	LUGO	43	2.947	-
CARBALLO GONZÁLEZ	A PASTORIZA	57	2.947	-
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	85	2.942	-
SC CASA DA GRANDELA	CASTRO DE REI	100	2.941	7,0
CASA JAIME	COSPEITO	369	2.940	-
CARREIRA	O INCIO	68	2.939	-
AGUSTÍN	SARRIA	77	2.938	10,4
SAT REVOLTA	VILALBA	294	2.937	-
CASA VILELA	GUNTÍN	34	2.937	26,5
OUTEIRO	PORTOMARÍN	64	2.933	6,3
SC FERRO	POL	104	2.932	9,6
SAT CASEIRO	A PASTORIZA	109	2.932	5,5
SC LUGAR DO MONTE	COSPEITO	98	2.932	-
VILANOVA	CASTROVERDE	41	2.930	4,9
SC SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI	188	2.930	-
CASA PEDRO	PARADELA	50	2.929	4,0
GRANXA ÁLVAREZ	COSPEITO	51	2.925	2,0
ACILLEIROS	CARBALLEDO	60	2.924	-
CASA FONTES	SARRIA	46	2.923	-
TENDEIRO	O PÁRAMO	97	2.923	-
SC LAR DE GRACOZA	COSPEITO	72	2.922	-
SC OUTEIRO	CASTROVERDE	110	2.921	3,6
SC VEIGA	PARADELA	57	2.919	-
SC LENZA	POL	52	2.919	53,8
SC FINCA AGRUÑEIRAS	FRIOL	77	2.918	18,2

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	154	2.917	-
GRAÑA	GUITIRIZ	44	2.917	-
EXPL. FERREIRO	BALEIRA	136	2.916	26,5
SC PURUTU	CHANTADA	42	2.915	-
FONTEGRANDE	PORTOMARÍN	67	2.915	3,0
SC ESVI	TRABADA	68	2.914	-
REQUIÁN	PALAS DE REI	61	2.913	1,6
CASA DO ALBAÑIL	O PÁRAMO	139	2.913	4,3

Inclúese a porcentaxe de vacas importadas de cada gandería, dado que para estes animais a forma de cálculo do ICO difire das utilizadas para os animais nados na propia explotación.

16.2. Mellores vacas por ICO

Relaciónanse as 50 vacas con maior valor de Índice de Mérito Xenético Total (ICO).

Vaca	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
XERCAS CAV LITAGA GYWER 4143	02-05-20	69	4.444	SAT CAVADAS	XERMADE
FERREIRO SALVUS 30 ET	14-10-19	69	4.401	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA
JAIME GUAY 1195	17-06-20	69	4.399	CASA JAIME	COSPEITO
XERCAS CAV AROUSA SUPERTRAMP	09-05-20	72	4.343	SAT CAVADAS	XERMADE
SAT AGOSTO DAR. ANIA RED ET	23-04-20	66	4.331	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
TEIXEIRO LAVONTE LASY ET	27-06-20	72	4.314	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. LAVONT RITA ET	26-04-20	72	4.284	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
JAIME SHARPE 977	03-11-18	72	4.284	CASA JAIME	COSPEITO
REGO FRAZZLED FRIKKA 1063	11-07-19	75	4.269	CASA DO REGO	LÁNCARA
SUSAO SWIFT MIRANDA ET	18-07-19	75	4.268	LACPI, SLU	SARRIA
SAN MIGUEL VIEWPOINT 304	28-07-19	75	4.266	SAT SAN MIGUEL	PALAS DE REI
SAT AGOSTO DAR. LAVON AMENA ET	24-04-20	72	4.259	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
CASAGABINO JAKE NAIARA FIV ET	15-10-18	72	4.257	CASA GABINO	FRIOL
DOS VALES JAKE 5464	17-09-19	50	4.246	CASA DOS VALES	CASTRO DE REI
FERREIRO SWIFT 8293 ET	26-06-19	72	4.236	EXPLOR. FERREIRO	BALEIRA
CASAGABINO JAKE CHULITA FIV ET	15-10-18	75	4.219	CASA GABINO	FRIOL
ARROXOS KING DOC RAIOLA	03-09-19	50	4.218	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
PIÑEIRO GENIAL 2473	13-05-20	72	4.212	CASA PIÑEIRO	SARRIA

16.2. Mellores vacas por ICO

Vaca	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
PEDREIRAS SWIFT 171	25-09-19	72	4.172	SAT AS PEDREIRAS	FRIOL
JAIME SPARK 1118 ET	11-12-19	75	4.170	CASA JAIME	COSPEITO
NH SUNVIEW ZEKON MELVA ET	03-08-19	72	4.170	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
MASEDA SWIFT 603 0260	26-09-19	75	4.163	MASEDA	POL
QUEIROGA SANTORIUS 9655 ET	27-10-19	75	4.159	CASA QUEIROGA	O PÁRAMO
CABANA TAHITI 1949	19-03-20	69	4.152	SAT CABANA	A PASTORIZA
PENAGUISANDE REDROCK FANI ET	17-04-19	75	4.148	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
QUEIROGA CASINO 9657 ET	04-11-19	69	4.147	CASA QUEIROGA	O PÁRAMO
XESTOSELO SNOOPY 4625	01-07-19	54	4.141	SC XESTOSELO	GUITIRIZ
JAIME NEUTRON 1184	24-05-20	69	4.141	CASA JAIME	COSPEITO
GRILLO SANRECAM LAIA ET	19-08-19	72	4.128	GRANXA GRILLO	BÓVEDA
REGO RUBICON RUBI 6315	27-03-16	75	4.123	CASA DO REGO	LÁNCARA
CASANOVA BIG DOLLARS LILA 3	31-03-20	69	4.122	CASANOVA	BALEIRA
POMBO GOAL 7175 NEVE	12-06-20	69	4.119	CASA POMBO	FRIOL
XERCASPORTA GENIAL 2413	25-03-20	50	4.107	PORTALOUSA	XERMADE
XERCAS CAV HOPA HEALER 4128	07-02-20	75	4.103	SAT CAVADAS	XERMADE
PEDRON-PONTE DELTA LAMBDA 1246	30-03-20	49	4.102	PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI
VEIGUEIRO TOPNOTCH FACHA	18-11-19	50	4.102	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
FERRO TIMBERLAKE 6031	28-03-20	49	4.093	SC FERRO	POL
FONDON OUTLAST 3218	11-08-18	55	4.091	FONDÓN	RIBADEO
JAIME NODI SPARK 1167 ET	21-03-20	72	4.091	CASA JAIME	COSPEITO
COSTUREIRO N. NOBLE SALLY ET	25-04-19	75	4.082	COSTUREIRO NOVA	SARRIA
FOROS SALVAME VEIGA	04-04-20	48	4.082	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
GRAÑA MIDNIGHT BARBARA 4162 ET	30-07-19	75	4.079	CASA DA GRAÑA	RIBEIRA DE PIQUÍN
CASAGABINO RUBELS FRESA RED	08-04-20	69	4.079	CASA GABINO	FRIOL
VEIGUEIRO EUGENIO CHIRLA	26-03-18	55	4.075	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
GULDEIROS DONSIMON 3223	02-05-19	72	4.074	SC GULDEIROS	COSPEITO
XERCAS CAV SINDINA GUAY 4151	18-06-20	69	4.071	SAT CAVADAS	XERMADE
CABANA APPRENTICE 1780	13-10-18	72	4.070	SAT CABANA	A PASTORIZA
SUSAO SWIFT MIRASOL ET	01-09-19	72	4.067	LACPI, SLU	SARRIA
ESTEBE TABASCO 8705	03-04-19	50	4.065	SAT ESTEBA	MONTERROSO
FERREIRO SPARK RED 22 ET	19-08-19	69	4.061	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA

16.2. Mellores vacas por ICO

Seguro de explotacións de gando vacún de alta valoración xenética, comprendido no Plan de Seguros Agrarios Combinados.

Esta liña de seguro permite valorar de xeito diferenciado aqueles animais que cumpren o requisito de ser de alta valoración xenética, coa conseguinte indemnización complementaria no caso de sinistro.

Valores unitarios máximos que se lles han de aplicar aos animais a efectos do cálculo do capital asegurado:

	Reprodutoras	Recría
Razas non puras	1.156 €	578 €
Razas puras	1.420 €	710 €
Razas puras en Control Leiteiro oficial	1.700 €	850 €
Alta valoración xenética	2.495 €	1.247 €

Para considerar un animal de alto valor xenético, tense en conta se o seu índice xenético é de pedigree (en base aos índices dos pais) ou é propio (calculado en base á súa cualificación morfolóxica e datos de lactacións propios ou das súas fillas). O baremo cambia en cada avaliación xenética e aumenta debido ao progreso xenético.

Por outra banda, as ganderías que estean no grupo de mellores ganderías por valor xenético medio a nivel nacional, poderán incluír todos os seus animais, con independencia da idade e valor xenético, como animais de alto valor xenético.

Cómpre lembrar que os valores correspondentes ao percentil 90 % varían cada vez que hai unha nova avaliación xenética, un feito que ten lugar dúas veces ao ano, en xuño e novembro, polo que a consideración de animal de alto valor xenético tamén cambia.

Débese ter en conta que, no caso dun sinistro, o animal que se vai indemnizar debería ser de alto valor xenético no momento de contratar/renovar a póliza e non necesariamente no momento en que se produce o sinistro.

16.3. Mellores xovencas por ICO

Inclúe as 50 mellores femias, con Índice de Mérito Xenético Total (ICO) de pedigree, menores de 30 meses.

Nome	ICO	Nai	Gandería	Concello
SAT AGOSTO DADIRECT MISTICE ET	4.842	SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DA DIRECT MELODI ET	4.842	SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. FUGLEMAN CERSH	4.821	SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DA FRESTYLE JUNE ET	4.764	SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DA FRESTYLE LENA ET	4.764	SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO D FRESTYLE FEIFE ET	4.764	SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. DIRECTOR NORI	4.603	SAT AGOSTO DAR. GIGABYTE SANNE	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. GIGABAL RAENYS	4.566	SAT AGOSTO DAR. ANIA RED ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. GANGWAY NIA	4.530	SAT AGOSTO DAR. MARILYN ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA

16.3. Mellores xovencas por ICO

Nome	ICO	Nai	Gandería	Concello
FERREIRA PERRY 2701 ET	4.501	SAN-RIAN LOSETA GIGASTAR ET	CASA FERREIRA	BALEIRA
JAIME GALLIUS 1520	4.490	JAIME GIGA 1223 ET	CASA JAIME	COSPEITO
TEIXEIRO GLADIUS NOELIA	4.487	TEIXEIRO LAVONTE LASY ET	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. LOVER FRIDA ET	4.464	SAT AGOSTO DAR. ANIA RED ET	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
XERCASPORTA GIGABALL 6589	4.454	XERCASPORTA GENIAL 2413	PORTALOUSA	XERMADE
FERREIRO RAVE 4166 ET	4.446	FERREIRO SWIFT 8293 ET	EXPL. FERREIRO	BALEIRA
JAIME GALLIUS 1519	4.439	JAIME NODI XF SALVAME 1212 ET	CASA JAIME	COSPEITO
CASAGABINO GINGER CASTAÑA	4.437	CASAGABINO RUBELS KATTY FIV ET	CASA GABINO	FRIOL
TEIXEIRO GLADIUS FEBRICULA ET	4.430	TEIXEIRO GUAY FIEBRE	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
TEIXEIRO GLADIUS FINA ET	4.430	TEIXEIRO GUAY FIEBRE	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
TEIXEIRO GLADIUS FANI ET	4.430	TEIXEIRO GUAY FIEBRE	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
JAIME LOVER 1471 ET	4.416	JAIME NODI SATURN 1233 ET	CASA JAIME	COSPEITO
ROSENDE CAPTAIN 2194 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 3622 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 4825 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 4826 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 4839 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 4828 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 2179 ET	4.386	ROSENDE MAESTRO 0388 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
CAMPOLONGO SPORTING BOWSER 31	4.372	CAMPOLONGO SALVUS RIA II ET	SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO
SAN MIGUEL STARDUST 693	4.367	SAN MIGUEL VIEWPOINT 304	SAT SAN MIGUEL	PALAS DE REI
CAMPOLONGO SOUL REGINA 33 RED	4.366	CAMPOLONGO ZEBRA REGI 01	SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO
CASAGABINO POULID. BELA FIV ET	4.360	CASAGABINO JAKE CHULITA FIV ET	CASA GABINO	FRIOL
COSTUREIRO GALLIUS PAULA ET	4.359	COSTUREIRO NOBLE PRUDENCE ET	COSTUREIRO NOVA	SARRIA
PENELAS DIRECTOR LARI	4.350	PENELAS RAPID LARETA	PENELAS	CASTRO DE REI
XERCAS CAV SINDANA SATOR	4.335	XERCAS CAV SINDINA GUAY 4151	SAT CAVADAS	XERMADE
ROMEPEN FUGLEMAN 651 4123	4.331	ROMEPEN HUEY 485 0111	SAT ROMEPÉN	SARRIA
LODOS NADER DIANA	4.329	LODOS TRY ME EDA	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DA GLADIUS SYBIL ET	4.326	VEELHORST VEKIS MELODY	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
JAIME GLADIUS 1486 ET	4.326	VEELHORST VEKIS MELODY	CASA JAIME	COSPEITO
COCHERO GLADIUS CARLY	4.324	COCHERO SOLUTION CARLINA	CASA COCHERO	GUITIRIZ
FONDON FREESTYLE 5725	4.321	FONDON EUGENIO 4128	FONDÓN	RIBADEO
AGUSTIN GIGABALL 1679	4.317	AGUSTIN DONSIMON 3853	AGUSTÍN	SARRIA
TENDEIRO HEROPLUS 0667	4.308	TENDEIRO JEDI 3211	TENDEIRO	O PÁRAMO

16.3. Mellores xovencas por ICO

Nome	ICO	Nai	Gandería	Concello
MARELLE STUART 3418	4.307	MARELLE RAGER 2545	SC TORRE MARELLE	RIBADEO
FELIX GIO 9627	4.306	FELIX GENIAL 0623	FÉLIX	GUNTÍN
TIO ANDRES PERRY 0428-528	4.301	TIO ANDRES RIVETING 2174 425	TÍO ANDRÉS	SARRIA
ROSENDE CAPTAIN 3628 ET	4.299	ROSENDE EINSTEIN 0380 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
ROSENDE CAPTAIN 2185 ET	4.299	ROSENDE EINSTEIN 0380 ET	SC ROSENDE	GUNTÍN
SAT AGOSTO DAR. FREESTYLE ERIS	4.296	SAT AGOSTO DAR. HOTSPOT HELLA	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
VALCARCE FAVORITE 8785	4.294	VALCARCE SALVUS 0213	VALCARCE	BALEIRA
NOVO GALILEO 914	4.294	NOVO DONSIMON 855	NOVO	CASTRO DE REI
CASAGABINO GALLIUS ALFA FIV ET	4.294	CAMPA IMAX 0338 RED	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO GALLIUS BETA FIV ET	4.294	CAMPA IMAX 0338 RED	CASA GABINO	FRIOL

16.4. Mellores femias por GICO

Inclúe as 50 mellores femias con proba xenómica.

Nome	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
CASAGABINO PERRY SONIA	01-07-22	64	4.990	CASA GABINO	FRIOL
CREXAL GLADIUS 2512 ET	08-06-22	66	4.975	SAT CREXAL	A PASTORIZA
CASAGABINO GING MIA FIV RED ET	22-11-21	66	4.956	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO FREEST. YUNA FIV ET	29-03-22	69	4.886	CASA GABINO	FRIOL
SAT AGOSTO DAR LOVER SABELA ET	16-02-22	64	4.831	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	11-08-20	72	4.790	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
CASAGABINO PERRY SELENA	01-07-22	66	4.765	CASA GABINO	FRIOL
QUEIROGA GIGI RED 2860 ET	13-01-22	66	4.746	CASA QUEIROGA	O PÁRAMO
SAT AGOSTO DAR. SOLITAIR AVERY	11-05-21	69	4.668	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
ROSENDE CAPTAIN 2170 ET	02-04-22	57	4.664	SC ROSENDE	GUNTÍN
ZORRO FAVORITE 4230 PAMPLONA	17-12-21	66	4.652	ZORRO	SARRIA
SAT AGOSTO DAR. RAVE HOPE ET	30-07-21	69	4.651	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
TEIXEIRO GUARDIAN GUARDIA	29-07-21	66	4.638	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. CAPTAIN BETH E	30-05-21	69	4.628	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
COSTUREIRO GEN. SILVINA FIV ET	23-04-21	69	4.617	COSTUREIRO NOVA	SARRIA
XERCAS CAV SENA SINGER 2666	01-11-21	66	4.609	SAT CAVADAS	XERMADE
TEIXEIRO FREESTYLE FESTA	26-02-22	66	4.608	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. LOVER AIDA ET	05-02-22	64	4.591	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA

16.4. Mellores femias por GICO

Nome	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
REGO GERO GERMANA 7147	27-06-22	69	4.585	CASA DO REGO	LÁNCARA
JAIME GIGI 1405 RED	05-12-21	66	4.574	CASA JAIME	COSPEITO
CASAGABINO SATURN PIRULETA	14-07-20	72	4.573	CASA GABINO	FRIOL
ROMEPEN FREESTYLE 633 4105	15-08-22	64	4.572	SAT ROMEPÉN	SARRIA
ARROXOS FREESTYLE LUA RED ET	21-05-22	66	4.570	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
CASAGABINO FREESTYLE XOUBA	06-02-22	69	4.570	CASA GABINO	FRIOL
ROMEPEN FREESTYLE 640 4112	07-09-22	64	4.569	SAT ROMEPÉN	SARRIA
CREXAL FREESTYLE 2513 RED ET	08-06-22	64	4.565	SAT CREXAL	A PASTORIZA
BARREIRO FREESTYLE ARLET ET	20-04-22	69	4.549	BARREIRO BALTAR	A PASTORIZA
XERCAS CAV LITASA SANCH RED ET	18-04-22	69	4.547	SAT CAVADAS	XERMADE
AGUSTIN PALMER 2567	02-12-21	69	4.545	AGUSTÍN	SARRIA
CASAGABINO AUGUS ONLY P FIV ET	11-08-22	66	4.543	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO LEVI TROULA FIV ET	12-10-20	69	4.541	CASA GABINO	FRIOL
REGO SPORTING HAZEL 7119 ET	15-07-21	69	4.538	CASA DO REGO	LÁNCARA
QUEIROGA GIGI 2850 ET	04-11-21	66	4.536	CASA QUEIROGA	O PÁRAMO
REGO SPORTING STEFFANY 7118 ET	14-07-21	69	4.534	CASA DO REGO	LÁNCARA
NOVO GENUINE 0473 ET	21-11-21	66	4.532	NOVO CASTRO	COSPEITO
COSTUREIRO GEN. SILVANA FIV ET	22-04-21	69	4.524	COSTUREIRO NOVA	SARRIA
TIO ANDRES CAPTAIN 0425-525	03-06-22	64	4.517	TÍO ANDRÉS	SARRIA
LACPI CAPTAIN 0455 CAPITANA	20-03-22	66	4.515	LACPI, SLU	SARRIA
LEBON GIGABALL GUI SANTA 675	05-07-22	69	4.506	SC LEBÓN	SAMOS
ZORRO ALTAZAZZLE MOSCU ET	29-06-21	69	4.502	ZORRO	SARRIA
ACILLEIROS KEY LETICIA	20-07-21	66	4.502	ACILLEIROS	CARBALLEDO
LODOS CAPTAIN MAR	14-12-21	66	4.500	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
REGO PALMER PEPPA 7124	24-09-21	69	4.494	CASA DO REGO	LÁNCARA
DON MANUEL KEY 0522	14-03-22	66	4.491	CASA DON MANUEL	SARRIA
COCHERO SOLITAIR CANDY	19-08-20	69	4.487	CASA COCHERO	GUITIRIZ
4848 BRETAGNE ET	17-09-20	66	4.486	SAT AGOSTO DARRIBA	A PASTORIZA
NOVO HEROPLUS CELICA ET	24-08-21	66	4.482	NOVO CASTRO	COSPEITO
PAINZA ACURA 2890 TATIANA	18-11-20	69	4.481	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
ROSENDE CAPTAIN 2177 ET	02-04-22	55	4.481	SC ROSENDE	GUNTÍN
AGUSTIN GIGABALL 2572	09-02-22	66	4.476	AGUSTÍN	SARRIA

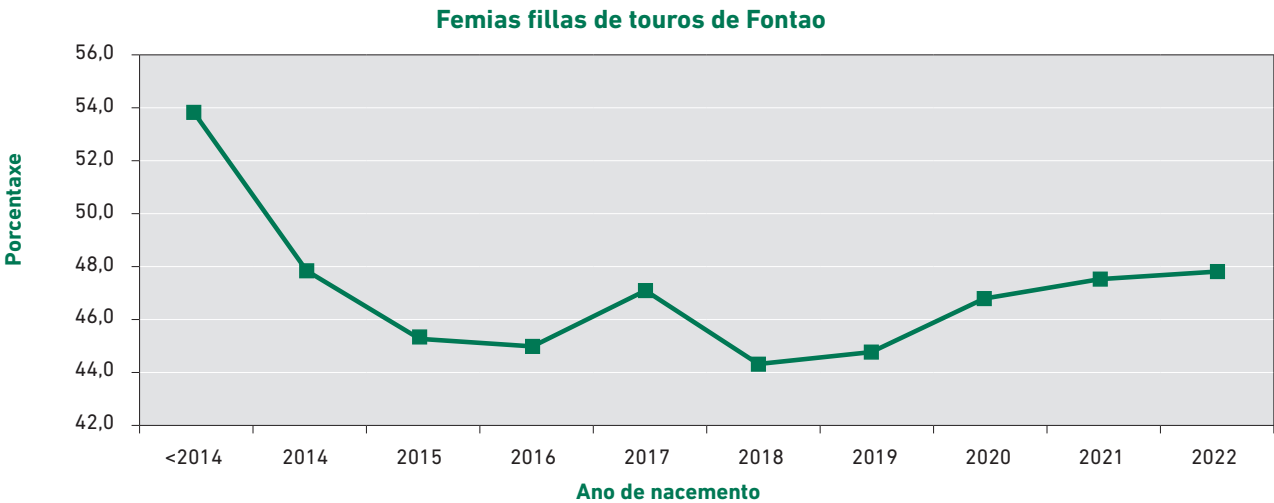
17. ESTUDO DAS FILLAS DE TOUROS DE XENÉTICA FONTAO

O centro de Xenética Fontao é unha empresa pública participada pola Administración, Acruga e Fefriga e trátase do maior centro nacional polo número de touros postos en testaxe e pola calidade dos seus sementais, na medida en que estes ocupan os primeiros postos na clasificación nacional.

17.1. Datos xerais

Das femias en Control Leiteiro na provincia de Lugo a finais de 2022, 66.434 son fillas de touros de Xenética Fontao, o que representa o 46,5 % das femias vivas con pai coñecido.

Se analizamos estas femias en función do ano de nacemento, obtemos o seguinte gráfico:

SANXURXO

17.2. Produción das fillas de touros de Xenética Fontao

O 48 % das lactacións válidas rematadas en 2022 pertencen a vacas fillas de touros de Xenética Fontao. A media de produción normalizada en vacas de primeiro parto na provincia de Lugo para o ano 2022 foi de 9.615 kg de leite.

No seguinte cadro salientamos os touros con polo menos 50 lactacións de primeiro parto válidas rematadas en 2022 que superan a media da provincia:

Touro	NL	Leite	% Gr	% Pt
MISIONE	53	10.761	3,70	3,22
SNOOPY	75	10.660	3,74	3,20
LEOMARCOS	141	10.132	3,70	3,33
SUPERTORO	495	10.127	3,78	3,24
MELLOR	138	10.103	3,60	3,13
HAPPY	253	10.098	3,95	3,28
RENAN	51	10.067	3,75	3,16
SIGMA	166	10.046	3,67	3,24
SALVAME	51	10.041	3,82	3,27
SANXURXO	962	10.040	3,72	3,25
COLINPEN	71	9.976	3,79	3,25
KARTEL	61	9.952	3,71	3,20
LUGO	168	9.946	3,82	3,26
GENIAL	133	9.875	3,86	3,32
BI BATTLE	580	9.850	4,02	3,36
SALARIO	75	9.820	3,87	3,29
CICLO P	81	9.782	4,09	3,33
SISPLAU	52	9.755	3,65	3,30
GINGER	80	9.744	3,81	3,39
CLUN	148	9.730	3,82	3,41
DONSIMON	228	9.728	3,83	3,36
LUACES	84	9.728	3,95	3,33
BARAN	98	9.721	3,93	3,33
XEO	86	9.717	3,64	3,22
BATTERY	280	9.711	3,98	3,25
GOAL	52	9.709	3,97	3,26
CONCORD	70	9.705	3,78	3,29
ARNO	196	9.699	3,84	3,34
TORREL	407	9.642	3,69	3,16
BRUCE	145	9.636	4,01	3,31

Mellores vacas por produción de 1.º parto fillas de touros de Xenética Fontao

Relaciónanse as 50 mellores por quilos de leite producidos en 305 días, cunha idade ao parto inferior a 30 meses

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
XUSTO SALVUS NETFLIX RED	17.397	4,42	2,98	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
AS PANDAS CLEVER 942	17.065	3,16	2,83	SAT AS PANDAS	VILALBA
BACORELLE SUPERMARIO 803 VEZA	17.005	2,38	3,11	SC BACORELLE	PARADELA
PROIDA BUBAL 2869	16.804	3,03	2,67	PROÍDA	A PASTORIZA
BACORELLE LUGO 707 LIMA	16.662	3,01	3,10	SC BACORELLE	PARADELA
REIGADA SISPLAU 1335	16.631	3,12	2,89	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
SAT REVOLTA SALARIO 4113	16.622	2,75	2,95	SAT REVOLTA	VILALBA
SAT REVOLTA WIFI 0474	16.555	2,17	2,93	SAT REVOLTA	VILALBA
BLANCO KARTEL 1937	16.521	2,41	2,77	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
AS PANDAS GENIAL 972	16.512	2,83	2,80	SAT AS PANDAS	VILALBA
MILLAN SUPERTORO 0185	16.458	3,12	3,05	MILLÁN	TABOADA
VICTORIO GOLDOURO 4103	16.240	2,57	2,77	SC SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
SAT EDUARDO KIWI POLYESTER	16.195	3,85	3,11	SAT CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI
DEVESA HORIZON 3773	15.987	3,76	3,07	CASA DEVESA	MONFORTE
AS PANDAS BATTERY 910	15.937	3,10	2,99	SAT AS PANDAS	VILALBA
NEIRAS SANXURXO 8302	15.833	3,33	3,41	NEIRAS	SARRIA
A CAMPAZA SISPLAU 6095	15.819	3,22	3,12	SAT A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
DEVESA SALVAME 2993	15.797	3,30	3,01	CASA DEVESA	MONFORTE
BLANCO BRUCE 1920	15.665	2,73	3,27	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
REIGADA SIGMA 7491	15.641	3,70	3,13	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
XUSTAS DOMINADOR 804	15.600	2,54	2,98	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
FERREIRO SANXURXO 1596 15	15.593	3,10	2,99	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA
REDONDA SANXURXO 3029	15.562	2,87	3,10	MADRA	CASTRO DE REI
CAMPOLONGO DELUXE ARI	15.530	3,18	3,14	SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO
BLANCO SIGMA 1839	15.515	3,01	3,07	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
MILLAN TORREL 0199	15.494	2,67	2,88	MILLÁN	TABOADA
BALTAR HORIZON 9149	15.484	2,27	3,57	SC RIVAS	PALAS DE REI
AS PANDAS LEOMARCOS 921	15.466	3,26	3,22	SAT AS PANDAS	VILALBA
CARAVILLAS BI BATTLE 4091	15.466	3,17	3,08	MILLÁN	TABOADA
DEVESA GENIAL 3012	15.406	4,87	2,82	CASA DEVESA	MONFORTE
CARBAJALES SUPERTORO 9468 347	15.405	2,23	2,77	SC CARBAJALES	TABOADA
FERREIRO SUPERSYL 35	15.404	3,10	3,21	SC FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA
DEVESA LUGO 3779	15.333	2,93	3,16	CASA DEVESA	MONFORTE
FONTEGRANDE BATTERY 6415	15.308	3,53	3,10	FONTEGRANDE	PORTOMARÍN

Mellores vacas por produción de 1.º parto fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
AS PANDAS MISIONE 951	15.284	3,35	3,14	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS SNOOPY 901	15.267	3,37	3,05	SAT AS PANDAS	VILALBA
VILAR 0103 SUPERTORO 6988	15.266	3,06	2,93	VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN
DEVESA BI BATTLE 3002	15.232	3,77	3,14	CASA DEVESA	MONFORTE
DEVESA MELLOR 8170	15.225	4,11	3,01	CASA DEVESA	MONFORTE
REIGADA MERKEL 0231	15.214	3,36	3,14	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
REGO SIGMA SYDNEY 1045	15.171	2,80	3,18	CASA DO REGO	LÁNCARA
XACOBES SUPERTORO 1685	15.162	1,59	3,25	SC CASA XACOBES	LUGO
BLAS XEO 4981	15.115	2,83	2,86	BLAS	SARRIA
CHACO BEATBOY 6717	15.113	3,41	3,32	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
FOROS COLINPEN PEPA	15.097	3,34	2,98	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
MACIÑEIRA TORREL 9931	15.074	3,24	3,16	VILASILVESTRE SC	VILALBA
AS PANDAS SANXURXO 922	15.070	3,02	2,94	SAT AS PANDAS	VILALBA
VARELA SNOOPY 4287	15.060	3,43	3,04	VARELA	CASTROVERDE
AS PANDAS SNOOPY 937	15.036	3,39	3,27	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS CLEVER 969	15.032	3,01	3,23	SAT AS PANDAS	VILALBA

A media de produción normalizada en vacas de dous ou máis partos na provincia de Lugo no ano 2022 foi de 11.343 kg de leite. No seguinte cadro salientamos os touros con polo menos 50 lactacións segundo ou posteriores partos válidas rematadas en 2022 que superan a media da provincia:

Touro	NL	Leite	% Gr	% Pt
MISIONE	155	12.713	3,82	3,19
SNAKE	102	12.662	3,78	3,21
DELUXE	486	12.424	3,68	3,16
INVICTUS	209	12.392	3,55	3,01
DERBI	112	12.333	3,94	3,23
SNOWSEN	283	12.291	3,79	3,23
LEOMARCOS	581	12.190	4,07	3,35
XANCEDA	55	12.118	3,75	3,33
KIRON	100	12.111	4,07	3,27
MARZIPAN	75	11.965	3,71	3,19
QUIXOTE	359	11.939	4,06	3,36
SALNES	133	11.889	3,71	3,19
DELETE	335	11.872	3,89	3,12
SIGMA	390	11.816	3,85	3,26

Touro	NL	Leite	%Gr	%Pt
HAPPY	297	11.803	4,00	3,29
BALI	53	11.782	3,87	3,36
LUACES	282	11.778	3,94	3,30
TICKET	72	11.713	4,02	3,35
SANXURXO	1.050	11.665	3,78	3,27
SNAPSHOT	94	11.649	3,82	3,30
SUPREM	452	11.639	3,77	3,22
STOP	582	11.638	3,80	3,17
SUPERTORO	676	11.629	3,89	3,29
KIWI	51	11.613	3,81	3,23
ARION	167	11.573	3,81	3,30
TORREL	1.432	11.566	3,78	3,17
CAPRICHO	66	11.543	3,78	3,17
JULIUS	710	11.542	4,24	3,43
ELSAR	72	11.472	3,79	3,23
MELLOR	52	11.452	3,64	3,17
BI BATTLE	63	11.408	3,98	3,39
DELANO	510	11.344	3,95	3,30

Mellores vacas por produción de dous ou máis partos fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
TENDEIRO DELETE BASILEA	3	24.157	4,66	3,04	SAT XUSTO	CASTRO DE REI
FARIÑEIRO STOP MARGUIÑA	3	22.153	3,72	3,21	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS INVICTUS 711	3	21.486	3,08	2,80	SAT AS PANDAS	VILALBA
COSTUREIRO N. LEON R. EREA	3	21.223	1,68	2,84	COSTUREIRO NOVA	SARRIA
FONDON SANXURXO 3320	2	21.144	3,69	2,90	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS INVICTUS 733	3	20.932	3,29	3,08	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS KIRON 854	2	20.914	3,89	3,07	SAT AS PANDAS	VILALBA
NODI MELENDI CANDELA	4	20.771	4,42	3,02	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
VARELA BARMAN 3820	4	20.728	3,02	2,84	VARELA	CASTROVERDE
9555 HERMIDA SUPREM PITUSA	4	20.452	2,29	3,07	SC SALGADO BUIDE	CASTRO DE REI
BACORELLE EXTASIS CRIS	3	20.385	3,65	3,08	SC BACORELLE	PARADELA
EDRADA HAPPY FABELA	2	20.382	4,19	2,94	SAT EDRADA	PARADELA
XUSTAS CHUSCO 649	5	20.380	2,64	3,04	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
LODOS TORREL MERITA	2	20.346	2,14	2,92	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA

Mellores vacas por produción de dous ou máis partos fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
LEBON DELUXE DELMIRA 381	3	20.291	3,23	3,42	SC LEBÓN	SAMOS
DEVESA TORREL 0665	4	20.101	4,78	3,05	CASA DEVESA	MONFORTE
PEDRON-PONTE PORTELO 6170	3	20.060	3,41	3,00	PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI
LEBON SUPERTORO VILMA 403	2	20.029	3,32	2,91	SC LEBÓN	SAMOS
FOROS 5206 JULIUS MERCHE	3	20.021	3,00	3,31	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
CANAL DELUXE 6219	3	19.959	3,23	3,03	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
LEBON OUZO OUZA 310	4	19.774	2,62	3,26	SC LEBÓN	SAMOS
G.Q TORREL 6439	5	19.728	3,43	3,08	SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
AS PANDAS JULIUS 786 9626	2	19.726	3,41	3,00	SAT AS PANDAS	VILALBA
SAT VARELA BARMAN 954	4	19.693	2,57	3,25	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
CASILMOURE DELETE 1815	5	19.575	2,17	2,68	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
LEBON DELUXE DENIS 357	4	19.498	3,38	3,14	SC LEBÓN	SAMOS
LODOS SUPERTORO CANELA	3	19.446	2,79	3,05	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
AS PANDAS DOORMAN 778	3	19.442	3,36	3,07	SAT AS PANDAS	VILALBA
AS PANDAS TORREL 741	3	19.396	3,35	2,98	SAT AS PANDAS	VILALBA
COBO TORREL KORA	5	19.359	2,84	3,04	SAT GARCÍA QUINTANA	TRABADA
CABO MACCUR RUFÍ	3	19.350	3,50	3,49	CASA DO CABO	BALEIRA
SAT REVOLTA SNOWSEN 7228	3	19.326	2,88	3,12	SAT REVOLTA	VILALBA
S. ANDRES COSMIC 3865	2	19.321	3,15	3,00	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
MARENTES DELUXE 6782 VINA	3	19.300	2,54	3,04	B. VILLARCABREIRO	GUNTÍN
PACA MARINER TICIA 870	5	19.290	3,75	3,14	TENDEIRO	O PÁRAMO
AS PANDAS SUPERTORO 862	2	19.269	3,21	3,05	SAT AS PANDAS	VILALBA
POLO MELENDI LEONA	3	19.231	2,52	3,20	SC CASA DE POLO	BARREIROS
LODOS SUPREM ROYAL	4	19.183	2,77	3,02	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
BENITO BEATBOY 2540	2	19.178	2,37	2,90	BENITO	CASTROVERDE
FLORIDA GERARDO PALETA	3	19.170	4,28	3,19	SC FLORIDA	PALAS DE REI
BACORELLE SNAKE 577 PERLA	2	19.143	3,59	3,16	SC BACORELLE	PARADELA
S. ANDRES MISIÖNE 6578	2	19.112	2,58	3,16	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
PEDROLAS INVICTUS 6137	3	19.112	2,34	2,54	SAT PEDROLAS	CASTROVERDE
GANDARELA SANXURXO 1761	2	19.111	3,53	3,07	GANDARELA	PALAS DE REI
LODOS SUPERTORO PAULA	3	19.109	4,31	3,27	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
LEBON MIAMI MIVA 386	2	19.052	2,74	2,88	SC LEBÓN	SAMOS
AS PANDAS SNOWSEN 712	3	19.030	3,52	3,19	SAT AS PANDAS	VILALBA
XUSTAS NEIPIN 735 5686	2	18.945	2,29	2,97	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
LEBON SNOOPY SNOOPY 449	2	18.940	2,33	3,03	SC LEBÓN	SAMOS
AS PANDAS MISIÖNE 858	2	18.927	3,19	3,05	SAT AS PANDAS	VILALBA

17.3. Cualificación das fillas de touros de Xenética Fontao

A cualificación das vacas é a forma que temos de avaliar de forma sistemática a morfoloxía dos animais. Con estes datos calcúlanse os índices xenéticos de forma similar ao que ocorre coas lactacións. Un dato que adoitan amosar os catálogos é a porcentaxe de vacas fillas dun touro cualificadas con 80 puntos ou máis.

Na provincia de Lugo a porcentaxe de vacas cualificadas BB ou máis e do 50,4 %. No seguinte cadro preséntanse os touros de Xenética Fontao que superan esta porcentaxe, con polo menos 50 vacas cualificadas.

Touro	Vacas cualificadas	% BB ou máis
DELETE	260	68,5
SALVAME	68	67,6
GENIAL	103	67,0
PRINCI P RED	64	64,1
HAPPY	477	63,1
BALANCE	217	62,2
DERBI	105	60,0
XACOBEO	354	59,9
XIL	67	59,7
KARTEL	57	59,6
MELENDI	460	59,3
MAGREBI	55	58,2
LEOMARCOS	623	57,9
SIGMA	490	56,9
CLUN	148	56,8
LAUTAMIC	106	56,6
CONCORD	62	56,5
SUPERTORO	1.005	56,1
BARAN	97	55,7
HORIZON	510	55,5
BETANZOS	143	55,2
DIABOLO P RED	93	54,8
STOP	557	54,8
GINGER	68	54,4
AMSTERDAM	52	53,8
SUPREM	439	53,3
MISIL	67	52,2
MEREXO	73	52,1
DOMINADOR	77	51,9
SISPLAU	54	51,9

Touro	Vacas cualificadas	% BB ou máis
XANCEDA	58	51,7
SALARIO	68	51,5
SERRY	70	51,4
COLINPEN	82	51,2
KOMBO	51	51,0
TORREL	1.504	50,9
SNOWSEN	248	50,8
LUDIX	63	50,8
SANXURXO	1.759	50,7
CICLO P	77	50,6

Vacas cualificadas con máis de 85 puntos no ano 2022 fillas de touros de Xenética Fontao

Indícanse as vacas vivas a 31/12/2022, ordenadas por pai.

Vaca	Pai	Puntos	Gandería	Concello
TOLDA ADOLPH CHOIVA 9337	ADOLPH	86	SAT A TOLDA	A PASTORIZA
ENRIQUE DO COCHE ALLUMI 1721	ALLUMI ROJO	86	ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI
PEDREIRAS ARAMIS 106	ARAMIS	86	SAT AS PEDREIRAS	FRIOL
MAREY BALI MARINA	BALI	87	MAREY CASTRO	POL
MASEDA BANDIDO 440	BANDIDO	90	MASEDA	POL
RAMIL BEATBOY 9796	BEATBOY	86	RAMIL	O PÁRAMO
ADONIS BETANZOS COLUNGA	BETANZOS	88	A LAGOA SERABEL	XERMADE
REGO BI-BATTLE BIBIANA 1033	BI BATTLE	86	CASA DO REGO	LÁNCARA
ENRIQUE DO COCHE BOER 6307	BOER	86	ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI
TEIXEIRO CICLO BULLA RED	CICLO P	87	SAT TEIXEIRO	A PASTORIZA
AREALBA CITIZEN 2810	CITIZEN	86	AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA
XERCAS CAV LAMAR CLEVER	CLEVER	88	SAT CAVADAS	XERMADE
XERCAS CAV LEDICA CLEVER	CLEVER	87	SAT CAVADAS	XERMADE
ANDRES DANCER ARRANKA LINDA	DANCER	86	CASA ANDRÉS	PORTOMARÍN
24 VIEITO DELANO 1121	DELANO	86	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
MELCHORA DELETE GUAJIRA	DELETE	86	MELCHORA	POL
G.RAFael DELETE 7509	DELETE	86	RAFAEL	A PASTORIZA
CARBALLO DE BAIXO DELUXE PINTA	DELUXE	86	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
VALCARCE DELUXE 1015	DELUXE	87	VALCARCE	BALEIRA
ROQUE DIXIE 5478	DIXIE	86	ROQUE	MONTERROSO

Vacas cualificadas con máis de 85 puntos no ano 2022, fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	Pai	Puntos	Gandería	Concello
FONTELA DURAN LETI	DURAN	87	CASA DE FONTELA	A PASTORIZA
JAIME ELSAR 871	ELSAR	87	CASA JAIME	COSPEITO
CRUZ FROSIO 4435	FROSIO	86	SAT A CRUZ	PORTOMARÍN
REIGADA HAPPY 2760	HAPPY	90	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
CORDEIRA HAPPY 3690	HAPPY	86	CORDEIRO	COSPEITO
CASA CAETANO HAPPY MAYA	HAPPY	87	SAT CASA CAETANO	COSPEITO
RUBIÑOS HAPPY 296	HAPPY	86	SC RUBIÑOS	POL
CARAVILLAS HAPPY JAVIERA	HAPPY	86	SC SALGADO BUIDE	CASTRO DE REI
CASTRILLON HISTORIC SOMBRA	HISTORIC	86	CASTRILLÓN	FRIOL
CREXAL INFINITY 1533	INFINITY	86	SAT CREXAL	A PASTORIZA
PORTOFONDON INVICTUS IRIS	INVICTUS	86	CASA ANDRÉS	PORTOMARÍN
PEQUENO JULIUS 9450 BUTTERFLY	JULIUS	86	CASA PEQUENO	MONTERROSO
PORTELA RIVAS JULIUS ZAFIRA	JULIUS	86	PORTELA RIVAS	POL
FOROS JULIUS 5263 MELLI	JULIUS	87	SAT OS FOROS	A PASTORIZA
LOUSADA LEOMARCOS SANTA	LEOMARCOS	86	LOUSADA	TRABADA
CORTELLO LUAR 6506	LUAR	86	CORTELLO	PORTOMARÍN
DO REI MELLOR CUBANA	MELLOR	86	DO REI	A PASTORIZA
CRUZ MONCELOS 0456	MONCELOS	86	SAT A CRUZ	PORTOMARÍN
BAIXO PARDESOA IVANNA	PARDESOA	91	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
ABALUME PREFERIDO PIZCA 518	PREFERIDO	86	GRANJA DE LEA	POL
ESTEBANO PRODIXIO SOLE	PRODIXIO	88	SC ESTEBANO	TRABADA
RAMIL QUINI 8143 PANCHÁ	QUINI	87	RAMIL	O PÁRAMO
PORTAGANDARA SALNES 8895	SALNES	86	SAT A PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ
PENEDOS SALVAME 8538	SALVAME	86	SAT OS PENEDOS	A PASTORIZA
CAMPOLONGO SALVAME WIND 77 ET	SALVAME	87	SC CAMPOLONGO	CARBALLEDO
CAMPA SALVUS ESPERANZA	SALVUS	86	PENA	BEGONTE
DO REI SANXURXO NAVALA	SANXURXO	86	DO REI	A PASTORIZA
REIGADA SANXURXO 3745	SANXURXO	88	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
CREXAL SANXURXO 1494	SANXURXO	87	SAT CREXAL	A PASTORIZA
LODOS SANXURXO MILA	SANXURXO	88	SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
REGO SIGMA SIRA 8379	SIGMA	89	CASA DO REGO	LÁNCARA
CASA-SANTIAGO TATI SIMBAD	SIMBAD	86	SAT O RECANTO	VILALBA
CASTRO STOP 6852	STOP	86	CASA CASTRO	CASTRO DE REI
RIBA STOP MALVA	STOP	86	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO

Vacas cualificadas con máis de 85 puntos no ano 2022, fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	Pai	Puntos	Gandería	Concello
PIN SUPERTORO PEPITA	SUPERTORO	86	CASA DE PIN	BALEIRA
CARBALLO DE BAIXO SUPERT LANA	SUPERTORO	86	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
POLO SUPERTORO 4977 EVA	SUPERTORO	86	SC CASA DE POLO	BARREIROS
POLO SUPERTORO 4984 JARDINERA	SUPERTORO	87	SC CASA DE POLO	BARREIROS
CASTRO SUPREM 7070	SUPREM	86	CASA CASTRO	CASTRO DE REI
G. Y G. SUPREM SINMA	SUPREM	87	GÓMEZ GONZÁLEZ	A PASTORIZA
PACA SUPREM PATRICIA 141	SUPREM	87	SC PACA	BARALLA
CUIÑA TORREL 1063	TORREL	87	CUIÑA	LUGO
SAT REVOLTA TORREL 5124	TORREL	86	SAT REVOLTA	VILALBA
CARBALLO DE BAIXO TORREL FRESA	TORREL	90	SC PENA GUISANDE	O PÁRAMO
A RECTORAL VILLALBA 5327	VILLALBA	86	A RECTORAL	ABADÍN
REGO XACOBEO XONXA 6267	XACOBEO	86	CASA DO REGO	LÁNCARA

KARL

18. INFORME REPRODUCTIVO

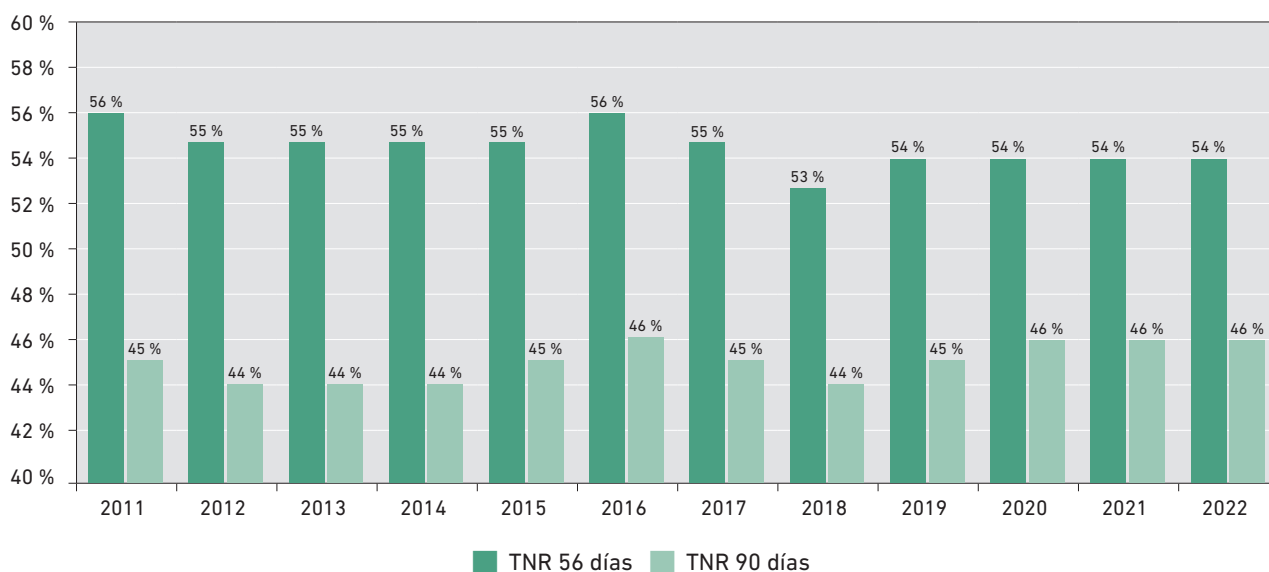
O Control Leiteiro é moito máis que a medida do leite producido e as súas analíticas, pois a análise da información recollida pode ser moi útil na xestión da explotación. Como observamos en capítulos anteriores, a fertilidade é a principal causa de baixa das vacas nas explotacións, polo que o estudo e a avaliación dos índices reproductivos poden axudar a detectar os puntos febles dunha explotación.

A comparación dos datos dunha explotación fronte aos datos medios da provincia é unha boa forma de detectar posibles desviacións que están afectando ao resultado final.

18.1. Taxa de non retorno

A taxa de non retorno representa a porcentaxe de vacas que logo da primeira inseminación non volven ser cubertas durante un período determinado. Pode ser calculada para o período desexado, aínda que os dous máis utilizados son a 56 días e a 90 días.

A análise da evolución deste índice ao longo dos últimos anos dános idea de como foi evolucionando a fertilidade das vacas neste período.

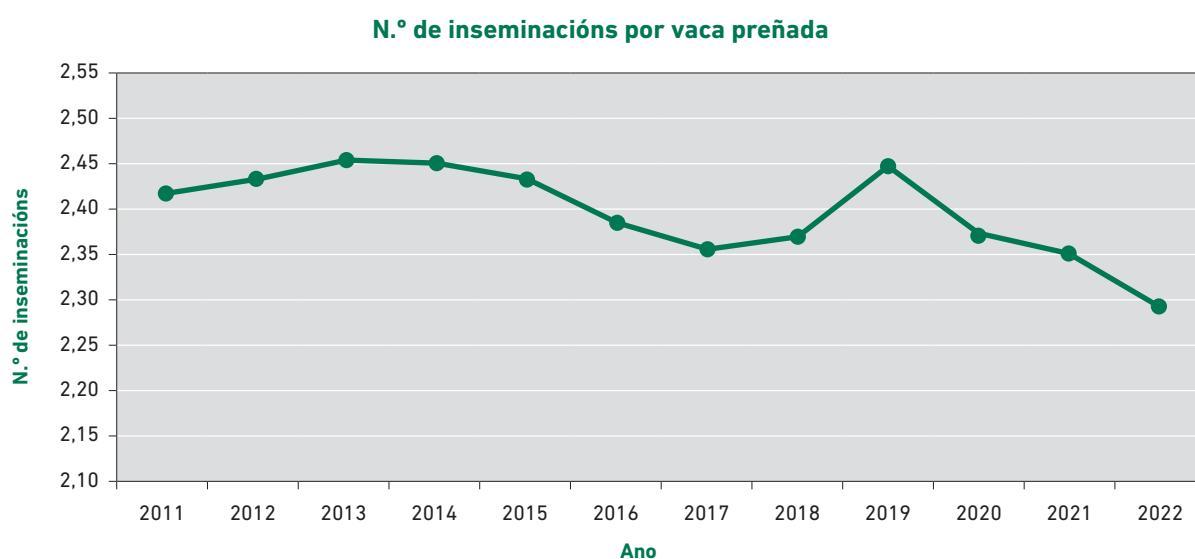

A diferenza entre a taxa de non retorno a 56 e a 90 días mantense constante a redor do 10 %. A taxa de preñez é aínda un valor menor, pero, ao non recoller diagnóstico de xestación, soamente sabemos se a vaca quedou preñada cando volve parir. Por iso, en Control Leiteiro traballamos sempre coa taxa de non retorno.

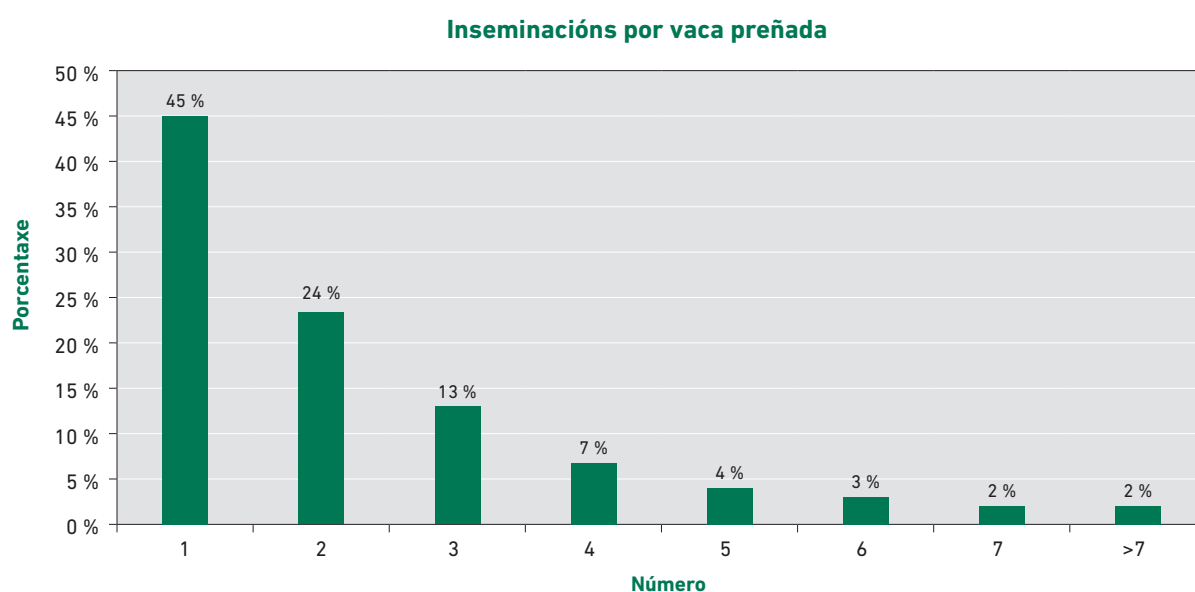
18.2. Número de inseminacións por vaca preñada

Este dato non é o que mellor representa o éxito reproductivo no rabaño, xa que cando non se detecta o celo, ben porque non existe ou porque non se ve, esa vaca non é inseminada, pero tampouco vai preñar. Pode sernos de utilidade á hora de facer unha programación na compra de doses. O seu cálculo está realizado a partir das inseminacións fecundantes dos partos que houbo durante cada un dos anos. Inclúe inseminacións tanto de vacas como de xovencas.

Evolución do número de inseminacións por vaca:

A distribución de preñeces que deron lugar aos partos do ano 2022 en función do número de inseminacións foi a seguinte:

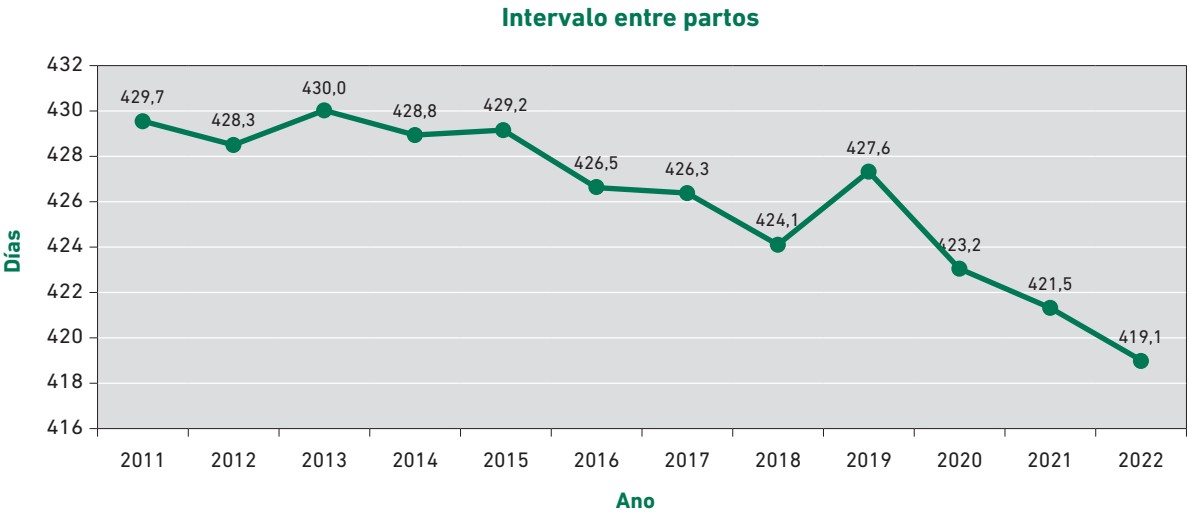

No 45 % dos partos a inseminación fecundante foi a primeira.

18.3. Intervalo entre partos

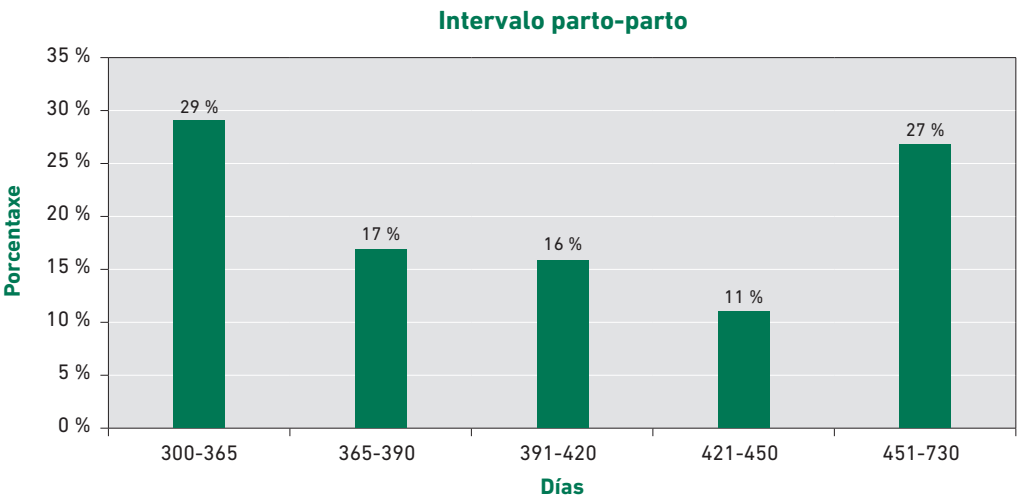
O intervalo entre partos é un bo indicador da xestión reproductiva da granxa, xa dalgún xeito engloba todos os outros parámetros. O problema é que non serve para referenciar o estado reproductivo do rabaño no momento actual ao ser unha referencia do que aconteceu na explotación varios meses atrás.

Para amosar a evolución do intervalo entre partos ao longo dos dez últimos anos, co fin de evitar a distorsión sobre estes valores debido a animais doantes de embrións ou abortos, acótase para intervalos comprendidos entre 10 e 24 meses.

Obsérvase unha tendencia á baixa neste indicador. Aínda que en 2019 parecía que esta tendencia podía cambiar, agora vemos como se confirma.

Análise da distribución dos partos do ano 2022 en función do intervalo parto-parto:

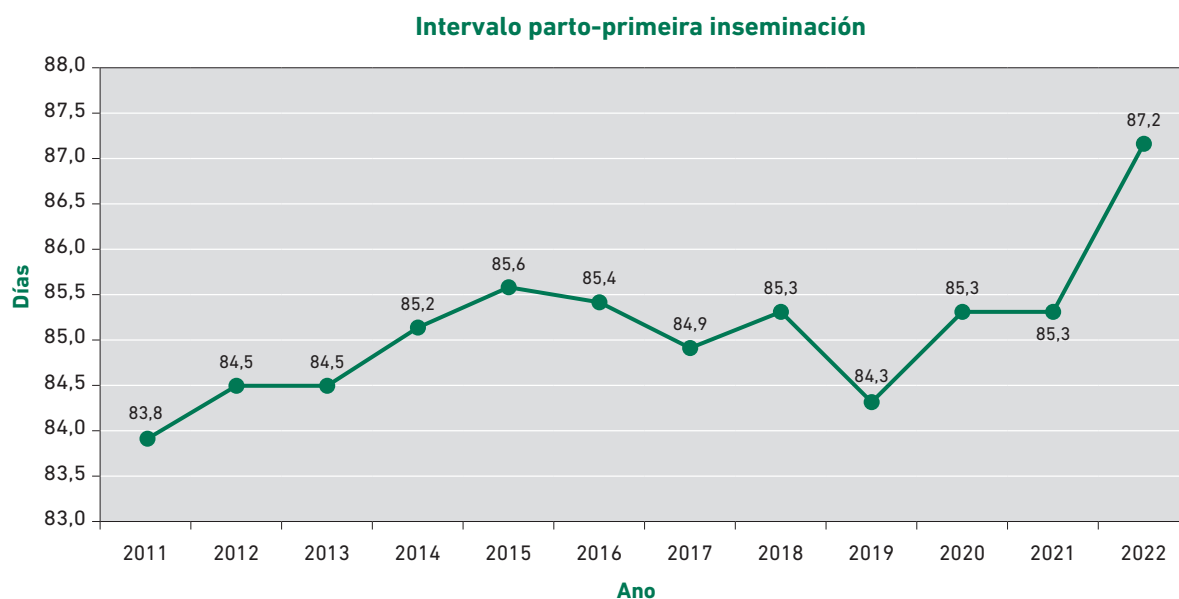

Temos que salientar a alta porcentaxe de vacas que paren cun intervalo superior aos 451 días: un 27 %; este é un grupo de animais que poderíamos definir como **vacas problema**, xa que é un grupo no que resulta difícil manter unha axeitada condición corporal, motivo polo que adoitan ser novamente vacas problema no seguinte parto.

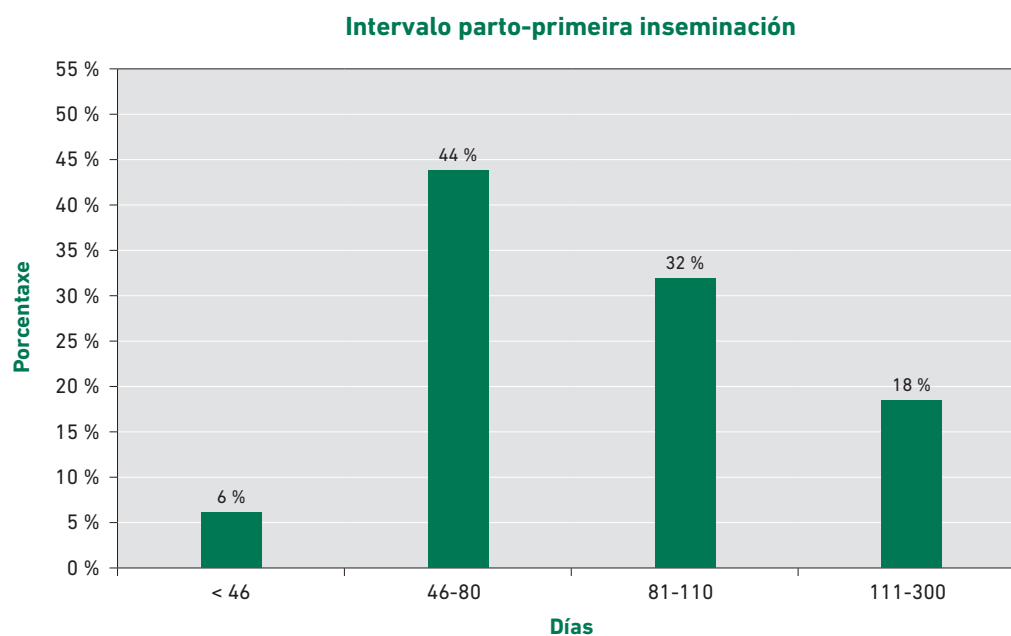
18.4. Intervalo de parto-primeira inseminación

A diferenza deste período fronte ao período de espera voluntario dá idea da calidade na detección de celos na gandería. O alongamento do intervalo parto-primeira inseminación por riba do período de espera voluntario prodúcese porque a vaca non saíu en celo ou este non foi detectado.

Evolución deste período ao longo dos últimos anos:

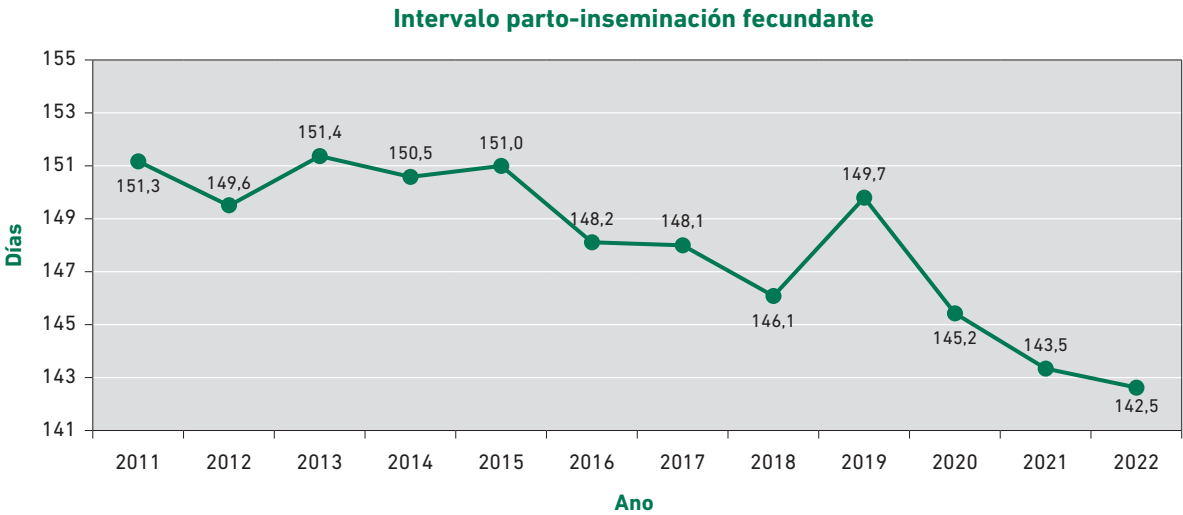

Análise por períodos do intervalo no ano 2022:

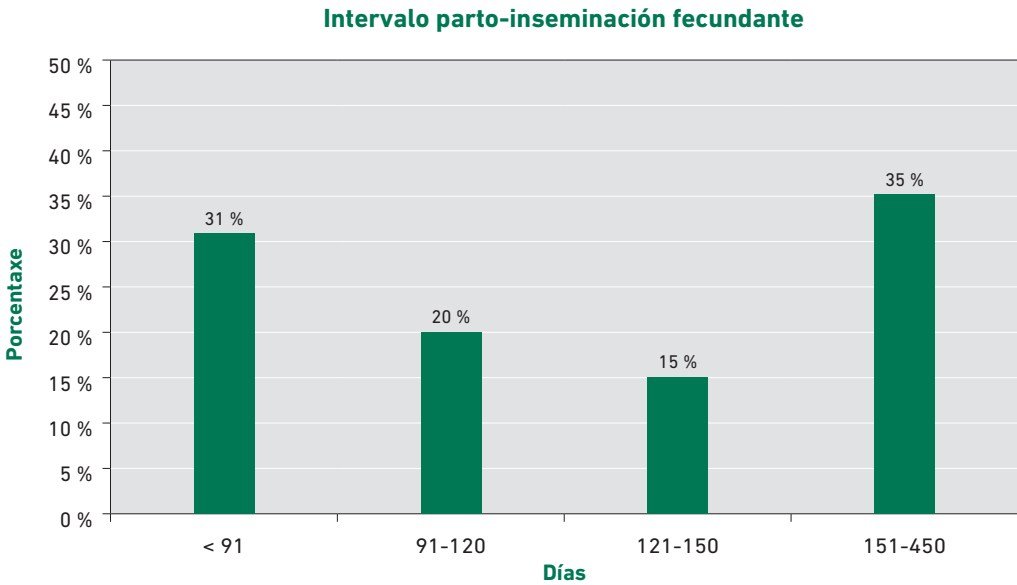
18.5. Intervalo parto-inseminación fecundante

Aínda que o intervalo parto-primeira inseminación estea próximo ao período de espera voluntario, pode que o intervalo entre partos sexa moi elevado. Isto vai ser debido á taxa de preñez, o que nos vai determinar este periodo parto-inseminación fecundante.

Dado que o intervalo entre partos está formado por este período máis a duración da xestación, fai que a representación gráfica teña un comportamento similar á do intervalo entre partos, xa que a duración da xestación é constante, coas únicas diferenzas significativas debidas á raza do touro empregada na cubrición.

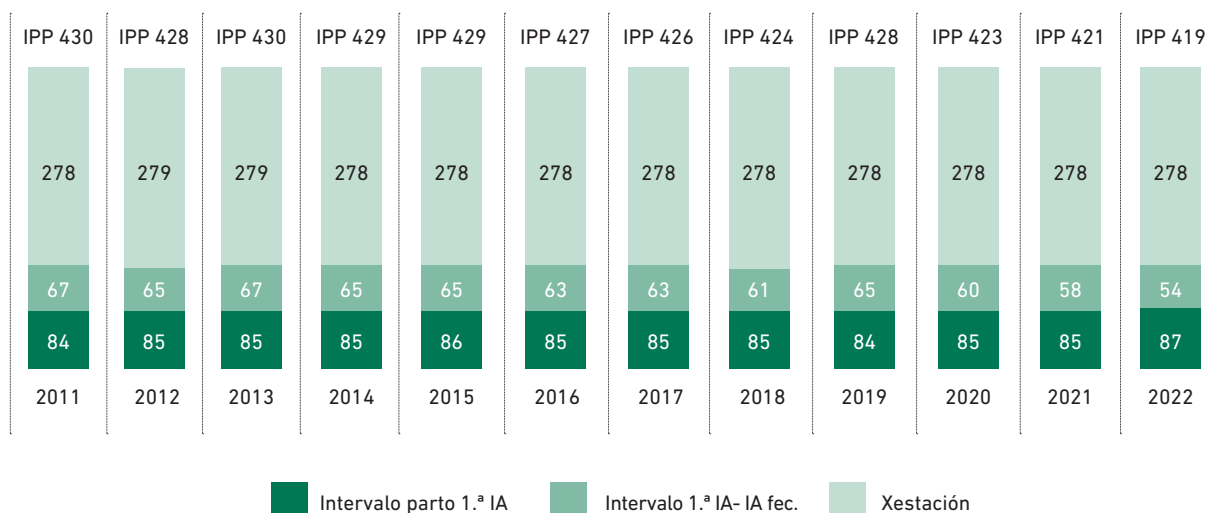
Análise da porcentaxe de vacas que preñan en cada intervalo:

Dáse unha alta porcentaxe de vacas, o 35 %, que preñan despois dos cinco meses de paridas, o que provoca o empeoramento dos índices reproductivos.

18.5. Intervalo parto-inseminación fecundante

No seguinte gráfico amósase de forma conxunta a evolución dos índices descritos anteriormente, os cales representan a evolución do intervalo entre partos en base a como se foron comportando o resto dos índices que o compoñen, isto é, os días transcorridos dende o parto ata a primeira inseminación, os días entre a primeira inseminación e a inseminación fecundante e a duración da xestación:

19. ESTUDO DOS TOUROS USADOS EN CONTROL LEITEIRO

19.1. Touros máis usados durante o ano 2022

Relaciónanse os touros de raza frisoa con máis de 1.000 inseminacións.

Nome	Rexistro	Nome curto	N.º inseminacións
SANXURXO	ESPM9204300529	SANXURXO	6.370
Kaegaarden Berlin KARL	ESPM9205095969	KARL	5.410
GIGABALL	ESPM9205063930	GIGABALL	5.382
CROSS	ESPM9205179084	CROSS	4.315
GERO	ESPM9204895626	GERO	3.280
Hfp BENTLEY	ESPM9205094069	BENTLEY	3.111
Curtis CAMELO	ESPM9205179083	CAMELO	3.095
Wilder COACH	ESPM9205094068	COACH	2.842
Thos Saturn GRECO	ESPM0805028387	GRECO	2.690
Jaime Saturn XUSTAS	ESPM2705063950	XUSTAS	2.176
Koe 10275 SPORTING	ESPM9204897684	SPORTING	2.142
Delta TREASURE	NLDM0946221484	TREASURE	1.906
Silverridge V EUGENIO	CANM0012192429	EUGENIO	1.895
AIRAS	ESPM9205179560	AIRAS	1.880
Grille MCC Cinder FIV HAPPY	ESPM1504153910	HAPPY	1.859
San Rian JEQUE Hotjob	ESPM1504831993	JEQUE	1.840
FAVORITE	ESPM9205063929	FAVORITE	1.684
Blumenfeld Frazld BASIC	840M3141657524	BASIC	1.678
Larcrest CAPTIVATING	840M3149236600	CAPTIVATING	1.670
Kaergaard Soundcloud KEY	ESPM9204898428	KEY	1.652
GENUINE	ESPM9204895627	GENUINE	1.637
3Star Hwh BAMBAM P	ESPM9205179081	BAMBAM	1.604
Blumenfeld Frazld BRASS	840M3141657532	BRASS	1.555
DOLOMITA Delta Jaidyn	ESPM9205097049	DOLOMITA	1.550
Ramos XF Newstar NEWTON	ESPM1505063914	NEWTON	1.487
Woodcrest KING DOC	840M3132417775	KING DOC	1.378
Delta BODYGUARD	NLDM0710730956	BODYGUARD	1.338
GAUDI	ESPM9204899563	GAUDI	1.316
Adonis ADAI	ESPM9205143364	ADAI	1.264
Portagandara Hotspot BURIZ	ESPM2704894021	BURIZ	1.253

19.1. Touros máis usados durante o ano 2022

Nome	Rexistro	Nome curto	N.º inseminacións
DIRECTOR Ev	ESPM9205097044	DIRECTOR	1.243
Gel Prudence HUB	ESPM0805118690	HUB	1.196
SIGMA	ESPM9204301925	SIGMA	1.144
Cavalleria Crimson GLOP	ESPM0804884899	GLOP	1.139
Cmp ALLURE De Chanel	ESPM1505095934	ALLURE	1.139
STELO	ESPM9204897685	STELO	1.131
SNOB	ESPM9204595968	SNOB	1.105
PALMER	ESPM9204741024	PALMER	1.067
Grille Discjockey DIMAX	ESPM1504894023	DIMAX	1.012

19.2. Taxa de non retorno (TNR)

Este índice reprodutivo achega información sobre a fertilidade do touro, vendo que porcentaxe de vacas que, sendo inseminadas por primeira vez, non volven ser inseminadas nos 56 días posteriores.

Dado que se toma como referencia un alto número de inseminacións en distintos rabaños, proporciona unha boa referencia sobre a fertilidade do touro.

Neste estudo as inseminacións corresponden a explotacións en Control Leiteiro da provincia de Lugo, durante o ano 2022. Lístanse os touros con máis de 100 inseminacións na provincia de Lugo, pero, ademais, tamén se indica o valor de TNR e o número de primeiras inseminacións en Galicia.

A fertilidade dun touro mide a habilidade do seu seme para empreñar vacas. Pódese determinar por análise laboratorial, pero a validez desta análise é limitada, dende o momento no que o espermatozoide que fertiliza o oocito non é representativo da mostra de seme na súa totalidade (xa que é un so espermatozoide entre varios millóns que van na palleta); é por iso polo que a fertilidade se debe contrastar, á parte de facelo no laboratorio, con outros índices como pode ser a taxa de non retorno.

De cada touro indícase os seguintes datos:

- Nome completo
- Número de primeiras inseminacións incluídas na análise
- TNR, porcentaxe de primeiras inseminacións que non repetiron no intervalo posterior de 56 días
- Taxa de non retorno, porcentaxe de primeiras inseminacións que non repetiron no intervalo posterior de 56 días
- Porcentaxe de xovencas sobre as que se fixeron as inseminacións (a maior fertilidade das xovencas fronte as vacas pode influír na TNR)

19.2. Taxa de non retorno

Datos ordenados polo nome curto do touro.

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovenças	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
Adonis ADAI	53,2	406	10,2	17,0	54,2	487
Plain Knoll ADOBE	43,8	201	11,2	54,7	45,8	216
AIRAS	53,9	681	5,7	17,6	54,0	991
Cmp ALLURE De Chanel	25,6	429	5,6	41,3	30,5	889
Fb 7683 Billy ALONSO	51,7	263	26,3	20,5	52,6	209
Ocd Helix ALPHABET	55,1	305	13,9	29,5	56,6	546
Thos Solitair ALSO PP RED	45,7	127	3,1	15,0	52,4	191
Peak ALTAALTUVE	54,6	163	6,8	20,2	56,8	488
Glen-D-Haven ALTAHOTROD	63,3	210	6,4	54,8	59,5	563
Peak ALTAMORRIS	50,8	130	6,5	51,5	54,3	212
ARION	64,5	110	2,0	20,0	56,4	181
Vvh ARMONICO	58,5	130	1,6	27,7	50,2	279
Dg Nh ARROW	47,1	136	9,7	45,6	43,7	190
Stantons ATEAM	60,8	194	6,3	33,0	59,0	986
3Star Hwh BAMBAM P	55,8	651	8,2	29,2	56,5	1.308
Blumenfeld Frazld BASIC	52,9	734	11,8	56,7	54,6	1.337
Hfp BENTLEY	53,4	982	8,1	18,4	51,3	1.283
BENZEMA	44,4	187	3,3	13,9	43,9	321
BIMBO	51,5	103	3,7	11,7	56,7	203
Lscg Blizzard BLINK	54,3	129	2,4	14,7	58,0	245
Delta BODYGUARD	45,0	338	2,5	24,0	50,1	587
Blumenfeld Frazld BRASS	48,4	455	7,5	25,9	49,2	720
Portagandara Hotspot BURIZ	49,0	241	3,4	12,0	52,7	391
CADY	53,5	185	4,6	37,8	48,7	261
Sandy-Valley CALEB	59,6	109	2,1	39,4	58,2	153
Larcrest CAPTIVATING	53,0	739	12,3	35,3	55,2	1.976
Curtis CAMELO	53,2	1.195	7,2	18,7	54,7	3.327
American CARNIVAL Red	60,4	101	2,2	18,8	58,6	111
Wilder COACH	52,5	951	6,5	22,3	52,0	1.605
Delta COLORADO	59,2	120	1,7	24,2	52,1	171
CROSS	51,7	1.484	7,7	18,3	51,5	1.931
DAMIL	46,9	211	7,3	21,8	47,2	360
Grille Discjockey DIMAX	60,4	212	2,7	21,2	58,6	333

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
DIRECTOR Ev	50,9	479	9,6	41,3	48,6	872
DOLOMITA Delta Jaidyn	56,4	559	8,9	22,5	49,8	826
Jaime Freemax EMILI	43,0	149	2,7	12,1	52,8	356
Ciam Xf Spark EON Red	59,6	183	2,5	9,3	53,1	318
Silverridge V EUGENIO	56,5	794	7,4	26,3	56,5	2.289
FAVORITE	49,0	575	4,6	19,5	54,8	1.311
Mekarry Josuper FRAZZLED	43,0	128	18,3	6,3	45,9	229
Peak FREELANCER	62,5	136	11,3	22,1	55,1	296
Poppe FREESTYLE Red	55,3	371	6,9	49,9	56,6	550
GALILEO	50,9	267	4,4	20,2	52,0	402
GALON Alh Ibiziana	48,8	162	9,0	19,1	50,9	275
Gga GANGWAY	54,4	180	7,8	53,9	58,5	1.490
GAUDI	49,3	481	6,0	33,3	50,4	796
GENUINE	53,2	555	3,5	11,9	55,3	1.175
GERO	47,5	1.850	6,0	73,9	48,3	3.043
GIGABALL	54,4	2.092	6,9	38,7	53,7	5.937
GIGI Red	63,5	400	3,2	46,3	62,1	631
GINGER Sanderij Syman Red	53,3	122	5,8	73,0	55,3	246
GIO	59,0	261	3,0	33,3	56,3	316
GLOBAL Red	52,9	174	4,5	33,9	48,7	189
Cavalleria Crimson GLOP	55,9	211	2,2	17,5	55,4	457
Thos Saturn GRECO	54,5	880	6,7	13,6	52,8	1.565
GROVE	50,8	126	3,7	10,3	45,7	348
Siemers Exc HANANS 31753	57,9	216	6,8	35,6	55,4	410
Siemers Doc HANDSOME	61,7	196	10,3	35,7	59,3	248
Grille MCC Cinder FIV HAPPY	54,4	535	3,2	19,4	55,2	2.119
Peak HAXL	50,0	112	4,7	27,7	50,2	283
Aot Silver HELIX	53,0	117	9,0	39,3	55,2	355
Anderstrup Soundcloud HEROPLUS	45,5	134	3,2	64,2	45,8	395
S S I Doc HOLLYWOOD	51,1	135	7,9	32,6	52,0	321
Tirsvad Hotspot HONDO	56,4	319	3,5	23,8	56,9	692
Peak HOTLINE	48,6	286	5,7	38,5	52,8	434
Gel Prudence HUB	52,4	227	3,1	17,6	45,7	505
Cookiecutter HYPNOTIC	55,0	380	11,2	38,7	54,4	796
Genosource JAMISON	58,0	200	6,9	99,0	52,3	285

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
San Rian JEQUE Hotjob	45,3	395	4,4	13,2	46,3	815
Kaegaarden Berlin KARL	53,5	2.091	8,4	36,7	54,4	6.085
Kaergaard Soundcloud KEY	53,2	577	4,4	14,0	52,7	1.248
Woodcrest KING DOC	44,6	612	8,2	31,4	48,3	1.711
Akilia KIWI ET	51,2	281	10,0	21,0	49,6	369
Gin Vorab KURVERS Red	44,1	186	5,5	18,3	46,7	334
Westcoast LAMBEAU	53,0	319	10,0	14,7	50,6	688
Comestar LAUTRUST	61,9	134	7,1	33,6	61,5	605
Ladys-Manor Tropic LEVEL	53,8	247	13,7	33,2	54,0	433
Delta LIBERATE	51,7	176	14,7	38,6	56,0	311
Thos Sanjay LLAMA	57,5	120	2,5	14,2	56,8	169
Cookiecutter LOGISTICS	63,9	158	14,4	34,8	63,9	180
Delta LONESTAR	45,6	248	2,9	29,8	43,7	359
LUACES	53,3	107	3,3	32,7	51,9	160
DG Vekis LUMAX	57,1	105	3,4	18,1	60,6	345
Cherry-Lily Zip LUSTER P	53,5	288	7,2	47,2	57,0	1.255
Progenesis MAESTRO	55,9	102	5,1	35,3	55,8	547
Aurora MAGELLAN	52,0	196	13,1	31,1	48,4	254
Raspberry MAXL ET	57,6	158	7,5	50,0	52,2	347
Teixeiro Gywer MBAPPE Fiv	48,6	105	1,8	21,0	42,2	211
Susao Swift MIRON	54,8	115	3,8	24,3	55,1	376
Grille Moovin MONIN	50,9	220	4,4	18,6	54,0	846
Delta MULTIMATE Red	62,7	134	2,2	29,1	55,3	197
Vh NADER	52,8	214	9,3	33,2	54,8	504
Cundins NETFLIX	62,6	131	2,3	31,3	62,4	221
Casagabino NEWSAN FIV	48,1	106	3,3	11,3	43,9	173
Ramos XF Newstar NEWTON	55,7	359	4,3	14,8	57,5	762
OFFICIAL Ev	51,0	102	7,8	42,2	48,4	126
S S I Msu Challengr ORBIT	45,5	101	16,8	28,7	55,3	313
OTIS Ev	50,6	269	8,4	29,4	53,5	370
PALMER	59,4	441	4,0	53,3	57,9	1.737
Anila Palmer PAPPY	55,5	164	2,8	11,6	54,8	263
Siemers Rengd PARFECT	58,6	403	9,4	56,1	58,5	991
Siemers Twm PARSLY 32480	57,7	111	15,9	34,2	58,5	135
Anila Palmer PASTEL	52,3	197	3,9	8,6	53,7	348

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
Anila Palmer PAYDAY	64,9	111	2,4	16,2	50,1	345
Petton PEPSI	47,8	203	7,8	30,5	53,8	535
Progenesis PINBALL	62,5	317	6,6	38,8	61,0	1.371
PLATON	45,8	131	5,7	49,6	47,5	318
3Star POPPE Tiger Red	43,4	189	4,6	34,9	48,2	270
Siemers PORSCHE	64,7	218	8,1	45,0	61,6	875
Delta POWERLIFT	44,1	111	6,2	24,3	45,0	209
Tirsvad Mission PRINCI P RED	52,5	122	1,9	26,2	52,3	281
Pine Tree-I PURSUIT	42,2	180	6,2	47,8	53,9	579
Progenesis REDDIT	53,6	263	8,0	38,4	56,1	823
Vogue REDEYE P	58,5	229	5,3	33,2	59,9	533
Fairmont RIDGELINE	57,2	159	7,6	30,2	58,2	328
RIOAVESO	56,7	104	2,7	17,3	55,1	178
RISTO	53,9	269	3,0	17,1	54,6	394
Trent Way Js ROMPEN RED	50,5	184	3,8	34,2	46,2	340
Trent-Way-Js RONALD	63,3	360	7,1	23,6	61,8	461
Blumenfeld Gdanc RORY	57,4	249	7,5	41,8	57,0	876
Siemers ROZTAC	59,3	199	7,4	24,1	53,1	1.143
SALVAME	50,2	207	3,1	76,8	58,1	308
SANXURXO	52,3	1.962	4,6	20,4	55,2	3.690
Fantasy Allmei SHARPE	58,9	112	7,0	68,8	60,2	128
Walnutlawn SIDEKICK	53,3	107	7,1	28,0	53,7	205
SIGMA	48,9	333	3,6	12,3	51,6	1.234
SINGER Alh Wel	50,0	126	8,4	25,4	54,6	165
SNOB	57,5	292	5,3	24,0	54,1	883
SOL P Red	53,6	110	3,8	17,3	55,6	108
S-S-I Silver SPIKE	55,6	198	9,4	22,7	50,9	287
Koe 10275 SPORTING	52,8	794	6,3	27,5	54,2	2.440
Nh STAR RED	45,5	112	16,0	39,3	44,7	141
STELO	52,4	336	3,5	11,9	53,9	622
Gga STUART	48,3	302	3,6	75,8	54,6	449
Progenesis SUMMERDAY	54,5	198	7,9	44,4	55,8	660
Sjonny SUPERTORO	56,7	194	2,3	20,1	58,7	293
Grille Starello SYNCRO	67,0	106	2,8	15,1	60,0	210
Ocd Hotjob TALON	55,6	117	14,6	22,2	53,0	445

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
S-S-I Millington TOTEM	48,4	246	8,8	27,6	47,6	336
Delta TREASURE	53,2	579	3,4	25,2	53,7	700
Croteau Lesperron UNIX	70,5	129	6,5	21,7	60,6	231
Garioni Royal VANHALEN	59,1	154	4,8	42,2	59,7	196
Jaime Saturn XUSTAS	48,7	892	7,0	54,5	49,8	1.502
Sinergia Renegada ZZ TOP	48,1	156	12,0	39,7	44,7	255
Media	53,5	331	6,5	30,6	53,4	715

Á hora de interpretar estes valores hai que fixarse non só no valor de taxa de non retorno, senón tamén nos datos complementarios.

A menor IA/RAB, maior fiabilidade da TNR, xa que o touro se empregou en maior número de rabaños. Os touros probados adoitan ter un maior número de inseminacións por rabaño, fronte aos touros en proba, que teñen ratios IA/RAB menores de 2,0. Canta maior porcentaxe de xovencas, menor fiabilidade da TNR, xa que estes animais adoitan ter unha maior fertilidade que as vacas.

Fiabilidade estimada segundo o número de primeiras inseminacións:

N.º 1.ª insem.	100	200	300	400	500	1.000	2.000
Fiabilidade	30	46	56	63	68	81	89

19.3. Seme sexado

Dende Africor Lugo marcamos as inseminacións realizadas con seme sexado, sempre que o gandeiro dispoña desa información; deste xeito, podemos analizar o comportamento deste produto. Durante o ano 2022 identificáronse coma seme sexado 22.116 inseminacións recollidas en 744 ganderías, das cales foron primeiras inseminacións un 64 %.

Os touros con máis de 100 primeiras inseminacións marcadas como seme sexado durante 2022 foron os seguintes:

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas
Plain Knoll ADOBE	45,7	162	9,0	58,0
Cmp ALLURE De Chanel	29,8	151	4,6	70,2
Fb 7683 Billy ALONSO	51,6	190	21,1	15,8
BLUMENFELD FRAZLD BASIC-ET	47,0	166	6,6	89,2
Larcrest CAPTIVATING	54,4	193	7,4	78,8
DIRECTOR Ev ET	58,8	160	8,4	80,6
Poppe FREESTYLE Red	55,0	111	5,8	81,1
GERO	46,8	1.602	5,6	76,5
GIGABALL	57,1	534	6,1	77,9
Anderstrup Soundcloud HEROPLUS	45,5	110	3,2	67,3
Cookiecutter HYPNOTIC	62,4	117	6,2	67,5
Genosource JAMISON	57,9	171	6,8	99,4
Kaegaarden Berlin KARL	56,4	649	6,6	72,6
Woodcrest KING DOC	45,6	206	5,3	64,6
Cherry-Lily Zip LUSTER P	48,8	127	6,4	69,3
OTIS Ev	63,6	118	7,4	51,7
PALMER	59,7	268	3,4	66,8
Siemers Rengd PARFECT	53,0	200	6,5	72,0
Progenesis PINBALL	61,2	103	6,4	73,8
SALVAME	47,4	173	3,0	78,0
Gga STUART	50,2	255	3,6	75,7
Jaime Saturn XUSTAS	48,7	388	6,1	79,6
Media	52,1	280	6,6	71,2

O seme sexado é un produto en crecemento. O seu uso increméntase ano tras ano ao permitir a obtención dun maior número de femias e a selección das nais, o que, sen dúbida, vai repercutir na velocidade de mellora dos rabaños.

Para poder avaliar o comportamento deste tipo de seme é imprescindible a súa identificación como seme sexado ao anotar a inseminación; así, despois, podemos coñecer a súa fertilidade e a porcentaxe de femias.

Finalmente, hai que salientar a importancia da identificación do seme sexado (anotalo no calendario de reprodución) para que o controlador poida marcar esta inseminación e facilitar o seguimento deste tipo de seme, tanto no que se refire á fertilidade coma á porcentaxe de femias.

19.4. Facilidade de parto

A facilidade de parto é un dato que se recolle con cada parto que se produce. Esta información é útil para valorar a capacidade dos touros de producir partos sen problemas.

A facilidade de parto valórase e codifícase segundo a seguinte escala:

- 1 = Fácil (sen axuda, a vaca pare soa)
- 2 = Moderado (lixeira axuda)
- 3 = Parto difícil (forte tracción)
- 4 = Cesárea ou fetotomía
- 5 = Presentación anormal

Facilidade de parto en función do touro

Preséntase unha relación de touros con máis de 200 partos durante 2022 en Galicia, na que se indica a facilidade de parto coma porcentaxe de cada categoría, agrupando as categorías 3, 4 e 5, pois representan unha porcentaxe moi baixa. Faise relación á porcentaxe de primeiros partos, pola súa influencia sobre o resultado global por touro.

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Difícil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
ADONIS	212	71,70	26,42	0,94	20,28
Ocd Helix ALPHABET	819	78,51	17,34	0,98	43,35
Thos Solitair ALSO PP RED	473	83,72	13,74	1,05	24,10
Peak ALTAALTUVE	365	87,12	10,68	1,65	44,66
Peak ALTAAMULET	638	90,44	7,05	1,41	45,77
Peak ALTADATELINE	342	77,19	21,64	0,58	61,99
Peak ALTAGOPRO	270	91,11	7,04	1,48	61,48
Glen-D-Haven ALTAHOTROD	755	76,69	20,79	1,06	54,44
Peak ALTAZAREK	211	76,30	20,85	2,37	45,97
ARION	677	79,91	18,17	1,77	36,63
Vvh ARMONICO	370	74,32	22,16	2,97	27,84
Stantons ATEAM	890	80,11	18,09	1,68	40,11
Blumenfeld Frazld BASIC	1.496	79,28	18,92	1,40	47,33
Dg BI BATTLE	478	81,17	17,15	1,05	82,85
BIMBO	748	79,28	18,98	1,34	19,92
Coldsprings BLASKA	429	93,24	6,53	0,23	34,27
Delta BODYGUARD	499	73,35	24,25	1,60	33,07
Blumenfeld Frazld BRASS	249	77,11	18,88	2,01	33,73
Cavalleria Kenobi BROU	370	80,00	17,57	1,89	24,86
Lscg CALACHO FIV	279	73,84	25,81	0,36	15,41
Larcrest CAPTIVATING	972	82,10	16,98	0,61	42,70

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Difícil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
Curtis CAMELO	248	75,40	23,39	0,81	26,21
Cavalleria Crimson CLAM	282	74,82	23,05	1,77	16,67
Buiteneind K&L Cv CLEVER	735	79,59	18,64	1,64	29,25
Delta COLORADO Red	322	70,50	28,26	0,62	31,99
Regan-Danhof COPYRIGHT	295	76,61	22,71	0,34	40,68
Thos Hotspot CREULOT P	232	81,47	16,81	1,29	33,19
Grille Discjockey DIMAX	567	79,19	18,17	2,29	21,69
Rodasinde Downtown DINYDON	226	73,45	23,45	2,64	21,24
DIRECTOR Ev	251	77,29	20,72	1,99	41,04
DOLOMITA Delta Jaidyn	440	80,00	17,05	2,96	25,45
Ciam Xf Spark EON Red	210	82,38	17,14	0,48	17,62
Silverridge V EUGENIO	2.270	78,63	19,87	1,05	34,71
Furnace-Hill Lg EXPEDITE	216	75,46	23,61	0,00	37,96
FAVORITE	803	80,45	16,94	1,99	28,02
Peak FORTNITE	356	89,33	10,39	0,28	58,43
Melarry Josuper FRAZZLED	222	89,64	8,56	1,35	39,64
Poppe FREESTYLE Red	646	89,94	9,29	0,61	47,52
FUNBOY	224	83,04	14,73	2,23	25,45
GALON Alh Ibizaiana	213	83,10	15,02	0,47	22,07
Gga GANGWAY	907	81,48	17,64	0,66	43,99
GENUINE	3.438	80,19	18,41	1,19	25,10
GERO	2.450	79,80	18,90	0,73	82,41
GIGABALL	4.232	73,91	24,22	1,20	23,39
Sh GIGABYTE	219	77,17	22,37	0,46	14,61
GIGI Red	1.147	81,08	17,44	1,04	28,25
GIO	1.090	81,56	17,43	0,82	34,68
Cavalleria Crimson GLOP	929	78,69	19,70	1,51	22,71
K&L Poppe GOAL	299	65,89	31,77	1,34	24,75
GROVE	959	71,85	26,49	1,35	25,44
K&L Oh Rossi GUAY	486	78,81	18,93	1,44	27,57
Siemers Exc HANANS 31753	382	78,01	20,16	1,31	62,57
Grille Mcc Cinder HAPPY	2.560	77,19	20,47	1,25	21,02
Aot Silver HELIX	285	86,67	10,88	1,05	59,30
Anderstrup Soundcloud HEROPLUS	588	80,78	17,69	0,68	81,12

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Difícil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
S S I Doc HOLLYWOOD	480	81,46	17,08	1,25	36,04
Tirsvad Hotspot HONDO	2.268	74,47	23,46	1,33	29,94
Peak HOTLINE	272	86,40	12,87	0,00	46,69
Delta INDUCTOR	856	71,38	27,57	0,58	40,07
San Rian JEQUE Hotjob	1.328	70,26	27,79	1,43	15,14
Kaegaarden Berlin KARL	398	77,64	20,60	1,00	29,65
KELVIN	351	80,91	16,52	1,70	27,64
Kaergaard Soundcloud KEY	2.712	78,28	19,73	1,47	26,92
Woodcrest KING DOC	877	78,45	18,47	1,71	39,68
Morningview Mcc KINGBOY	230	83,48	16,52	0,00	25,65
KIRON	219	69,41	26,94	2,29	20,55
Akilia KIWI	461	73,10	25,38	1,30	30,80
Gin Vorab KURVERS Red	213	77,46	20,19	2,35	32,86
Comestar LAUTRUST	704	76,56	21,59	1,13	37,36
Ronelee Ruw LOVER	205	79,51	18,54	1,47	44,88
DG Vekis LUMAX	210	81,90	14,29	2,38	26,19
Cherry-Lily Zip LUSTER P	594	76,09	23,23	0,68	41,41
Progenesis MAESTRO	375	81,33	17,33	1,07	40,80
Aurora MAGELLAN	352	75,00	24,72	0,28	47,44
Teixeiro Gywer MBAPPE Fiv	335	80,30	17,91	1,20	28,36
Fly-Higher MELLENCAMP	369	86,45	13,01	0,27	44,99
Zandenburg Evan MELLOR	532	70,68	25,38	3,01	40,60
MERCURY	505	73,66	24,36	1,19	24,95
MERITENE	294	77,55	20,41	1,70	23,81
Bacon-Hill MONTROSS	378	79,63	17,72	1,85	37,83
Vh NADER	306	83,33	16,01	0,65	46,41
Ladys - Manor Eisaku OHIO	623	73,35	25,52	0,48	84,75
PALMER	1.866	72,35	26,15	1,07	66,45
PANDA RED	466	82,83	15,24	1,49	26,39
Siemers Rengd PARFECT	309	79,29	19,42	0,97	68,28
Petton PEPSI	597	85,43	12,73	1,17	49,25
Progenesis PINBALL	1.516	77,97	20,51	0,66	38,79
Campolongo Padawan PINGUS	240	70,00	28,33	0,84	22,50
Siemers PORSCHE	1.087	81,32	17,30	1,19	87,58

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Difícil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
Tirsvad Mission PRINCI P RED	722	81,30	17,04	1,25	28,25
Pine Tree-I PURSUIT	589	77,59	20,88	1,19	61,80
Ciam Xf Gywer Rdc QUASAR	292	71,23	26,03	2,05	19,18
Westcoast RANDALL	317	80,76	17,67	1,58	37,85
Progenesis REDDIT	525	81,71	15,62	1,33	38,67
Vogue REDEYE P	400	80,00	18,50	0,75	36,50
Twin Ridge REVELATION	245	75,10	24,49	0,41	49,39
Fairmont RIDGELINE	559	77,10	21,11	1,43	55,81
RIOAVESO	445	77,08	20,67	1,57	26,07
RISTO	1.408	78,69	19,11	1,92	26,85
Trent Way Js ROMPEN RED	212	73,58	24,53	1,88	59,91
Trent-Way-Js RONALD	664	84,94	13,86	1,05	34,19
Blumenfeld Gdanc RORY	621	79,55	19,65	0,80	37,52
SALUD	238	81,51	16,81	1,68	23,11
SALVAME	632	83,07	15,98	0,47	77,22
Grille Salvus SALVINI	271	79,34	18,82	0,74	17,71
Ocd Spring SAMURI	229	86,90	12,66	0,44	26,20
SANXURXO	3.962	80,62	17,67	1,12	30,51
Glenhaven SATURN	597	77,39	20,60	0,50	43,22
SEMPRE	436	77,29	20,18	1,84	24,08
Walnutlawn SIDEKICK	231	67,97	30,74	1,30	30,30
SIGMA	1.936	75,26	22,88	1,34	16,01
SINGER Alh Wel	301	76,41	22,26	1,33	25,25
Gener Siset	203	73,40	25,12	1,48	24,14
SNOB	879	67,46	30,38	1,94	21,73
SOLER	326	64,11	34,36	0,61	25,77
Fustead S-S-I SOLUTION	225	86,67	10,67	1,33	32,44
S-S-I Silver SPIKE	334	71,86	27,25	0,60	26,95
Koe 10275 SPORTING	2.335	75,59	23,17	0,82	23,60
STELO	1.704	75,70	21,89	2,16	20,72
Gga STUART	839	81,53	17,76	0,72	85,94
Progenesis SUMMERDAY	313	73,80	24,60	0,64	36,10
Seagull-Bay SUPERSIRE	265	90,19	7,17	1,13	38,49
SUPRA	213	72,30	23,00	2,35	16,43

Africor Lugo

Memoria ano 2022

Estudo dos touros usados en Control Leiteiro

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Difícil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
SUPREM	243	62,14	35,80	1,65	41,15
Barnkamper SYLVESTER	362	75,97	23,20	0,83	38,67
Grille Starello SYNCRO	401	80,55	16,71	2,50	22,19
Ocd Hotjob TALON	439	77,90	20,96	0,91	43,05
Co-Op Aardema TETHRA	678	85,69	13,42	0,30	32,60
S-S-I Millington TOTEM	436	85,55	12,16	2,07	33,26
Clear Echo Tahti TRUXTON	492	83,13	15,45	1,02	39,63
Sat Agosto Dar. Kyo UBBE	202	76,73	19,80	2,98	20,30
Croteau Lesperron UNIX	308	87,01	12,34	0,65	43,51
Garioni Royal VANHALEN	229	82,53	16,16	1,31	36,24
A H VITESSE	282	72,70	24,11	2,13	40,07
Westcoast WINDMILL	248	81,05	18,55	0,00	32,26
Thos Salvus ZIPIT P RED	250	73,60	24,80	0,40	23,60

Ordenados polo nome curto do touro

19.5. Velocidade de muxido

Existe unha correlación xenética entre a velocidade de muxido e o reconto celular, o que significa que a maior velocidade de muxido, maior RCS.

Se a velocidade de muxido é alta, diminúe a tensión do esfínter do teto, o que provoca unha menor resistencia do ubre á entrada de microorganismos e, polo tanto, aumenta o risco de mamite.

Pola contra, unha vaca con velocidade de muxido excesivamente lenta significa que neste animal non se realiza ben a extracción do leite, o que provoca un aumento da tensión intramamaria e aumento do tempo de muxido, se ben adoitan ter RCS máis baixos. Polo tanto, o óptimo para velocidade de muxido é o intermedio.

A herdabilidade para a velocidade de muxido é de 0,11, polo que non cabe esperar unha mellora importante deste carácter con base na elección, polo que ten que ser inserido nun índice de saúde do ubre que inclúa outros factores (RCS, conformación de ubre etc.)

Os datos recóllense nunha escala subxectiva, de 1 a 3, da que informa o muxidor:

1. Muxido rápido
2. Muxido medio
3. Muxido lento

Analizamos os pais das vacas en función do valor recollido de velocidade de muxido.

Na seguinte táboa indícanse os touros con 100 ou máis vacas avaliadas en Galicia, ordenados polo nome corto do touro.

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Peak ACCELRENOWN	392	26,8	60,5	8,4
Plain-Knoll JSPR ADVANCE	113	28,3	56,6	12,4
Peak ALTAHOTJOB	173	35,3	52,0	8,1
Glen-D-Haven ALTAHOTROD	315	27,0	58,1	14,0
Lone-Oak-Acres ALTAROBLE	211	17,5	68,2	9,5
Westenrade ALTASPRING	115	20,0	63,5	13,0
Endco APPRENTICE	155	15,5	72,9	8,4
San Rian Valero APPRER Rojo	161	21,7	64,0	11,2
Vvh ARMONICO	1.253	22,4	63,3	9,1
De Vrendt ARNO 10	115	9,6	68,7	10,4
Progenesis AVATAR	180	21,1	65,6	10,0
BANANA Joe	160	25,0	66,3	8,1
McBando BANDIDO	120	26,7	57,5	12,5
Boisvert BARITONE	147	24,5	50,3	22,4
Blumenfeld Frazld BASIC	471	20,2	60,1	16,3
Vh BERNELL	106	17,9	67,9	9,4
Dg BI BATTLE	1.179	19,3	64,2	9,4
View-Home CARDINALS	199	26,1	63,3	4,0
Tiran Mission Hunter CICLO P	845	25,8	60,2	11,1
Buiteneind K&L Cv CLEVER	229	19,7	66,4	7,4
Pentagon K&L Pokemon CLUN	275	18,5	66,5	8,0
Gel Gatedancer CONCORD	198	20,2	67,7	8,1
Farnear DELTA LAMBDA	171	14,6	75,4	7,6
Ronelee Midnight DETOUR	101	28,7	58,4	8,9
DIABOLO P rojo ET	112	21,4	59,8	16,1
K&L Js DONSIMON	1.105	19,7	60,7	14,5
Peak EASTON	131	13,7	79,4	5,3
Silverridge V EUGENIO	242	23,6	64,5	9,1
EXTEN	272	20,6	69,9	7,0
Progenesis FORTUNE	291	19,6	60,8	11,7
Melarry Josuper FRAZZLED	402	20,1	66,7	9,7
Gymnast GENIAL	1.394	15,2	58,9	21,8
Tirsvad Sniper GIGASTAR	147	25,2	63,3	7,5
GINGER	568	18,8	65,1	11,6
K&L Poppe GOAL	1.004	28,5	60,6	7,6

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Heidenskipster GOLDOURO	150	24,0	56,7	7,3
K&L Oh Rossi GUAY	485	18,8	58,8	17,5
Grille Mcc Cinder HAPPY	230	21,7	63,0	10,4
Anderstrup Superhero HIGHWAY	141	19,9	64,5	9,2
Tiran Jetset HORIZON	451	16,4	62,3	14,4
Peak HOTLINE	135	18,5	71,9	9,6
T-Spruce Frazzled HUEY	197	31,0	54,3	11,2
Cookiecutter HUMBLENKIND	168	25,6	56,5	10,7
ICON	584	18,2	62,0	15,6
S-S-I Montross JEDI	127	25,2	62,2	12,6
Bomaz Damien KANZO	123	16,3	65,9	14,6
Molenkamp 6591 KARTEL	156	24,4	58,3	8,3
Woodcrest KING DOC	348	20,1	66,7	10,9
Plain-knoll KING ROYAL	321	22,4	59,8	9,7
Morningview Mcc KINGBOY	169	16,0	65,7	16,6
KODEN	130	16,2	64,6	16,2
KI KYO	196	20,4	68,9	8,2
Comestar LAUTRUST	605	23,1	57,5	17,0
LOUXOR	217	16,6	69,6	9,7
Cherry-Lily Zip LUSTER P	137	28,5	62,0	4,4
S-S-I Modesty MAGICTOUCH	109	36,7	49,5	10,1
Sully Hart MERIDIAN	115	20,9	64,3	9,6
Casquetta MILLAR	290	22,4	66,2	9,0
Mountfield Ssi Dcy MOGUL	392	25,5	56,6	12,8
Bacon-Hill MONTROSS	257	31,9	59,5	4,7
NEWSTAR	122	23,0	60,7	11,5
Mr Spring NIGHTSKY	102	29,4	47,1	22,5
Ri Opsal NISSAN	212	20,8	67,5	5,7
Mr Spring NOBLE	238	32,4	50,8	12,2
Siemers Mogul PETY	101	20,8	51,5	5,0
Sandy-Valley J PHARO	285	19,6	63,5	13,0
Cundins PIPO Hotline	117	35,9	57,3	3,4
Sandy-Valley PISTON E	124	31,5	54,0	9,7
Fontelas ingenioso PLATEADO	133	25,6	58,6	9,0
Progenesis POSITIVE	129	24,0	67,4	7,0

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Tirsvad Mission PRINCI P RED	802	18,7	61,3	15,0
Pine Tree-I PURSUIT	109	28,4	60,6	3,7
Ri-Val-Re RAGER RED	331	13,9	63,4	16,3
Rego XF RANDOLPH	131	19,1	71,0	5,3
Campolongo St RENAN	122	21,3	61,5	9,0
Vekis RISK	107	22,4	57,0	17,8
Trent-Way-Js RONALD	372	21,8	62,6	13,2
Blumenfeld Gdanc RORY	227	11,5	81,1	6,2
Cleveland SALARIO	705	20,9	64,5	9,9
Sandy-Valley SALOON	179	20,1	64,2	8,4
SALUD	142	21,1	60,6	12,0
Westcoast SALUKI	122	21,3	57,4	18,0
SALVAME	807	18,7	63,1	11,2
Hunter K&L Sv Adrian SALVATIER	134	14,9	68,7	11,2
SALVUS	415	18,6	59,5	16,4
Ocd Spring SAMURI	273	21,6	71,1	5,1
Candesa 4154 Supertoro SANDOZ	131	22,1	67,9	7,6
Benner SANTANA	106	24,5	65,1	9,4
SANXURXO	407	22,4	66,1	6,9
Westcoast SCOTCH	325	19,4	63,4	14,5
SEMPRE	192	19,3	68,2	8,3
SHARAD	114	19,3	66,7	10,5
Holyland SIMPLICITY P RC	102	17,6	70,6	7,8
SINCO P RED	116	20,7	58,6	15,5
SNOB	619	30,4	60,3	5,2
Fustead S-S-I SOLUTION	221	28,1	58,4	9,0
Vendairy STOP	110	26,4	52,7	16,4
Nodi Cavalleria St SUPERB	123	17,1	73,2	6,5
Campa SUPERMARIO	192	9,9	61,5	22,4
Seagull-Bay SUPERSIRE	334	21,0	61,7	9,0
Baixo SUPERSYL	103	26,2	57,3	13,6
Sjonny SUPERTORO	528	18,2	63,3	12,5
St Gen Superhero SWIFT	120	29,2	64,2	4,2
Silverridge V TIMBERLAKE	186	23,1	65,1	10,2
TOPMAX	251	25,5	53,0	11,2

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Bos Seijo Bolton TORREL	228	11,8	71,9	14,0
Co-Op Aardema TRACER	176	13,1	67,0	6,8
Nodi Cavalleira Hp TREMPAT	146	32,9	54,1	8,2
River-Bridge Co-Op TROY	115	28,7	61,7	3,5
Croteau Lesperron UNIX	142	29,6	58,5	4,2
Garioni Royal VANHALEN	103	14,6	75,7	8,7
Alfa Happy VILARMOR	131	11,5	70,2	15,3
Progenesis WEBSTER P	232	29,7	59,9	9,5
Silverridge V WICKHAM	113	23,0	66,4	8,0
WIFI	172	24,4	66,3	4,7

Na provincia de Lugo o 18 % das vacas avaliadas en 2022 foron cualificadas como rápidas polo gandeiro e o 12 % como lentas. Valores por riba ou por baixo destes son os que nos indican se un touro proporciona animais máis ou menos lentos ca a media.

A velocidade de muxido é un carácter no que o valor óptimo é o intermedio, buscando sementais que proporcionen poucas vacas con valores extremos.

20. INFORMACIÓN DO CONTROL LEITEIRO

O Control Leiteiro ten como obxectivo servirles de ferramenta aos gandeiros para a xestión das súas explotacións, polo que é de utilidade no manexo da explotación e para a selección dos animais.

Na era da información fálase do *big data*. O Control Leiteiro constitúe unha fonte de xeración de información enorme; trátase dunha información recollida seguindo unha normativa, o que fai que os datos sexan homoxéneos e comparables no tempo e entre ganderías, datos históricos dispoñibles para o gandeiro e técnicos autorizados e unha información oficial, que se incorpora ao Libro Xenealóxico e incrementa o valor dos animais tanto para o mercado como o seu valor segurable.

Pero dende Africor buscamos devolver toda a información procesada en informes que resulten prácticos e útiles ao gandeiro. Esta información é recibida por este en papel, pero tamén dispoñible na web e *app*.

20.1. Informe mensual

Como o seu nome indica, este informe xérase despois de cada visita ás explotacións. Nel o gandeiro pode comprobar a evolución dos principais ratios da gandería:

CEGACOL
Centro Galego de Control Leiteiro

INFORME MENSUAL DE CONTROL LEITEIRO 12/2022

ZONA:

TITULAR:

CEA:

ENDEREZO:

DATA CONTROL:

PROVINCIA: LUGO

PRODUCCIÓN

Vacas totais controladas:

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0 / 3,3	GRAXA	PROTEINA	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR.	DENOVO	PINSAT
58	204	46,5	47,6	4,08	3,53	3,0	1,16	203	30,7 ▼ (31,5)	31,0 ▲ (29,9)	0,08

Vacas 1º parto controladas:

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0 / 3,3	GRAXA	PROTEINA	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR.	DENOVO	PINSAT
14	201	42,1	43,4	4,09	3,58	1,8	1,14	206	30,1	33,2	0,07

Vacas adultas controladas:

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0 / 3,3	GRAXA	PROTEINA	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR.	DENOVO	PINSAT
44	205	47,9	49,2	4,06	3,52	3,4	1,16	202	31,0	30,2	0,08

Vacas paridas de menos de 100 días controladas:

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0 / 3,3	GRAXA	PROTEINA	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR.	DENOVO	PINSAT
14	43	54,2	54,3	3,98	3,35	3,5	1,19	186	32,3	29,1	0,07

Vacas paridas de entre 100 e 200 días controladas:

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0 / 3,3	GRAXA	PROTEINA	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR.	DENOVO	PINSAT
16	155	48,2	48,6	3,99	3,42	2,5	1,17	219	30,3	30,8	0,09

Vacas paridas de máis de 200 días controladas:

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0 / 3,3	GRAXA	PROTEINA	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR.	DENOVO	PINSAT
26	325	41,2	43,8	4,24	3,76	3,1	1,13	203	30,1	32,2	0,07

KG de leite/vaca presente: 40,3

Kg/Res (13,4 %)

NP medio das vacas controladas: 2,7 Partos

Idade ao primeiro parto: 26,2 Meses

Porcentaxe de primeiros partos: 24,1 %

Gramos/día de metano (CH4) por vaca controlada gand./prov.: 577,0 (58 reses)

PROVINCIA: 487,0

BHB en vacas con menos de 35 días ao parto, positivas % e Nº.: 16,7 (1 reses)

13,7

REPRODUCCIÓN

Taxa de non retorno 56 días: 45,6 (48 reses) primeiras inseminacións.

Taxa de non retorno 56 días xatas: 52,9 (17 reses) primeiras inseminacións.

Taxa de non retorno 56 días vacas: 41,9 (31 reses) primeiras inseminacións.

IPP reses en control/ IPP último ano: 435 (44 reses) 437 (41 reses)

Media de DEL das vacas inseminadas por primeira vez no último mes: 125 días (5 reses)

Media de idade en meses das xatas inseminadas por primeira vez no último mes: 16 meses (1 reses)

20.1. Informe mensual

Tamén se listan as vacas en produción, ordenadas por nome e con toda a información nunha única liña:

LISTADO VACAS CONTROLADAS																										
NOME	ALERTAS					D. PARTO	CRIA	NP	NC	PER DEL	LEITE	%Gr	%PL	LEITE ACUM	RCS	RCS ULT. C	%RCS TANQUE	UREA	BHB	ÁCIDOS GRAXOS					ÚLTIMA IA	TOURO
	RCS	PROD	BHB	ACD	RCD															CADEA CURTA	CADEA LONGA	INSAT	Nº IA			
0002 5207	☐	☐	☐	☐		23/07/2021	X	3	13	432	24,1	6,21	4,98	15.502	352		0,3	283	-	0,54	2,32	1,87	3	17/02/2022	GENUINE XFO	
0003 3505	☐	☐	☐	☐		72,6 18/11/2021	X	3	10	98,0	314	37,9	2,97	3,27	13.404	60		0,1	249	-	0,27	1,05	0,85	3	17/09/2022	CARAMELO XFO
0004 8506	☐	☐	☐	☐		13/08/2022	F	1	1	48	31,5	5,95	3,83	1.449	338		0,4	449	-	0,56	1,89	1,83				
0005 9008	☐	☐	☐	☐		27/07/2022	F	6	1	63	44,7	2,89	3,02	2.816	1.429	139		2,3	160	-	0,32	0,82	0,65			
0006 0041	☐	☐	☐	☐		01/06/2022	F	2	4	150	36,2	3,88	3,56	0.024	297		0,3	271	-	0,36	1,27	1,01	1	23/08/2022	CARAMELO XFO	
0007 1734	☐	☐	☐	☐		77,8 19/07/2022	M	3	2	71	39,0	2,58	3,36	2.517	78		0,1	214	-	0,25	1,04	0,82				
0008 8508	☐	☐	☐	☐		86,0 28/07/2022	F	1	1	62	38,8	3,64	3,23	2.408	70		0,1	228	-	0,36	1,06	0,86				
0009 6754	☐	☐	☐	☐		25/07/2022	M	2	1	65	36,8	4,85	3,42	2.327	2.958	3.301		3,8	166	-	0,44	1,55	1,21			
0010 3885	☐	☐	☐	☐		30/04/2022	F	1	4	151	23,7	4,82	3,76	4.281	19		0,0	229	-	0,50	1,54	1,21	2	17/08/2022	GRECO XFO	
0011 1600	☐	☐	☐	☐		23/07/2022	F	1	2	87	31,9	3,48	3,18	2.109	94		0,1	197	-	0,34	1,30	1,02				
0013 5186	☒	☐	☐	☐		27/11/2021	F	1	9	305	36,1	4,02	3,74	12.873	569		0,7	217	-	0,35	1,44	1,11	3	25/03/2022	GENUINE XFO	

Pero tamén se recollen o resto das vacas da explotación, de forma que podemos buscar calquera vaca da granxa de forma sinxela sabendo soamente o grupo ao que pertence:

LISTADO VACAS NO CONTROLADAS (Ordenadas por data inseminación)						
NOME	D. NAC.	ULT. PARTO	NP	ULT. IA	Nº IA	TOURO
006	08/12/2017	27/06/2021	2	18/09/2021	1	GIGABALL XFO
054	16/04/2019	26/05/2021	1	22/09/2021	1	GROVE XFO
016	27/02/2018	11/05/2021	2	07/10/2021	1	(S)PALMER XFO
055	30/04/2019	28/05/2021	1	15/10/2021	4	LIM OURONEGRO

LISTADO XOVENCAS (máis d'un ano de idade)				
NOME	D. NAC.	ULT. IA	Nº IA	TOURO
079	15/03/2020	13/12/2021	1	(S)GERO XFO
083	03/05/2020	26/11/2021	2	GENUINE XFO
084	12/05/2020	18/10/2021	2	(S)PALMER XFO

Un repaso ás últimas baixas e o leite que deixaron producido é, sen dúbida, un dos mellores indicadores de rendibilidade que podemos ter:

VACAS DADAS DE BAIXA NO ÚLTIMO CONTROL (non inclúe vendas)				
NOME	IDADE (MESES)	MOTIVO	NP	PROD. VITALICIA
318	76,7	ENFERMIDADE	3	55.469
232	101,2	SACRIFICIO POR OTRAS CAUSAS	5	92.300

DATOS MEDIOS DAS BAIXAS EN LACTACIÓN DURANTE O ÚLTIMO ANO				
Nº VACAS	IDADE	NP MEDIO	DEL	PROD. VITALICIA
13	75,9	3,4	421	54.539,00

20.1. Informe mensual

Previsión de partos para os próximos meses:

PREVISIÓN PARTOS						
	OUTUBRO	NOVEMBRO	DECEMBRO	XANEIRO	FEBREIRO	MARZO
Nº de partos Totais	4 100%	7 100%	9 100%	3 100%	7 100%	8 100%
Nº e % 1º partos	1 25%	1 14%	3 33%	2 67%	2 29%	4 67%
Nº e % partos cruce	2 50%	3 43%	2 22%	2 67%	3 43%	1 17%
Nº e % partos leite	2 50%	4 57%	7 78%	1 33%	4 57%	5 83%
Nº e % partos sexado	0 0%	3 43%	2 22%	1 33%	2 29%	3 50%

Aquelas ganderías que teñen vacas de varias razas necesitan coñecer a produción de cada grupo:

LISTADO AGRUPADO RAZAS									
<u>Vacas totais controladas</u>									
RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	LEITE 4,0 / 3,3	GR	PR	PL	GR/PR	UREA
FRISONA	51	185	40,8	38,8	3,52	3,41	1,7	1,03	255
JERSEY	12	202	26,7	35,3	5,91	4,39	0,5	1,35	216
<u>Vacas 1º partos controladas</u>									
RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	LEITE 4,0 / 3,3	GR	PR	PL	GR/PR	UREA
FRISONA	14	198	36,5	35,2	3,60	3,47	1,2	1,03	224
JERSEY	3	178	19,4	23,6	5,08	4,31	1,1	1,18	206
<u>Vacas adultas controladas</u>									
RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	LEITE 4,0 / 3,3	GR	PR	PL	GR/PR	UREA
FRISONA	37	180	42,5	40,1	3,49	3,38	1,9	1,03	267
JERSEY	9	210	29,2	39,6	6,19	4,41	0,3	1,40	220
<u>Vacas con parto menos de 100 días en control</u>									
RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	LEITE 4,0 / 3,3	GR	PR	PL	GR/PR	UREA
FRISONA	16	53	43,0	41,7	3,72	3,35	3,4	1,10	227
JERSEY	2	56	23,9	39,7	5,49	4,25	0,9	1,30	220
<u>Vacas con parto entre 100 e 200 días en control</u>									
RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	LEITE 4,0 / 3,3	GR	PR	PL	GR/PR	UREA
FRISONA	13	154	47,1	42,4	3,23	3,22	0,4	1,00	290
JERSEY	4	159	28,9	36,7	5,59	4,26	0,9	1,31	222
<u>Vacas con parto máis de 200 días en control</u>									
RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	LEITE 4,0 / 3,3	GR	PR	PL	GR/PR	UREA
FRISONA	22	298	35,5	34,3	3,55	3,55	1,2	0,99	256
JERSEY	6	246	24,6	33,6	6,24	4,52	0,2	1,38	211

20.2. Informe de lactacións

Este informe emítese semestralmente e nel recóllense as lactacións rematadas durante ese período e móstrase a comparación das medias da gandería coa provincia e comunidade.

INFORME DE LACTACIONES FINALIZADAS

TITULAR:

CEA:

ENDEREZO:

AFRICOR

LUGO

AFRICOR

LUGO

CEGACOL

Centro Galego de Control Leiteiro

ZONA:

AFRICOR: Lugo

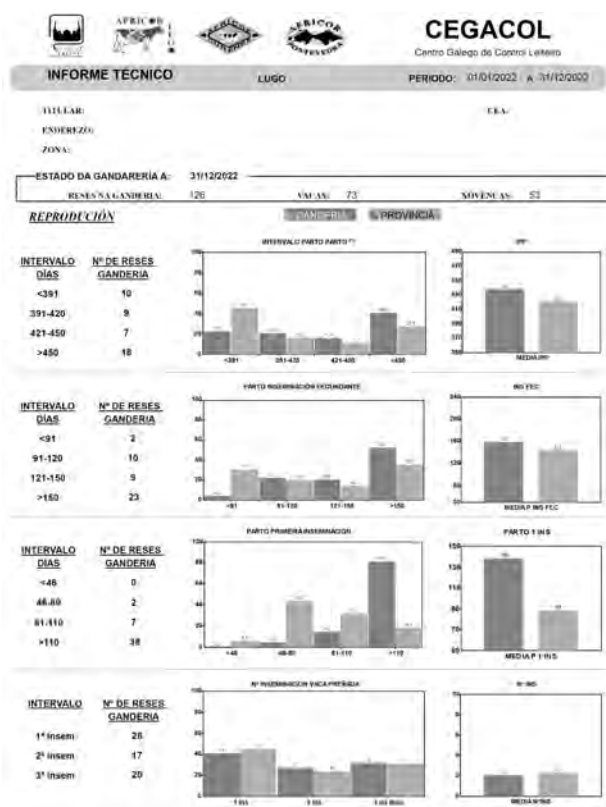
PERIODO: 01/01/2022 - 31/12/2022

CID: NOME	DATA DE NACIMENTO	NL	DATA DE PARTO	LACTACION REAL								LACTACION 305 DIAS				PROD VITAL	KG DIA	BAIXA		
				Días en Leite	Porcos %	LEITE KG	GRASA		PROTEÍNA		B.CELULAR P.LINEAL	LEITE KG	GRASA		PROTEÍNA					
							KG	%	KG	%			KG	%	KG			%	KG	%
ES07111086349 349 R46 DELUXE	18/01/2017	3	20/06/2021	321	91	11.618	511	3,52	502	3,33	3,67	11.185	493	3,38	485	3,42	41.893	19,5	02/12/2022	5
ES07111086350 350 R50 BALANC	11/02/2017	3	22/10/2021	383	98	20.465	841	4,11	702	3,43	2,24	17.331	694	4,00	587	3,39	49.958	23,1	04/03/2023	13
ES02111086355 355 R53 MODEST	15/03/2017	3	02/08/2021	410	95	16.389	728	4,42	507	3,44	4,26	13.667	588	4,30	460	3,37	41.127			
ES09111086363 363 R63 KINGROY	15/05/2017	2	14/12/2020	672	98	28.210	1.086	3,63	975	3,46	3,85	13.403	460	3,33	438	3,27	45.706	22,9	05/11/2022	5
ES05111086370 370 R50 ALL DE	28/06/2017	3	05/08/2021	483	96	22.555	874	3,87	812	3,60	3,43	16.222	689	3,75	566	3,49	50.947	23,3	05/01/2023	7
ES09111086374 374 R74 SUPRE	09/07/2017	3	15/09/2021	391	95	20.241	869	3,29	730	3,70	3,17	17.341	726	3,19	627	3,62	50.695			
ES092550209523 9523 LAMOURA	16/09/2015	4	26/07/2021	313	93	13.187	561	4,42	480	3,68	2,95	12.934	372	4,42	472	3,65	46.353			

LACTACIONES REAL											LACTACION 305 DIAS				Prod. Viteles	KG Día/Vite		
Días en Leite	LEITE KG	GRASA KG	%	PROTEÍNA KG	%	% RESÉS <4 NA PL	LEITE KG	GRASA KG	%	PROTEÍNA KG	%							
VACAS 1º PARTO	376	13.741	718	3,91	485	3,33	106	11.865	431	3,92	412	3,47	9.788	19,2				
MEDIA NA EXPLOTACION	505	11.368	452	3,97	394	3,38	91	9.607	376	3,92	320	3,33	8.061	8,0				
MEDIA NA PROVINCIA	423	10.324	706	4,08	388	2,33	79	13.245	461	3,94	324	3,47	81.554	22,3				
VACAS ADULTAS	508	13.127	523	3,99	437	3,33	78	11.327	447	3,94	371	3,28	39.645	17,5				
MEDIA NA EXPLOTACION																		
MEDIA NA PROVINCIA																		

20.3. Informe técnico

É un informe anual que pretende mostrar unha serie de índices reprodutivos e a súa comparación coa media da provincia, algo que, sen dúbida, debe axudar a identificar fortalezas e debilidades nas prácticas de manexo.

20.3. Informe técnico

Neste informe tamén se mostra un resumo das lactacións e a evolución mensual da produción na gandería, sendo así útil para valorar as variacións estacionais na gandería.

CEGACOL

Centro Galego de Control Leiteiro

INFORME TÉCNICO

LUGO

PERIODO: 01/01/2022 A 31/12/2022

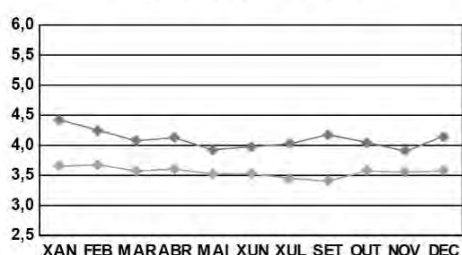
PRODUCCIÓN

REAIS	Nº VACAS	DÍAS	IPP	LEITE	GRAXA	%GRAXA	PROT.	%PROT.
VACAS 1º PARTO	16	358		13.741	538	3,91	485	3,53
VACAS ADULTAS	43	418	420	19.524	796	4,08	688	3,53
VACAS TOTAL	59	402	420	17.955	726	4,04	633	3,53

NORMALIZADA A 305 DÍAS	Nº VACAS	DÍAS	IPP	LEITE	GRAXA	%GRAXA	PROT.	%PROT.
VACAS 1º PARTO	16	358		11.845	453	3,82	412	3,47
VACAS ADULTAS	43	418	420	15.247	601	3,94	524	3,43
VACAS TOTAL	59	402	420	14.324	561	3,92	493	3,44

	VACAS EN MUXIDO	KG/DÍA	% GRAXA	% PROTEÍNA	G/P	UREA	PL	%>200	ALTAS	PARTOS	SECAS	BAIXAS
XANEIRO	56	44	4,42	3,66	1,21	272	2,6	13	3	8	3	
FEBREIRO	60	45	4,24	3,67	1,16	183	2,5	13	2	4	4	1
MARZO	62	46	4,08	3,57	1,14	268	2,1	11		3	3	
ABRIL	62	45	4,13	3,61	1,14	200	2,8	16	2	4	6	
MAIO	60	46	3,92	3,52	1,11	187	2,8	17	2	5	5	2
XUÑO	60	44	3,97	3,53	1,12	222	2,8	15	2	5	4	2
XULLO	61	45	4,03	3,44	1,17	206	3,3	26	2	6	7	2
SETEMBRO	60	45	4,17	3,41	1,22	203	3,3	30	2	4	9	3
OUTUBRO	56	45	4,04	3,58	1,13	192	3,2	30	1	6	6	1
NOVEMBRO	56	46	3,91	3,56	1,10	191	3,3	34	2	6	3	3
DECEMBRO	58	46	4,14	3,58	1,16	203	3,1	26	5	9	7	1
MED. ANUAL	59	45	4,09	3,56	1,15	212	2,9	21	26	63	59	15
PROVINCIA	67	31	3,99	3,39	1,18	225	2,7	23	27	73	72	28

EVOLUCIÓN GRAXA/PROTEÍNA

EVOLUCIÓN KILOS/VACA

% de REPOSICIÓN		LONXEVIDADE (PARTOS/VACAS)		IDADE MEDIA 1 PARTO (MESES)	
GAND.	PROVINCIA	GAND.	PROVINCIA	GAND.	PROVINCIA
30,0	31,0	2,9	3,2	26,2	25,5

V1 LACT. REAL X 100 VACA: RES CON MAIS DE 35 MESES CON OU SEN PARTO OU MENOR DE 35 MESES CON PARTO
 VTOTAL LACT REAL XOVENCA: RES MENOR DE 35 MESES SEN PARTO
 P. LINEAL: 0 - 4: VALORES ÓPTIMOS || >4: RISCO DE MAMITE
⁽¹⁾ REPRODUCCIÓN: IPP Calculado en base os partos rexistrados no período
⁽²⁾ PRODUCCIÓN: IPP Calculado en base as lactacións finalizadas no período

20.4. Informe anual

Neste informe toma grande importancia a comparativa co resto das explotacións. Deste xeito analízase a saúde do rabaño mediante a evolución da cetose, a mamite e as baixas, onde o gandeiro pode analizar os valores da súa explotación en comparación coa media da provincia.

CEGACOL

Centro Galego de Control Leiteiro

INFORME ANUAL CONTROL LEITEIRO

LUGO

Periodo: 01/01/2022 - 31/12/2022

Titular:

CEA:

Zona:

Composición do rabaño			Porcentaxe recría:	73% (67%)
Femias de alta:	126	Vacas: 73	Recría: 53	Taxa de reposición: 30% (31%)

Saúde do rabaño

CETOSE:

No primeiro control de cada lactación determínase o valor de BHB (betahidroxibutirato), un indicador de cetose subclínica

Vacas analizadas: 55

Porcentaxe de vacas cun valor elevado de BHB: 9 % (16 %)

MAMITE

A mamite é unha das enfermidades con maior repercusión na produción de leite . A avaliación de RCS (reconto células somáticas) axudan a controlar a mamite.

Porcentaxe de vacas cun RCS alto ao secado: 31% (25%)

Porcentaxe de vacas curadas no secado: 33% (64%)

Porcentaxe de novas infeccións no secado: 41% (21%)

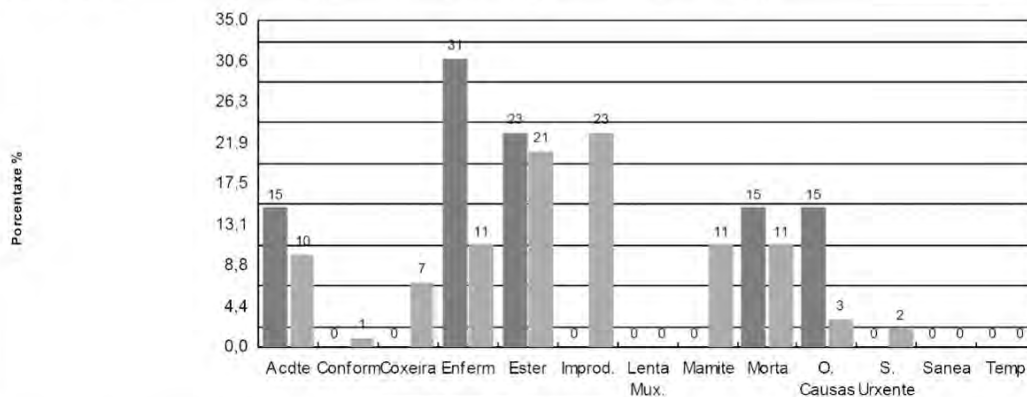
Porcentaxe de primeirizas con alto RCS ao parto: 13% (14%)

No informe mensual para as vacas de primeiro control indícase o RCS do último control do parto anterior.

BAIXAS:

Baixas na explotación (non vendas)

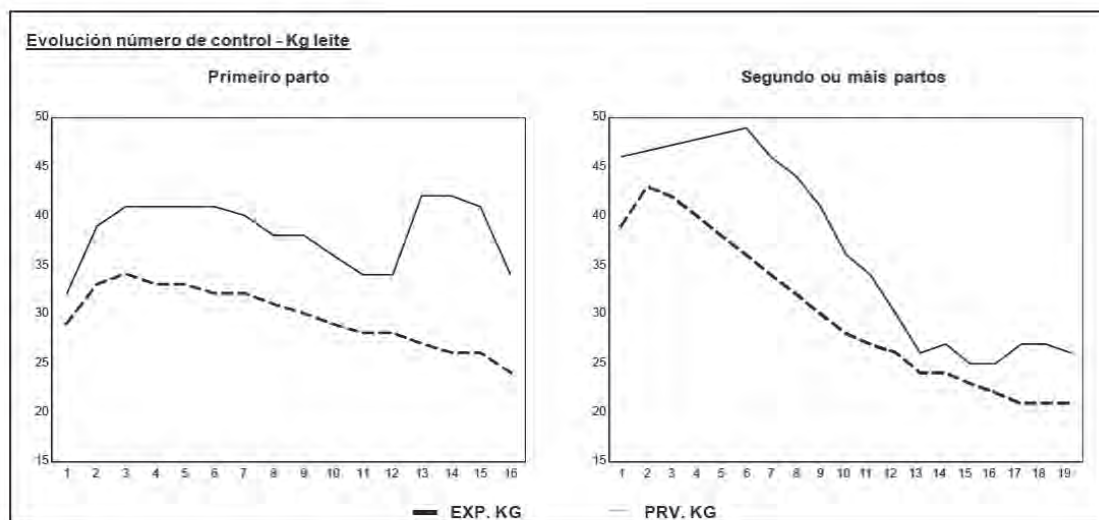
	Valor	Porcentaxe	Idade en meses	Días en leite
Baixas na explotación	15	12 % (20 %)	63,0 (59,5)	( )
Baixas con parto	13	18 % (28 %)	69,8 (66,9)	444 (292)
Baixas sen parto	2	4 % (7 %)	19,0 (14,5)	( )

A distribución das baixas en función do motivo, comparada coa media da provincia, pode axudar a identificar posibles puntos febles no manexo da explotación.

20.4. Informe anual

Neste informe tamén se mostran os valores de taxa de non retorno dos touros nesa gandería e a media na provincia, porque o número de inseminacións nunha soa gandería non é significativo para determinar a fertilidade dun touro, así o gandeiro pode ver como se comportou na súa explotación e na media das ganderías.

TAXA DE NON RETORNO (TNR)

TNR: Taxa de non retorno a 56 días. Indica a porcentaxe de vacas que non repetiron aos 56 días seguintes á inseminación.

Para o cálculo desta TNR imos utilizar as 3 primeiras inseminacións por vaca, o que supón o 78% das inseminacións da explotación, a fin de incrementar o número de datos por touro.

Número de inseminacións na explotación:	153	TNR xatas:	48,9 (64,0)
TNR da explotación:	43,1 (51,0)	TNR vacas:	40,6 (47,0)

TOURO	INSEMINACIÓNS	Indicase os touros ordenados de maior a menor		número de IA % PROVINCIA (>100 IA)
		TNR	% XOENCAS	
HOLMES XFO	32	46,9		47,4
SPORTING XFO	11	46,4		52,8
LIM JACOBINO	9	53,3		48,6
GIGABALL XFO	9	53,3	33,3	50,8
PALMER XFO	9	66,7	77,8	55,2
GERO XFO	8	67,5	100,0	47,0
SANXURXO XFO	7	57,1	42,9	52,7
STUART XFO	7	74,3	100,0	50,9
AB GASTON	6	0,0		40,2
GAUDI XFO	5	40,0		45,5
HOLMES XFO	5	40,0	20,0	50,2

21. MELLORES GANDERÍAS DA PROVINCIA DE LUGO

Establécese unha ordenación de explotacións de acordo cos criterios de produción, cualificación morfolóxica e valoración xenética para as explotacións da provincia de Lugo. Para formar parte deste grupo, é necesario estar entre as 100 mellores explotacións para cada un dos tres criterios antes mencionados.

A cada un dos 100 primeiros dáselles unha puntuación segundo o posto no que se sitúa en cada criterio; así, á gandería de media de produción máis alta, outórganselle 100 puntos, 99 á segunda e así sucesivamente. A suma destas puntuacións establece a clasificación.

Con base nos datos de 2022, temos 13 explotacións que cumpren este requisito.

Gandería	Concello	Morfoloxía		Produción		Xenética		Puntos
		Cualific.	Posto	Leite	Posto	ICO	Posto	
CASA DO REGO	LÁNCARA	83,24	12	14.348	8	3.100	20	263
SAT XUSTO	CASTRO DE REI	82,78	18	14.757	3	2.970	50	232
SAT LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA	81,60	60	14.592	4	3.129	14	225
MASEDA	POL	82,54	24	12.963	62	3.205	6	211
SC LEBÓN	SAMOS	81,31	81	14.414	6	3.166	11	205
CASANOVA	BALEIRA	82,28	26	12.920	67	3.164	12	198
NEIRAS	SARRIA	81,25	86	13.604	26	3.117	17	174
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	82,76	20	13.124	46	2.942	71	166
CARREIRA	O INCIO	81,80	47	13.607	25	2.939	74	157
VEGA	CASTRO DE REI	82,60	23	12.592	100	3.082	24	156
CADENAS	CASTRO DE REI	81,52	68	13.186	43	3.002	38	154
DO REI	A PASTORIZA	81,92	41	12.949	64	2.979	46	152
GRANJA ULLOA	MONTERROSO	81,53	66	12.599	98	2.957	63	76

O noso agradecemento ao **SERVIZO DE PRODUCCIÓNS GANDEIRAS E BENESTAR ANIMAL** da Consellería do Medio Rural e a **FEFRIGA**, polos datos e polo apoio recibido para a confección desta Memoria.

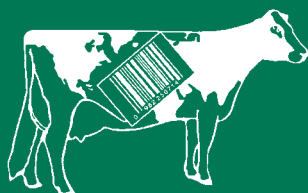
Tamén lle queremos deixar constancia do noso agradecemento á **CAIXA RURAL GALEGA**, polo apoio económico prestado para a divulgación das actividades de AFRICOR LUGO.

CAIXA RURAL GALEGA

AFRICOR

**L
U
G
O**

Ronda de Fingoi, 117 - 27002 LUGO

Tfno. 982 250 714

info@africorlugo.com

www.africorlugo.com